

מתוקים

סונים ותוכן של הורים אהבים

א' דפסח תשפ"ד

מצוקה לגליון מספר 533

מצוקה למגזין
'טועמיה'

פנים מאידות 8 ירושלים

טל' 02-500-4569

So25004569@Gmail.com

שפיד
דפוס
מהיר
ומתקדם

מעל 15,000 קוראים

367korona@gmail.com

כל הזכויות שמורות

דבר העורך

היא ימי ערבי פסחים והגאון רבי שמשון אהרן פולנסקי זצוק"ל 'הגאון מטפליק' נכנס לבית-המדרש ומצא אברכים בני תורה יושבים על מקומותיהם והוגים בתלמודם, לא יצאו לימי 'בין הזמנים'. הגאון נהנה מחד לראות אברכים שתורתם אומנותם גם כשאינן סדרים מחייבים, מאידך הוא חשב מה עם מטלות הבית. דפק הגאון על הבימה והכריז ברגש נוסף: "רבותי, ישנם בתים של אלמונות ויתומים שמשוועים שיבוא מישהו לעזור להם מעט בניקיונות לקראת חג הפסח המתקרב בצעדים נחפזים! מי מכם מוכן לסור ולסייע בידם? מצווה רבה תהא בידו!"

ברור שרובם של האברכים נענו לדבר מצווה. הם ניגשו לגאון שביקש מכל אחד את שמו ואת כתובתו והבטיח לסדר את חלוקת התפקידים. כעבור דקות אחדות שוב הופיע הגאון מטפליק בפתח בית-המדרש, זימן אליו את האברכים ונתן לכל אחד כתובת של בית הצרכים סייע בניקיונות לקראת החג. כל אחד מהאברכים קיבל את כתובת ביתו שלו עצמו. והמבין יבין...

בידידות ובחיבה
ניר זאמל

הרבנות הצבאית פסקה כי לוחמים שנמצאים ברצועת עזה ובשטחי לחימה יכולים לאכול השנה קיטניות בפסח: "מדובר על היתר מרווח וברור, והוא אינו מצריך 'התרת נדרים'"

נתן ביטון הוא קצין בגבעתי אבל הוא שף מעולה ומפנק את החיילים בכל הזדמנות במטבחי חאן יונס, בעיקר בארוחות שבת, אז הם הפתיעו אותו עם הסינר החדש הזה.

מעשה שהיה

עם ישראל נקראים "יהודים" על שם ההודאה. הודאה יש לה שתי משמעויות: האחת - מלשון תודה, כמו שנאמר: "טוב להודות לה' ולזמור לשמך עליון" (תהלים צב, ב), והשנייה - מלשון ודוי. אדם עומד ומתנדנד לפני הקב"ה: חטאתי, עוונתי ופשעתי לפניך, ויותר לא אשוב לעשות קך.

שני יהודים יושבו בפתל בשעה שתיים לפנות בקר וחזקו זה את זה בתורה וביקראת שמים. לפתע נגש אליהם יהודי, ושאל אותם אם ברצונם לשמע ספור "טרי" על הודאה באמת? הם, כמו בן, הסכימו, והוא החל לספר: חזרתי בתשובה לפני למעלה מעשרים שנה, אני גר בבני ברק, ויש לי שני ילדים, בן ובת, שמתחנכים במוסדות חרדיים ליראת שמים אמיתית. היום בבקר קמה בתי עם בקשה: "אבא, אני רוצה שתקח אותי לכתל המערבי, להתפלל, כבר הרבה זמן לא הייתי שם". התחמקתי. לא ידעתי אם אספיק היום, יש לי הרבה סדורים במפעל... אולי אשתדל... אך למרות רצוני לא הצלחתי להגיע הבייתה לפני שתיים עשרה בלילה. להפתעתי מצאתי את הבת ערה. "את רוצה לנסע עכשיו?" - שאלתי אותה. היא התלהבה. בני, שישב ולמד, גם הוא התלהב מהרעיון. למה לא? הגענו לכתל באחת אחר חצות. הייתי ענף ורצון מהעבודה, והרגשתי שאני מסגל לרדת להתפלל. פניתי אל הילדים ואמרתי להם: "אני חוננה פה, במדרכה בחוץ, לכו ותתפללו, ואני אישן מעט, וכשתחזרו תעירו אותי, ונסע". "אבא?" - התפלגה בתי - "הגעתי עד לכתל, ולא תרד להתפלל?" "מצטער, אבל אני פשוט לא יכול" - עניתי לה.

הם ירדו, ואני נרדמתי. אחרי חצי שעה מהבהב לי פרונקטור לתוך העינים. "אדוני! אדוני!". יכול להיות שכבר בקר? כשאיני פוקח עינים אני מגלה מולי קצין דרוזי. "אדוני, עברת על החק! אסור להשאיר פה יותר מעשרים דקות, ואיתה פאן כבר חצי שעה. שבע מאות שקל קנס!" "שבע מאות שקל? אני פשוט נרדמתי..." "לא מענין אותי כלום" רק תשמע אותי "שבע מאות שקל, לא פחות". הרהרתי קצת, ופתאום אמרתי "האמת... תאמין לי שמוגיע לי..." "למה מגיע לך?" שאל השוטר. "כי באתי עד לכאן, עם הבן והבת שלי, אותם שלחתי להתפלל, ואני נשארת לישן באוטו... מגיע לי לקבל קנס פה. אני יורד להתפלל פתח!" בבת אחת שנה הקצין את טעמו: "אל תשלם לי, לא צריך, הנה, אנכנס אותך לחניון. תחנה ותתפלל..."

ההודאה באמת נותנת חן מיחד, ותמיד משתלמת!

בקלות אנחנו מתרגלים

אנחנו מפספסים

ושההיים שלנו עמוסים

בניסים

נמצא בחאן יונס על ידי חטיבת הצנחנים

עכשין הבנתם למה אין שטרות של 20 בכספומט

כתב אלג'ריה: למה לא תקפתם את תל אביב? רמטכ"ל אירן: אנחנו לא תוקפים אחים לנשק

אם המדינה מודיע הרגע שמחזירים את התקציבים לשיבות והכוללים הכל נרגע מייד
את תגידו לא אמרנו
העלות הערב על הגנת ישראל 400 מלש"ח.
את הסכום שקיצצו מתקציב השיבות השנתי, הוציאו כלילה אחד.

חופי ישראל לפני ואחרי הירוט מאיראן

הצלה שתפתיע אותך

ויאמר ה'... מה תציע אלי, דבר אל בני ישראל ויסעו (שמות י"ט)

פרשת השבוע

אם 20 א יהושע

שירת הים

מְנַדֵּי הַנְּהוּ ופְנָה מִשֵּׁם.
"לֹאן זֶה?" קָרָא סֵבָא, שְׁחַשֵּׁשׁ שְׂמָא פָּגַע בוּ.
"מה פרוש? לומר תהלים. כמדמה שאתם צודקים. אשב עכשיו לגמור את ספר התהלים."
כְּשֶׁפָּגַשׁ סֵבָא שׁוֹב אֶת מְנַדֵּי, שְׂמַח לְרֵאוֹתוֹ מֵאוֹשֵׁשׁ יוֹתֵר.
"נו, מְנַדֵּי, רְאִיתָם יְשׁוּעוֹת?" נִגַּשׁ אֵלָיו בְּשִׂמְחָה. "מִמָּשׁ כְּמוֹ בְּקָרִיעַת יַם סוּף! בָּאָה יְשׁוּעָה שְׂלֵא יְדַעְתֶּם מֵאַיִן תְּבֹאוּ..."
סֵבָא הִתְרַגֵּשׁ: "בְּדַיִק רְאִיתִי פְרוּשׁ מִבְּעַל הַדַּעַה וְהַדְּבֹר. כְּשֵׁעַם יִשְׂרָאֵל עִמָּדוֹ עַל יַם סוּף, הֵם יָדְעוּ כִּבֵּר מֵהֶם נְסִים. וְהֵם בְּהַחְלֵט צִפּוּ לְנֶס. חָשְׁבוּ, אוּלַּי יְמוּתוֹ הַמִּצְרַיִם שְׂמָאחֻרֵיהֶם; אוּ אוּלַּי יְמוּתוֹ הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרְבִים שְׂבַמְדָּבָר, וְכִּי יוֹכְלוּ לְבָרַח לְצִדְדִים וַיִּנְצְלוּ. אֲבָל לְחַשֵּׁב שֶׁיִּקְרַע הַיָּם - זֹאת לֹא הָעֵלָו בְּדַעְתָּם. הָרִי דָבָר דּוֹמָה לְזֶה מְעוּלָם לֹא קָרָה...
אֲבָל אִזּוֹ פִּתַח לָהֶם ה' פִּתַח חֲדָשׁ לְגַמְרֵי וְעַל כֵּן אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל שִׂירָה. וְהַיּוֹם, אָנוּ כְּבָר יוֹדְעִים. לֵה' מִתְּפַלְּלִים וּמְחַכְּמִים לְדָבָר מְחַדָּשׁ. אֵינּוּ לָנוּ מִשְׁגַּח כְּפִיצָד וְגָאֻלְנוּ ה', אֲדָא אָנוּ מִתְּפַלְּלִים!
נו, סְפַר, מֵה קָרָה עִם הַתִּירִים וְהַצִּימִרִים?"
"לֹא תֵאֲמִין", אָמַר מְנַדֵּי. "קָרָה דָבָר מוֹדֵר יוֹתֵר מִכֵּל שְׂתוּכְלוּ לְדַמְיוֹ. אֲנִי גוֹמֵר אֶת הַתְּהַלֵּים, וּפְתָאוּם מְרַגֵּשׁ: מֵה אֶתְהַרְוֶה? בְּשִׂבִיל מֵה בְּכָלֵל אֶתְהַ צָרִיךְ כֹּה הַרְבֵּה כִּסְרָה? הָרִי בְּרוּךְ ה' יֵשׁ לָךְ כְּבָר מִסְפִּיק... תְּמִיד חֲשַׁבְתִּי שְׂבָרְגַע שְׂאֶסְתַּדֵּר בְּחַיִּים, אֲשׁוּב לְצַלֵּל לְעוֹלָם הַלְמוּד. וְהִנֵּה, הַגִּיעַ הַזְּמַן! הַחֲלֵטְתִּי שְׂזָה מֵה שְׂאֶעֱשֶׂה הַקִּיץ, בְּעֵזְרַת ה'!"

אָכּוּ, אָדָם נִפְלָא הוּא, מִשְׁקִיעַ מֵהוֹנוֹ כְּדִי שִׁילְדֵי יִשְׂרָאֵל לְלַמְדוּ - אֲבָל רוֹצֶה גַם שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ עֵלָיו, וְחָשׁוּב לוֹ לְפָרֵס...
עִמָּדוֹ הַהוֹרִים וְלֹא יֵדְעוּ מֵה יַעֲשׂוּ. מְקַרְחִים לְהַסְבִּיר לוֹ שֶׁהוּא הַכְּנִיס אֶת הַיְלָדִים לְסַחְרוֹ, וְנִשֵּׂשׁ לְמִתֵּן אֶת הָעֶסוּק בְּנוֹשֵׂא - אֲדָא חָלִילָה אֵינּוּ לְפָגַע בוּ...
הַחֲלִיטוּ לְשַׁלַּח אֵלָיו אֶת סֵבָא יְהוֹשֻׁעַ. הוּא, בְּכַשׁוּרִים שְׁלוֹ וּבְרַגִּישׁוֹת שְׁלוֹ, יָדַע מֵה לֹמַר.
וּסֵבָא הִבְטִיחַ שִׁנְסָה.
"מְנַדֵּי", הוּא פָּתַח, "שְׂמַעְנוּ שְׂאֶתְהָ יוֹדַע אֶת הָעֶרְףַּ הַעֲצוּם שֶׁל תְּפִלַּת יְלָדִים."
מְנַדֵּי הִנְהוּ. "אָכּוּ. כְּשִׁילְדֵים מִתְּפַלְּלִים אַחַר לְמוּד תּוֹרָה, זֶה עוֹלָה יִשְׂרָאֵל לְמָרוֹם. אֲבָל", אָמַר וּפְנֵי נְפֹלוֹת, "זֶהוּ. לֹא יִהְיֶה עוֹד תְּפִלוֹת בְּמִתְמַדִּים."
"לְמָה?" סֵבָא חָשׁ שֶׁהֶעֱנִינִים הַסִּתְבָּכּוּ בְּכוּון לֹא צָפוּי.
"אֵינּוּ עוֹד עַל מֵה לְהַתְּפַלֵּל", אָמַר מְנַדֵּי בְּרוּרוֹת. "הָרִי אֲתָם מְפִירִים אֶת הַנְּהֻגְתִּי. חָשׁוּב לִי שֶׁהַיְלָדִים יִתְפַּלְּלוּ בְּדַיִק עַל מֵה שְׂאֲנִי צָרִיךְ. צָרִיךְ תִּירִים מֵהוֹנָג קוֹנָג, מְבַקֵּשׁ שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ עַל תִּירִים מֵהוֹנָג קוֹנָג. צָרִיךְ יוֹעֵץ פְּרַסְמַת טוֹב, מְבַקֵּשׁ שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ עַל יוֹעֵץ פְּרַסְמַת.
אֲבָל עֲכָשׁוּ... גְּמַרְנוּ. פְּסַח הַגִּיעַ, זְמַן שִׂיא שֶׁל הַשְּׁנָה, וְהַמְּלוֹנוֹת רִיקִים. גַּם לְקִיץ נִסְגָּרָה הַרְשָׂמָה מוֹעֵטָה, וְעַל מֵה יִתְפַּלְּלוּ?"
"עַל מֵה? אוּלַּי סַתֵּם שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ. אֵינּוּ כְּמוֹ תְּפַלָּה", פִּלְט סֵבָא, שֶׁהֵלָךְ הַמְּחַשְׁבָּה שֶׁל מְנַדֵּי הַפְּתִיעַ אוֹתוֹ.
"וּמָה יְקָרָה? נִתְפַלֵּל סַתֵּם, וּמָה יְקָרָה?"
"אוּלַּי פְּתָאוּם יְבֹאוּ תִירִים מִמְּקוֹר לֹא צָפוּי?"
"מֵה שְׂלֵא קָרָה בְּעִשׂוֹר הָאֶחְרוֹן, יְקָרָה עֲכָשׁוּ?" הַתְּפַלָּא מְנַדֵּי. "צָרִיךְ לְחַשֵּׁב עַל מֵה הַגִּיוֹנִי הַתְּפַלְּלוּ."
"מִי אָמַר?" הִשִּׁיב סֵבָא, "אוּלַּי תְּתַפַּלְּלוּ כְּמוֹנֵי וְכְמוֹ כָּל הַיְהוּדִים - פְּשׁוּט אוֹמְרִים תְּהַלֵּים..."

אֲמָא עֵמְדָה מַחוּץ לַחֲדָר הַיְלָדִים, וְהִאָזְנָה בְּתַמְהוֹן לַיְלָדִים הַמְּשׁוֹחָחִים בְּפִנֵּים. אֵיצִיק דָּבָר עַל הַהֲבָדֵל בֵּין הַתִּירִים מֵאִירוּפָּה לְאֵלָה שְׂמָאֲרָצוֹת הַבְּרִית - בְּכַמְהָ פְּחָתוֹ הַשְּׁנָה יַחֲסִית לַשְּׁנָה הַקּוֹדֶמֶת. וּמֵאִירָצִיק לֹא טֵמֵן יָדוֹ בְּצַלְחָת, וּפְרִט עַל תִּירִים מֵהוֹלָנְד וּמְנוֹרָגוּיָה, וְאֶפְלוֹ יָדַע מֵה קוֹרָה עִם הַתִּירִים הַיְפִינִים בְּגַלְל הַמִּצְבָּא...
"יֵשׁ לָךְ מִשְׁגַּח אִם הַיְלָדִים כְּנוּ אִיזוֹ חֲבָרָה לְעַדִּיד תִּירִים?" תְּהַתָּה אֲמָא בְּאַזְנֵי אֲבָא. "נִרְאָה שֶׁהֵם מִמָּשׁ מְבִינִים בְּזֶה."
אֲבָל אֲבָא לֹא יָדַע דָּבָר.
כְּאֲשֶׁר בְּעָרְב הַבָּא נִשְׁמַע אֵיצִיק מְשׁוֹחָח עַל הַצִּימִרִים בְּצִפּוֹן שְׂמָצוּיִים בְּקָרִיסָה, מְלוֹה דְבָרֵי בְּאַחוּזִים וּבְמִסְפָּרִים, הַחֲלִיטָה אֲמָא שֶׁצָרִיךְ לְבָרַר אֶת הַנוֹשֵׂא.
שִׁיחַת שְׂכַנּוֹת הָעֵלְתָה שְׂכַל הַיְלָדִים עֶסוּקִים לְאַחֲרוּנָה בְּעִנְיֵי מְלוֹנוֹת, נּוֹפְשִׁים וּתְיָרוֹת - וְעַד מְהֵרָה הַתְּבָרַר גַּם הַמְּקוֹר.

המלונות ריקים מאדם אך אל תתפלל בעדם

יָכָאן הַפּוֹ הַנוֹשֵׂא לְמַבִּיב מְעַט. כִּי הָאֶחְרָאִי לְעֶסוּק בְּנוֹשֵׂא הִיָּה מְנַדֵּי, יְהוּדִי חָם וְאוֹהֵב תּוֹרָה אֲשֶׁר מְמַנּוּ אֶת "חֲבַרַת מִתְמַדִּים" בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. לְפָרְנֶסְתוֹ הוּא מְחַזֵּק בְּצִימִרִים וּבְמְלוֹנוֹת בְּרַחְבֵי הָאָרֶץ, וְעַתָּה, כְּאֲשֶׁר נִפְגַּעַה הַתְּיָרוֹת בְּעַקְבּוֹת הַמְּלַחְמָה, הוּא לְחוּץ עַל מְמוֹנוֹ - וּמְבַקֵּשׁ מֵהַיְלָדִים לֹמַר אַחַר הַלְמוּד תְּהַלֵּים לְהַצְלַחְתוֹ.
אֲבָל אֲצִלוּ, אֵינּוּ אֵלוֹ בְּקִשׁוֹת סַתֵּם. אֶת הַבְּקִשָּׁה מְלוֹה הוּא בְּהַסְבֵּר מְפִרֵט: "אֲנָא הַתְּפַלְּלוּ עֵלָי, שֶׁהַצִּבּוּר בְּשִׂבְדָּה יִגְבִּיר עִנְיָן בְּבַקְרִים בְּיִשְׂרָאֵל. אֲנָא, שֶׁהַתִּירִים מֵאוֹסְטְרִיָּה יַעֲדִיפוּ נֶפֶשׁ עַל שְׂפַת הַכְּפָרַת. אֲנָא, כְּמָה פְּרָקִי תְהַלֵּים שְׂתַעֲלָה הַתְּיָרוֹת הַצְּרַפְתִּית בְּחַמְשָׁה אַחוּזִים לְפָחוֹת..."

עמוד זה טעון גניזה

ואלה תולדות

רבי ישראל הופשטין מקוז'ניץ

המגיד מקוז'ניץ

נולד בשנת תצ"ז
נפטר בי"ד בתשרי תקע"ה
היה מייסד חסידות קוז'ניץ ומאבות החסידות בכלל
ספרו המפורסם עבודת ישראל

החיל הנעלם

המלים התנגנו בהמיה מיחדת. המגיד ותלמידיו הקשיבו לשירה ברפז רב. כשהגיע החיל למלים 'פודיים לציון ברנה', במבטא הכבד שלו נשמעה המלה 'פודיים' כן: 'פודיום'. התלהב החיל ושב וקרא: "פודיום!!!"
יודעים אתם מה היה פרוש המלה 'פודיום' בשפתו של החיל? המשמעות הייתה: "הבה נלך!"
כן שפחדר היה נשמע שהחיל אומר: "הבה ונלך לציון ברנה!"

כששמע המגיד הקדוש את הקריאה הזו, קם מיד ממקומו, נעל את נעליו, נטל מקל הליכה ביזו וקרא לעבר החיל: "מוכנים אנו ללכת לציון, אנו וכל בית ישראל!" כן החלו צועדים המגיד הקדוש והחיל לכוון הדלת בהתרגשות ובשמחה, לעבר ציון ברנה...
והנה - אף נפתחה הדלת, יצא החיל ונעלם. רק הנגון עוד הדדה למרחקים...
מאז עברו חלפו שנים רבות, והספור הזה עבר מפה לאזן, צדיק אחד העבירו למשנהו וזה לבא אחריו, ברטט של התרגשות וצפיה. המושג 'פודיום לציון ברנה' הפך להיות בטוי מפר, מטבע לשון, המבטא את הצפיה העזה לגאולה.

רשום עתיק של המגיד מקוז'ניץ

שנים אחרי הספור הזה, התרחשה עלית החסידים הגדולה לארץ ישראל. הייתה זו עליה משמעותית שנוחקה בדפי ההיסטוריה, בה עלו רבי מנחם מנדל מויטבסק ורבי אברהם מקאליסק עם עשרות תלמידיהם וחסידיהם לארץ ישראל.
באותה תקופה הייתה תחושה שהגאולה מתקרבת מאד. התשוקה העזה לעלות לארץ ישראל פשטה בכל שכבות הצבור. באותם ימים, היו אפילו הילדים הקטנים מפזמים לעצמם, תוך כדי משחקם או בהליכתם לבית תלמודם: 'פודיום לציון ברנה'...
נסים במשאלה של כלנו, המפעמת תמיד, ובמיחד בתקופה זו - שנזכר בקרוב ממש ללכת לציון, לירושלים הבנויה, ברנה, ונזכר לגאולה השלמה ברחמים.

גזרת הקנטוניסטים. מי לא שמע או קרא עליה? זו הייתה גזרה פואבת ונוראה, שנתתה על יהודי פולין ורוסיה לפני כמאתים שנה.
הקנטוניסטים היו ילדים שנוחטפו בכוח מבתיהם בעודם קטנים. הם נחטפו על ידי חילי הצאר, ונלקחו לשרות בצבאו של הצאר. השרות בצבא היה מסכן, ארוך מאוד - כעשרים וחמש שנה! - ובעקר - מסכן לנשמה. הגזרה הנוראה כונה במיחד על מנת להרחיק את הילדים מדתם, ולגרם להם לשפח את יהדותם.
באותן שנים, הפיר כל יהודי כמה קנטוניסטים משחררים. היו אלה חילים מבגרים שסימו את עטורים וחמש השנים שלהם בצבא. קנטוניסטים אלה, אף אם נשארו יראי שמים ומחברים לנקדה היהודית הפועמת בתוכם, בכל זאת, עקב שנות הנתוק הקשות והארפות בהן היו לבדם בין גויים ולא יכלו ללמד - לא ידעו הרבה מיהדותם.
אחד מאלה הופיע ביום י"ד בניסן, ערב פסח, בשערי העיר קוז'ניץ. הוא לא זכר הלכות ומצוות, רק ידע שהערב יהיה פסח, ושהוא רוצה להשתתף בליל הסדר!

הצדיק הקדוש רבי ישראל מקוז'ניץ זי"ע, הידוע בכינויו 'המגיד מקוז'ניץ', הזמין את אותו חיל משחרר להשתתף בליל הסדר בביתו.
החיל לא ידע היטב את לשון הקדש, ולמרות זאת הצטרף עם כלם לקריאת ההגדה, משתדל ומתאמץ ככל יכלתו לומר את המלים אותן לא הבין, ולשיר את הנגונים.
היה נראה שהוא נסחף באיירה אחרי הרבי והחסידים, אף שלא הבין בדייק את המשמעות של כל פרט.
לאחר שעות של סדר ארוך ומרומם, כשהגיעו ל'חסל', בקש החיל רשות לשיר את הקטע הזה בפני כלם בעצמו.
המסבים תמהו, אף המגיד נתן את רשותו.
קם החיל ופתח בסערת לבו ובמבטא רוסי כבד:
**"חסל סדור פסח כהלכתו / ככל משפטו וחקתו
כאשר זכינו לסדר אותו / כן נזכה לעשותו
זך שוכן מעונה / קומם קהל עדת מי מנה
בקרוב נהל נטעי כנה / פודיים לציון ברנה" - - -**

סיפורים נפלאים לילדים

פֶּסַח תּשפ"ד

כָּל חֲמִירָא

אָמַר ה' חֲפֵץ חַיִּים: בְּרוּחָנִיּוֹת צְרִיךְ לִהְיוֹת סוּחֵר טוֹב, וְהַסְבִּיר: סוּחֵר טוֹב לוֹקֵחַ סְמֻרְטוּטִים וְעוֹשֶׂה מֵהֶם עֶסֶק, הוֹן תּוֹעֲפוֹת - מְכַלּוּם...

פַּעַם רְאִיתִי בְּחִלּוֹן רֵאָוָה שֶׁל חֲנוּת פְּרָחִים, בִּיצֵד עָשׂוּ זֶר מְקוֹצִים... הַכֹּל מְשַׁלְיָכִים אוֹתָם, וְהִלָּה עָשָׂה מֵהֶם הוֹן!

וַיֵּשׁ גַּם סוּחֵר לֹא טוֹב, בְּחֲנוּתוֹ סְחוּרָה שְׁשׂוּהָ הֶרְבֵּה כֶּסֶף, אָבֵל הוּא עֶצְלָן וְחֹסֵר סֵדֶר.

אָדָם הַנִּכְנָס לְחֲנוּתוֹ אֵינּוּ מוֹצֵא אֶת מְבַקְשׁוֹ וַיּוֹצֵא בְיָדִים רִיקוֹת, וְאֵלּוּ הוּא, הַסּוּחֵר, נִשְׁאָר עִם כָּל סְחוּרָתוֹ וְאֵינּוּ יָכוֹל לְמַכְרָהּ.

זֶהוּ סוּחֵר לֹא טוֹב.

אִף בְּרוּחָנִיּוֹת כֶּךָ - צְרִיךְ לִהְיוֹת סוּחֵר טוֹב.

אֲפָשֶׁר לְנַצֵּל דְּבָרִים קְטָנִים, שְׂאִין בָּהֶם שׁוֹם קָשִׁי וְגַם לֹא עֵרֶךְ כֶּסֶפִּי, וְלִהְפֹךְ אוֹתָם לְמַצּוֹת גְּדוּלוֹת.

לְדַגְמָא, פְּגִשְׁתָּ בְּמִישָׁהוּ חֹסֵר מִצַּב רוּחַ, אֲמַרְתָּ לוֹ מַלְּה טוֹבָה, דְּבִרְתָּ אֵל לְבוֹ, הַכְּנֵסְתָּ בּוֹ חַיּוֹת, הָעֲלִיתָ עַל שְׂפָתָיו חַיּוֹךְ - אֵיזוֹ מַצּוֹה נִפְלְאָה עָשִׂיתָ! וְהִיא לֹא עֲלֵתָה לָךְ פְּרוּטָה, וְאַף בְּלֹא מֵאֲמֵץ כְּלָשָׁהוּ.

הָרוּחַ כָּלוּ שְׁלָךְ, זֶהוּ בְּהַחֲלֵט סוּחֵר טוֹב.

בְּאוֹתָהּ מְדָה אֲפָשֶׁר גַּם לִהְיוֹת סוּחֵר לֹא טוֹב.

יָכוֹל אָדָם לְקַחַת מַצּוֹה יִקְרָה וְחֲשׂוּבָה כְּבִרְפַת הַמְּזוֹן, וְלִבְרָכָה בְּלִי לֵב וְלֹא נִשְׁמָה, לְחֹטֵף אֶת הַמְּלִים וְלִהְרֵס אֶת הַכֹּל. זֶהוּ סוּחֵר לֹא טוֹב.

עָרַב פֶּסַח הוּא זְמַן שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד עוֹמֵד בְּמִבְחָן הַזֶּה - הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת סוּחֵר טוֹב, וְגַם לִהְפֹךְ.

הָעֲבוּדוֹת לְפֶסַח הוֹפְכוֹת אֶת כָּל הַבַּיִת וְאָדָם עֲלוּל לְאָבֵד אֶת שׁוּי מִשְׁקָלוֹ - לְצַעֵק, לְכַעַס וְלִרְאוֹת בְּהִכָּנוּת לְפֶסַח מַעֲיֵן עֲבָדוֹת. אִם כֶּךָ עָשָׂה, הוּא סוּחֵר גְּרוּעַ.

אָמְנָם, הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת גַּם סוּחֵר טוֹב, לִרְאוֹת בְּכָל פְּעֻלָּה וּפְעֻלָּה שְׁעוֹשִׂים שֶׁהִיא לְכַבוֹד הַפֶּסַח, לְשֵׁם קִיּוֹם הַמַּצּוֹת הַמִּיֻּחָדוֹת שֶׁל הַחֵג, וְאִזּוּ כְּמָה מְתִיקוֹת וְכְמָה עֲרֻבוֹת יֵשׁ בְּעֲבוּדוֹת הַלָּלוּ.

בְּכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה, בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר אֲפָשֶׁר לְהַכְנִיס יִרְאָת שָׁמַיִם, אֲפָשֶׁר לְהַכְנִיס אֲהָבָה לְמַצּוֹה וּלְרוֹמֵם אֶת הָאָדָם, וְעַם מַעֲט הַהִשְׁקָעָה הַזֹּאת, לְזִכּוֹת לְנִצָּח נִצָּחִים.

זֶהוּ סוּחֵר טוֹב בְּרוּחָנִיּוֹת, וּבִיָּמִים הַלָּלוּ שֶׁלִּפְנֵי חֵג הַפֶּסַח יֵשׁ הֶרְבֵּה אֲפָשְׁרוּיּוֹת בְּ"מִסְחָר" הַזֶּה. (יְחִי רְאוּבֵן)

"וְנִצַּעַק אֵל ה' אֱלֹקֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע ה' אֶת קוֹלֵנוּ"

אִם רוֹצִים שֶׁהַשׁ"ת יִשְׁמַע אֶת קוֹלֵנוּ, צְרִיךְ שֶׁהַצַּעֲקָה תִּהְיֶה בְּנֶה מַעֲמֵק הַלֵּב, כְּמוֹ שְׁזַעֲקוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוֹמֵה? לְאָדָם הַנִּכְנָס לְחֲנוּת וּמְבַקֵּשׁ לְקַנּוֹת מִיץ עֲנָבִים לְלִיל הַסֵּדֶר.

מִצִּיעִים לוֹ מִיץ זֹל בְּמִיחָד, וְהוּא שׁוֹאֵל מִדּוֹעַ מְחִירוֹ נְמוּךְ כֹּל כֶּךָ?

"אוֹלֵי מִישָׁהוּ סִבֵּסַד אֶת מְחִיר הַיַּיִן?" - מְנַסֶּה הָאִישׁ לְבָרֵר.

"לֹא" מְשִׁיב הַמוֹכֵר, "זֶהוּ מְחִירוֹ".

הַקּוֹנֵה מִתְעַקֵּשׁ, עוֹלָה בְּלָבוּ חֶשֶׁד שֶׁדָּבַר מֵה אֵינּוּ כְּשׂוּרָה: "אֵיךְ יִתְכַן, מָה הַיִּצְרָן הַחֲלִיט לְהַפְסִיד כֶּסֶף?" - הוּא מְקַשֶּׁה, וְהַמוֹכֵר נֶאֱלָץ לַעֲנוֹת: "הַיִּצְרָן מְעַרְב מִיָּם בְּמִיץ עֲנָבִים..."

הַקּוֹנֵה כְּמוֹכֵן נִרְתַּע לְאַחֹר: "אִם כֵּן לֹא אֶקְנֶה מִמֶּנּוּ" - פּוֹסֵק.

לְעִי"נ הַרְה"צ

ר' פִּנְחָס בֵּן ר' בְּנִימִין בִּינוֹשׁ רוֹזֵנְבוּים זְצוּק"ל

כ"ו בְּנִיסָן תּשע"ז

"לשנה הבאה בירושלים הבנויה"

לרה"ק הרבי "החווה" מלובלין זי"ע הנה חסיד צדיק וקדוש רבי מרדכי מרקוב זי"ע שהיה רגיל לבדר את דעתו הק' ולהשרות שמחה בקרבו.

פעם בימי בין המצרים, בראות רבי מרדכי את רבו הרבי מלובלין שהיה מצטער כל כך על חרבן הבית, נגש אליו ואמר לו בלחש: "הלא הרבי עצמו הוא הגורם שלא יבנה בית המקדש!"

נרעש החווה זי"ע מאמירה זו והביט בפני רבי מרדכי ז"ל לעמד על סוף דעתו.

אמר לו רבי מרדכי ז"ל: הנה כשהרבי עומד ואומר במוצאי יום הקדוש, בעת תפלת נעילה, "לשנה הבאה בירושלים", קמה מהומה בבית דין של מעלה: וכי קטנה היא בעיניכם? הלא צדיק הדור צנה שעד שנה הבאה מכרחת הגאולה לבוא, הלא צדיק גוזר והקב"ה מקיים!... ואכן מתקבלת שם החלטה ללא שום עוררין שעד יום הכפורים הבעל"ט מכרחת הגאולה לבוא בצויו של הרבי מלובלין...

והנה בהגיע ליל פסח, עם סיום עריכת הסדר, פונה הרבי ואומר שוב בלשון קדשו "לשנה הבאה בירושלים", או אז כמו אנחת רוחה פורצת בבית דין של מעלה: "הנה נתן לנו הרבי עוד מרוח של חצי שנה עד שתבוא הגאולה... הפה שאסר הוא הפה שהתיר, מי שדרש שתבוא הגאולה עד יום הכפורים, הוא בעצמו מתיר לנו להאריך את הגלות בעוד חצי שנה, זמן יש בידינו עד פסח הבעל"ט..."

ובהגיע מוצאי יום הקדוש, והרבי שוב אומר "לשנה הבאה בירושלים", דוחה הוא את הגאולה בעוד חצי שנה, ובפסח בעוד חצי שנה... ועוד חצי שנה... הנה כי כן, הרבי עצמו מעכב את גאולת ישראל - הפטיר רבי מרדכי זצ"ל בשנינות, כששמחה ממלאת את לבו שהצליח לעלות חיוך על שפתי אותו קדוש עליון - הרבי מלובלין זי"ע.

(פנינים)

ונודה לה שיר חדש על גאלתנו

ועל פדות נפשנו... בב"א

"אל דאגה, לא שמו שם מים יותר מכשעור, אברכים יראי שמים מערבים את המים בממחיות, והם מקפידים מאד לעשות זאת כהלכה, זה כשר למהדרין מן המהדרין" - כמעט מתחנן המוכר והקונה אינו מוכן להתפשר: "מוחל טובות, אני לא צריך מיץ ענבים שפזה, אני חפץ במיץ טהור". "ועליו אתה מוכן לשלם מחיר כפול" - מקשה המוכר.

"בהחלט כן" - משיב הקונה בבטחה.

והנמשל, הקב"ה הוא הקונה, ואנחנו המוכרים. מיץ הענבים הוא התפלה שלנו, הזעקות שלנו. אם הן נקיות, אם הן מלב רותח ומלא תחנה - על כך מוכן הקב"ה לשלם כפלים, אבל אם הן מערבות במחשבות שאינן ממין התפלה, אפלו שהתפלה כשרה - על כך הקונה, כלומר הקב"ה לא מוכן לשלם אפלו בזיל הזול. הקב"ה רוצה תפלה זכה.

(יחי ראובן)

"מה אשיב לה' כל תגמולהי עלי"

באור נפלא כל-כך מופיע בספר "ראשי בשמים".

מעשה בבן חכם המשמח אב, ברוך כשרונות ושוקד על תלמודו בהתמדה, מדותיו אצילות וכבוד הוריו לדגמא. כמה נחת רוו ממנו, והיה מקור לאשר וגאווה.

יום אחד שב מבית ספרו, ובידו תעודת הוקרה מתפעמת ממלמדו.

ארו פני האב ושאל, אמר, מה תרצה כמתנה?

התרגש הבן ואמר, אבא, עולם הפוך אני רואה כאן! הלא אני הוא שצריך להביא בלי סוף מתנות הוקרה! שהרי אתה נתת לי את החיים, ודואג עבורי לקורת גג ולמחיה, מעניק לי את בגדי, ודואג לשכר הלמוד.

הלא כל מה שיש לי, הוא ממך, ואתה מבקש עוד לתת לי מתנות משום שאני משביע את רצונך?!

זה שנאמר, מה אשיב לה', מה אענה לו כשיבקש לתת לי שכר, הרי כל תגמולהי - כל מה שהוא גומל עמי, עלי - אני הוא שצריך הייתי לגמל עמו, להביא לפניו תשורות הוקרה בלי סוף!

(מעין המועד)

א גוט שבת

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com

בעקבות

הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זי"ע

יומא הדלוא-ט"ו ניסן

מדוע צץ נחש במסדרון הישיבה?

הישיבה הנערץ עליהם ביותר, ודאי יש לקיים את רצונו.

רק בעיני אחד מהם, מצעירי התלמידים, לא נשאו הדברים משום מה חן וחסד. הוא בחן את הפקודה החדשה לו, והחליט כי הוא מעדיף לשהות בעצם חג השבועות בבית הוריו. מבלי לתת דין וחשבון לאיש, הוא קם ונסע לביתו בערב החג, במחשבה שבינן בחורים רבים כל כך, לא יבחין איש בהעדרו. אך את ראש הישיבה הפיקח, הוא לא לקח בחשבון.

הרב וואזנר, באהבה העצומה שרחש לכל תלמיד ותלמיד, הבחין מייד בהעדרו של הבחור, ובמוצאי החג שלח לקרוא לו

לחדרו. תחילה שאל את הבחור מדוע נהג בצורה כזו, ואיך הרהיב בנפשו להפר את פקדת רבו, ואחר כך העמידו על חומרם של דברים. "האם ידעת עד כמה מחמירים חז"ל על כך? עונשו של פורץ גדר חמור ביותר, והלוא נאמר 'פורץ גדר-ישכנו נחש'!" ובדברים אלו שלח את הבחור מלפניו.

הבחור יצא מחדרו של הרב וואזנר, ופנה לשוב אל אולם הלימוד. באמצע הדרך נבעת הבחור לפתע. הוא הבחין בנחש שחור ומגודל המתפתל בנחת סביב עצמו. מרוב פחד נשא הבחור את רגליו, ונמלט מהמקום בקולות

זעקה. עד מהרה הגיע לישיבה לוכד נחשים מומחה, שירה בנחש מטווח קרוב. רעם הירייה נשמע היטב עת פילח את האוויר, אולם הוא לא פגע בנחש, כי אם המשיך בדרכו וננעץ כחץ בתוך כותלו של היכל הישיבה. ירייה נוספת שמה קץ לחייו של הזוחל המאיים.

מאז אותו היום בו נוכחו הכל לראות במוחש, מול עיניהם, את חומרתה של פריצת גדר. הקליע הנעוץ בקיר הישיבה נותר שם למזכרת נצח. ומני אותו אירוע, לא ההין איש לפרוץ ולסתור את דבריו של ראש הישיבה, ביודעם שדבריו קדושים ואמרותיו אמרות טהורות המה.

זר הנכנס בשערי ישיבת חכמי לובלין המעטירה שבבני ברק, מאבד לרגע קט את עשתונותיו. המולת הלומדים החוזרת כהד מבין כותלי הבניין, נשמעת כנהמה בלתי פוסקת, משל מדובר היה בכביש סואן במיוחד או בגלי ים סוערים השוצפים לחוף הים. גם מראם של מאות בחורים, היושבים בגב רכון ומתנוודדים על גבי גמרות גדולות, מעורר יראת כבוד בליבו של כל משקיף מבחוץ. ידיהם מתנופפות באוויר מתוך רתיחה, ופניהם אדומות ומשולהבות בעליל. ניכר לעין כל כי הם מנותקים לחלוטין מן ההווי הארצי, הגשמי של העולם הזה, ומרחפים הם אי שם באטמוספירה גבוהה יותר, למעלה מן הטבע.

ואם במשך כל ימות השנה שוררת באולם הלימוד אוירה של קדושה והתעלות, על אחת כמה וכמה בימי ספירת העומר, ימים ספורים טרם התקדש חג מתן תורה, נראית רצינות רבה על פניהם של הלומדים הצעירים, המכנינים עצמם להיות ראויים למעמד קבלת התורה הקדושה.

לפתע משלך הס בחלל. רק קול חריקות מושבי העץ נשמע, עת קמים באחת מאות בחורים על רגליהם, פניהם מופנות בהערצה לכיוון פתח האולם, משם נכנס ראש הישיבה הדגול.

הרב וואזנר, ראש הישיבה, ניגש למקומו הקבוע, וממתין עד להתיישבותם של אחרוני התלמידים, בטרם הוא פותח את פיו. כאשר שב השקט ותופס את מקומו, עומד הרב, ומכריז את הודעתו הקבועה לימים אלו: "היות ובישיבתנו הקדושה לומדים בחורים בני תורה, דורש אני מכולם להישאר ביום חג השבועות בין כותלי הישיבה, על מנת לשכון באוהלה של תורה בעצם היום הקדוש, כפי הראוי לבני עלייה."

התלמידים, שהורגלו בהנהגה זו עוד משנים קודמות, קיבלו את דבריו בשוויון נפש. עוד משחר נעוריהם חונכו הם לציית לגדולי ישראל ולהישמע להוראותיהם, ועל אחת כמה וכמה תקף הדבר כאשר מדובר בדבריו של ראש

מתולדותיו

נולד בב' באלול תרע"ג לאביו ר' יוסף צבי וואזנר, בוינה שבאוסטריה. בצעירותו נסע ללמוד בישיבת חכמי לובלין, שם עלה והתגדל מאד. בשנת תרצ"ח עלה לארץ והתישב בירושלים תחילה, שם היה למורה צדק. עם הזמן עבר לבני ברק והתמנה לרבה של שכונת זכרון מאיר, שנקראה על שם רבו, רבי מאיר שפירא מלובלין. כבר בתחילת כהונתו כרב יסד את ישיבתו המפרסמת, ישיבת 'חכמי לובלין', על שם הישיבה שלמד בה באירופה, וחרבה בשואה.

הרב וואזנר נחשב לאחד מגדולי הפוסקים בדור האחרון, ורוב הפוסקים בימינו מתבססים על פסקיו. במרוצת השנים הוא הקים את קהילת 'שבט הלוי' בבני ברק, ועם הזמן יסדו תלמידיו קהילות רבות ברחבי העולם, ההולכות בדרכיו ונשמעות להנהגתו. הרב וואזנר כתב את השו"ת המפרסם 'שבט הלוי', וכן ספרים נוספים.

נפטר בליל הסדר תשע"ה ונטמן בבית הקברות 'שומרי שבת' בבני ברק.

מוסר השכל

הצביק הוא בבחינת יוללה אצו"
אלה היסודות החשובים ביהדות הוא
הציות אצול ישראל, בבחינת יוללנין
כפי ובלילה אצו"
אין להלל אברהם של אצול הצור
הצביקים, האהווים חו"ה האקלרת
בין און און און און און און און
אברהם, אפילו בלא חילוק.

עֲרָכִים לְשִׁלְחַן שֶׁבֶת

טְרִיּוּיָה

לעיני האישה החשובה מרת דבורה פרומר עליה בת ר' אברהם שמואל ז"ל

חידון טריוויה א-ב לפרשת השבוע. שאלות קלות ומאתגרות כדי שכל בני המשפחה יוכלו להשתתף, ליהנות ולהצליח!

א	לכבוד מי פותחים את הדלת לבילי הסדר? ("שפוך חמתך")
ב	אחת מערי הארץ שמזכרות בהגדה של פסח:
ג	ארבע כוסות הן כנגד ארבע לשונות של...
ד	שתיים ממכות מצרים:
ה	מה קוראים לבילי הסדר?
ו	מהו הציווי שהוא עיקר מצוות ליל הסדר?
ז	נמצא על קערת הסדר, זכר לקורבן פסח:
ח	ההיפך מעבדות:
ט	לזכר מה אוכלים חרוסת?
י	מי הייתה אימו של משה רבינו?
כ	מה טובלים במי מלח?
ל	מי ביקש לעקור את הכול?
מ	מה חייבים לאכול בלילה הראשון של פסח?
נ	הסימן האחרון של ליל הסדר: אנו בטוחים כי ליל הסדר שערכנו מצא חן בעיני ה', והוא רצוי ומקבל לפנינו. ובמלה אחת
ס	מהי המצווה שמתחילים לקיים במוצאי החג הראשון?
ע	כך היינו לפרעה במצרים:
פ	מה עשה ה' במכת בכורות?
צ	אחת ממכות מצרים:
ק	מה חייבים לתת לפני פסח?
ר	פסח הוא אחד משלושת ה...:
ש	"את פתח לו"-למי?
ת	מה עושים הבכורות בערב פסח?

תשובות: א. אברהם ז"ל | ב. מצרים | ג. ארבע | ד. שבע | ה. בילי | ו. עיקר מצוות ליל הסדר | ז. זכר לקורבן פסח | ח. חירות | ט. חרוסת | י. מרים | כ. מים | ל. אהרן | מ. ארבע | נ. אנו בטוחים כי ליל הסדר שערכנו מצא חן בעיני ה', והוא רצוי ומקבל לפנינו. ובמלה אחת | ס. מצות | ע. ארבע | פ. מכת בכורות | צ. ארבע | ק. מצות | ר. ארבע | ש. אהרן | ת. מצות

דִּיּוֹן מְסֻבֵּיב לְשִׁלְחַן

שימוש בתנור חמץ לאפייה בפסח, או בתנור בשרי לאפייה חלבית

שְׁאֵלָה

בבית משפחת כהן רבה התכונה לקראת חג הפסח. כלי החמץ נארוזו ונסגרו אחר כבוד בארונות, וכלי הפסח הורודו זה מכבר. כעת בעלת הבית עסוקה בהכנת עוגות לימי החג, וברצונה להכין עוגת גבינה לכבוד החג.

אלא שהתנור המיוחד לפסח היה בשרי. כעת עומדות בפני בעלת הבית שתי אפשרויות. האם עדיף להכשיר את תנור הפסח הבשרי כדי לאפות בו את עוגת הגבינה החלבית, או שעדיף להכשיר את התנור החלבי של כל ימות השנה, ולאפות בו את העוגה החלבית לפסח? ואולי אין עדיפות כלל, שהרי הכשרת התנור מכשירה כל בליעה?

תְּשׁוּבָה

ראוי שיהיו כלים מיוחדים לפסח, אמנם במקום צורך אפשר להכשיר את כלי החמץ לפסח (פסחים ל, ב).

כלל גדול נאמר בדין הכשרת כלים- 'כבולעו כך פולטו', ולכן כלי שבלע על ידי האש, כגון שיפודים, רשתות צליה, תבניות עוגה, הכשרתם היא בליבון על ידי האש; דבר זה מוגדר 'ליבון חמור'. כלי שבלע על ידי מים רותחים על האש, כגון סירים ומצקות, הכשרתם כבליעתם; בכלי ראשון על האש (אורח חיים תנא).

אמנם, ישנו הבדל מהותי בין הכשרת כלים מבשר לחלב לבין הכשרת כלים מחמץ לפסח. בשר בפני עצמו או חלב בפני עצמו מותרים באכילה, ולכן כשנבלעו בכלי מוגדר הכלי 'היתרא בלע', לעומת זאת, כאשר הכלי בלע איסור גמור, כגון נבלות וטרפיות, ורוצים להכשירו הוא מוגדר 'איסורא בלע'. השינוי בהגדרה יוצר הבדל הלכתי.

כאשר הכלי בלע 'היתר', גם אם הוא בלע על ידי האש ממש, מספיק להכשירו בהגעלה במים, ואיננו צריך ליבון. אבל כאשר הכלי בלע איסור על ידי האש; הוא חייב ליבון, היינו הכשרה באש כדי להפליט את האיסור שבלוע בו (משנה ברורה תנא, יט, כח).

לגבי כלים שבלועים בחמץ, נחלקו הראשונים האם הם מוגדרים 'איסורא בלע' או 'היתרא בלע'. יש אומרים שמכיון שבליעת החמץ היא במהלך ימי השנה הרגילים, שאז החמץ מותר באכילה נחשב הוא להיתר, ויש אומרים שמכיון שמכשירים את הכלים לזמן שהחמץ אסור באכילה, נחשב הוא לאיסור. השולחן ערוך פסק (שולחן ערוך תנא, ד) שחמץ הוא בגדר 'איסורא בלע', ולכן כלים שבלעו חמץ באש צריכים הכשרה על ידי האש.

מכיון שהכשרת תנור בליבון חמור איננה פשוטה מבחינה הלכתית ומבחינה מעשית, ואילו להכשרתו של התנור מבשרי לחלבי די בהגעלה או בליבון קל, שהוא כהגעלה, (שהרי 'היתר' בלע) עדיף להכשיר את התנור הבשרי שמיועד לפסח כדי לאפות את עוגת הגבינה, ולא את התנור החלבי של כל השנה שבלוע בחמץ, שהכשרתו חמורה יותר.

ואף שמחמירים שלא להגעיל כלים מבשרי לחלבי ולהפך (משנה ברורה תנא, יט), בשעת הדחק כשאין תנור אחר אפשר להקל (פרי מגדים תנב, יג).

סְכּוּם

במקרה שאין תנור אחר, עדיף להכשיר את התנור הבשרי של פסח כדי להכין בו עוגת גבינה, ולא להכשיר את תנור החמץ החלבי [וכמובן, כדי להשתמש בתנור זה שוב לבשרי, צריך להכשירו שוב].

המדור נכתב על ידי הרב יעקב דהן שליט"א מו"צ בבית ההוראה של הגאון רבי עמרם פריד שליט"א

עֲרָכִים לִילָדִים

על אלו ארבעה דברים שואלים מה נשתנה?

על טיבול פעמיים, על אכילת מצה, על אכילת מרור, ועל ישיבה בהסיבה.
(הגדה של פסח)

האם מותר לשתות מים לאחר אכילת האפיקומן ומדוע?

כן. שטעם המים אינו מבטל את טעם המצה.
(שו"ע תפא, א ומ"ב ס"ק א)

מהו הטעם לשתיית ארבע כוסות בליל הסדר?

חכמים תיקנו שתיית ארבע כוסות של יין כנגד ארבע לשונות של גאולה שנאמרו ביציאת מצרים: "והוצאתי אתכם", "וגאלתי אתכם", "ולקחתי אתכם".

(שו"ע תעב, מ"ב ס"ק מג)

[ואף שכתוב גם "והבאתי אתכם", כתב בספר 'המנהיג' שהוא אינו מן המניין, אלא בשורת הארץ היא. ורבי טרפון היה מביא כוס חמישית כנגד 'הבאתי'. (אוצר המפרשים פסחים צט, ב)]

וכאן התן שאיל

מדוע אסור לאכול מאכלים שונים אחר אכילת האפיקומן?

כדי שישאר טעם האפיקומן, שהוא זכר לקרבן הפסח.
(שו"ע תעח פסחים, קיט)

מדוע אוכלים חרוסת, ומדוע נקראת כך?

נקראת כך על שם הלבנה שהיא 'מעשה חרסין', ואוכלים אותה כזכר לטיט שבו שועבדו במצרים.
(מרדכי בשם ירושלמי, פרק ערבי פסחים)

איזו מצווה מיוחדת מתחילה בלילה שלמחרת ליל הסדר?

ספירת העומר.
(שו"ע תפט, א)

איזה חלק מהמצה נוהגים לשמור לאחר הפסח, ומדוע?

נהוג לקחת חתיכה מהאפיקומן, כסגולה לשמירה.
(פסקי תשובות תעז, ה)

מניין היו לבני ישראל מים לשתות כשעברו בים סוף, והרי מי הים הם מלוחים?

היו נוקבים בקירות המפרידים בין שבט לשבט, ויצאו מהם מים מתוקים (שוחר טוב קיד, ז), שנאמר: "ויִנְקְהוּ דבש מסלע ושמן מחלמיש צור".
(דברים לב, יג)

מדוע לקה הנילוס תחילה?

כי כשהקב"ה מכה אומה, מכה את אלוהיה תחילה, והנילוס היה העבודה זרה של המצרים.
(שמות רבה ט, ז-ו)

צַר וּמְצַר

מי אמרו כשהיו על הים "זה ק-לי ואנווהו", ומדוע?

התינוקות שגידל אותם הקב"ה בצורה ניסית במצרים, כמו עשבי השדה, עכשיו כשנגלה אליהם הקב"ה על הים, הכירוהו ואמרו "זה ק-לי ואנווהו".
(סוטה יא)

כיצד התפרסם נס בקיעת הים בכל העולם?

נבקעו כל מימות שבעולם, אפילו מים שבכוסות ובחביות ובנהרות.
(ילקוט שמעוני שמואל ב, כב)

מאחורי המתאם

לכל דכפין

ביאור: הדבר מוצע לכל מי שרוצה.

דוגמא: האופניים בבניין שלנו משותפים לכל השכונה. הם מונחים בגינה לכל דכפין-לכל מי שרוצה להשתמש בהם.

מקור: הגדה של פסח: "כל דכפין-ייתי וייכול, כל דצריך-ייתי ויפסח". תרגום: כל מי שרעב-יבוא ויאכל, כל מי שצריך-יבא וישתתף בסעודת הפסח.

והגדת לבנד

מדוע בקש הרבי חמץ לפני ליל הסדר?

באותה תקופה אסרה הממשלה באסור חמור ליבא טבק ותוצרת חוץ, וקשה מאד היה להשיגו. העובר על החק נדון היה לענש מות. למרות הבקשה המוזרה, עשה העוזר כבקשת רבו. הוא יצא שוב את הבית, וכעבור זמן קצר שב כשבידו קפסא קטנה וצרוכה היטב. "אחד השכנים הואיל למכר לי את צנצנת הטבק, אותה רכש בשוק השחר" ספר השמש, והסיר את העטיפות הרבות שהצפינו את החבילה האסורה.

פניו של הצדיק נהרו משמחה. כעת, הוא שב ובקש שוב: "עתה, צא בבקשה והשיג לי צעיף טורקי משבח, מאת אחד מבתי היהודים". גם פריט זה נאסר ביבוא וסחורה, וענש המחזיק בו היה מות. אחרי זמן קצר, שב המשמש כשבידו שק אטום, ובו טמונים כמה צעיפים טורקיים.

או אז, נשא רבי לוי את עיניו למרום, ואמר בהתרגשות: "ראה, רבוננו של עולם, מי כעמך ישראל! הממשלה אסרה על יבוא ומסחר בטבק ובבדי חוץ, הציבו אלפי שוטרים ופקחים, והענישו בקנסות ובענשים חמורים. ולמרות זאת, מבריקים בני המדינה את הסחורה האסורה. ואלו אתה כתבת בתורתך: "מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר לך גבלך", לא הצבת שום שוטר ופקח, ומי שיחזיק בחמץ בביתו לא יתגלה ולא יענש, לא יישת עליו שום קנס. ולמרות זאת - אין להשיג בבתי ישראל אפילו פרוור של חמץ, בעד שום הון שבעולם! ראה את בניך המקימים מצותיך באהבה וביראה. האפשר לבוא עליהם עוד בקטרוג או טענה...?"

ערב פסח. בכל בתי היהודים עסוקים וטרודים לסים את ההכנות האחרונות לקראת החג. הבתים כבר נוצצים ובוהקים מנקיון, החמץ כבר נשרף כלו ולא נותר לו זכר. בקרוב ממש יתקדש החג, אז ישבו כלם ויערכו את ליל הסדר. גם בביתו של רבי לוי יצחק מברדיטשוב, סניגורם של ישראל, נערכים לשלחן הסדר. לפתע קורא ר' לוי יצחק לעוזרו, ומבקש ממנו: "אנא, בבקשה ממך, צא כעת, והשיג לי עכשו פרוסת לחם מביתו של אחד היהודים.

הביט העוזר בפני הצדיק ולא הבין. מנין ישיג עתה לחם? וכי נשאר פרוור חמץ כלשהו בבית יהודי...!? אך שמשו של הרבי נצר את תדהמתו בקרבו. את הרבי הקדוש לא שואלים שאלות. החל השמש לסובב בבתים ולהתחנן לקבל פרוסת לחם. "אנא, עשו עמי חסד. לא בשבילי, בעבור הצדיק רבי לוי יצחק. בקש הוא בדחיפות פרוסת לחם". חזר ובקש השמש בכל בית. הללו פכרו את ידיהם או נענעו בראשם לשלילה. כמוכן, בשום בית יהודי הוא לא מצא את מבקשו. שוב הוא בידים ריקות אל הרבי, וספר לו כי מאמציו העלו חרס. השיב לו הרבי: "חזר וחפש שוב, ואף תציע לתת תשלום ביד רחבה".

לאחר חפושים ארפים, שוב שב השמש בידים ריקות, ואמר לרבי: "רבי, חפשתי, אך לא מצאתי לחם בשום בית! גם לא בעד כל הון שהצעתני!"

התחנן הרבי קלות, והורה לו: "כעת, צא והשיג לי מעט טבק ותוצרת חוץ!"

מצאו את 10 ההבדלים

גם אתם תוכלו לפאר את שמחתכם במזכרת שי לאורחים! או במתנות לידידים שלכם ולעצמכם!
הכנסו לטרקליני מלכות וקסברגר ולא תפסיקו להתרגש! ברוכים הבאים
מוקד שירות לקוחות והזמנות: 03-6154900 | www.mwaxb.co.il | r@waxb.co.il

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

מנהג לחלק מעות חטים לעניים לקראת חג הפסח. ורמזו לכה, כי פסח בגימטריה 148 כמנין קמח, וכן לחם (שמרמזות על המצה הקרויה בתורה לחם עני). עם יין שגם אותם צריך לתת לעניים, שניהם יחד בגימטריה 148 כמנין פסח, ובמספר קטן הם 13 כמנין אחד, לרמז שהנתינה לעניים מרבה את האחדות. (חכמה שבה)

פסח הוא הראשון לכל המועדים וכלם מרמזים בכרחה השגורה "פסח כשר". פ - פורים, פסח; ס - סכות; ח - חנוכה; כ - כפור; ש - שבעות, שמיני עצרת; ר - ראש השנה. (הרי"ט קארו)

פסח בגימטריה 148 כמנין חנוך דל, שצריך לחנוך דלים ולהכניסם בדרך כבוד לביתו בפסח, והתבות חג הפסח בגימטריה 164 כמנין ונוהג בהם כבוד, שצריך לנהוג כבוד באורחיו. חג המצות בגימטריה 552 כמנין פניהם איש אל אחיו, רמז לשלום ואהבה שצריכים להיות בחג הפסח, וסופי התבות שלחן שלום. (שערי ניסים)

בתבת פסח במלוי האותיות, מרמזות כל מצות ליל הסדר. פ - פסח הוא קרבן הפסח, ה - הנהגה; ס - ספור וציאת מצרים, מ - מצה מרור, כ - כרפס, כורך; ח - חרסת, חסה, חזרת; י - יין; ת - תבשיליו זכר לקרבן פסח ונהיגה. (כסא רחמים)

חמץ אסור אפלו במשהו, מפני שאם נוסף משהו לאות ה' שבבת מצה עד שתהפך לאות ח', תהפך תבת מצה' בשנוי סדר האותיות לחמץ'. (ערוגת הבושם)

הקהה את שניו (הגש"פ) - רשע בגימטריה 570, הסר ממנו את שניו שהן בגימטריה 366 וינתרו 204 כמנין צדיק. (האלשיר הק)

כל דכפין ייתי ויפסח (הגש"פ) - מי שאין לו מצה לאפיקומן זכר לקרבן פסח יבוא ויאכל, שכן תבת ויפסח ראשי תבות וקדם חצות יאכל סעדת פסח. (זרע יעקב)

ספורים

הדפס מפנהים, שאל פעם את רבי צבי הירש ברלין: "מדוע נוהגים אתם לשאל בסדר ליל פסח מה נשתנה ולא בחג הסכות? והרי בסכות השנויים גדולים הרבה יותר מחג הפסח, כי יוצאים בה מדיירת קבע לדירת עראי ויושבים בה שבועה זמים!"! השיב לו רבי צבי הירש: "מנהגנו נכון ומוכן. שהרי בליל פסח רואים הילדים ביצד יושב אביהם יחד עם כל בני המשפחה בבני מלכים, והוא מתפלא ושואל מה נשתנה? הרי אנחנו עדין בגלות ומה לכם לשבת בבני חורין? אולם בחג הסכות, כשרואה שכלם גולים מבתיהם, אין הדבר מפליא אותו, שכן כך דרכם של ישראל להיות בגולה עד הגאולה שתבוא בקרוב."

שנה אחת בפרס הפסח, הגיע הרב מטשבין למאפית מצות בירושלים כדי לבדוק את סדרי האפיה ואת טיב המצות. רצה בעל המאפיה למצא חן בעיני הרב ולהשביח את מצותיו המהדרות, ולכן דרבן מבעוד מועד את העובדים לעבד במהירות ונער בהם שלא יתשלו במלאכתם. בסיום העבודה שנעשתה במהירות ובקדוה רב, אמר לו הרב: "המצות שלך אמנם מהדרות ביותר, אולם אני ארפש את המצות בעבורי במקום אחר." למראה תמייה בעל המאפיה הסביר הרב: "כשראיתי את המהירות של הפועלים, הבנתי שאתה רודה בהם ומעבד אותם למעלה מכוחותיהם. אני רוצה להשתמש במצות שמהדרות אמנם בין אדם למקום, אולם באו על חשבון הפגיעה בין אדם לחברו."

ערב פסח אחד, התדפקה אלמנה אחת על דלת ביתו של רבי שלמה זלמן אוירבך, והביעה לפניו את צערה: "רכשתי חסה לאכילת מרור בליל הסדר, אולם רואה אני שהיא נגועה בתולעים ואיני יודעת מה לעשות". האלמנה צפתה לקבל פסק הלכתי, אולם רבי שלמה זלמן בקש ממנה את החסה ובמשך שעות תמימות, בזמן בה יקר של ערב פסח, עמד מול השמש היוקדת ובדק כל עלה ועלה ביסודיות. רק לאחר שסיים את מלאכתו והחסה היתה נקייה וכשרה, שלחה אל האלמנה ושמח את לבה.

נכנס סוחר אחד אל ה"תפארת שלמה" מרדומסק וספר לו על הקשיים שהתגלעו לאחרונה בעסקיו, וזקוק הוא לכסום גדול של כסף כדי להצליח לשוב ולעמד על רגליו. "מדוע אינה מחפש הלואה גדולה?" שאל הרבי, והסוחר השיב בבשת פנים: "מי ילנה לי כסף? הרי חיב אני כספים רבים לכל הסוחרים וכלם יודעים שמצבי דחוק". אמר לו הרבי: "הגעתי אפוא למצב של 'שאינו יודע לשאל', שאין לה ממי לשאל וללות, אם כך מברך אני אותך שיתקם בך את פתח לו, שיפתחו לה שערי שמים ולא תצטרך לבריות". התקומה באיש ברכתו של הרבי ועד מהרה התהפך מזלזל לטוב.

אמר פעם רבי מאיר שפירא מלברלין: "מנהג הוא להניח ביצה בקערת ליל הסדר, ורמזו יש פאן על עם ישראל שמשול הוא לביצה. מה ביצה זו כל מה שאתה מוסיף לבישלה ברותחים ולצלותה באש, היא מוסיפה ומתקשה, אף עם ישראל כן שהולך ומתחזק בגלות ומצפה תמיד לגאולה."

לקבלת הגיליון
דוא"ל:
5806777@gmail.com

המתנה הנפלאה ביותר!
בכל הנויות הספרים בכל הארץ
"שבת טיש" ו"מידות טיש"

זמני חג הפסח - ירושלים
הדלח"נ 6.38 צאת השבת 7.52 רבנו תם 8.31

המכתב אל המלך שהגיע לתעודתו

מדי שנה בשנה, בערב פסח לפני אפיית המצות, נהג רבי חנוך הניד הכהן מאלכסנדר לספר ספור נפלא זה על חוכר יהודי תמים, שבזכות אמונתו הגדולה זכה לגלגל את מזלו לטוב ולזכות לחג חרות בהרחבה כגון מלך.

חוכר יהודי היה בימים ההם, שקבל מאת הפריץ את הזכיון לנהוג אחרת ומדי שנה היה משלם את דמי החכירה הנקובים בתאריך קבוע. שנים עברו ונקפו, והנה החל לגלגל של החוכר לחדת מטה. מארעות וצרות שונות באו עליו, הרנחיים הלכו והתמעטו, וכשהגיע יום תשלום דמי החכירה, לא היה בכיסו של החוכר אפילו פרוטה אחת. ברגלים פושלות ובפנים חרות עמד החוכר בפני הפריץ, ספר לו את מצבו הקשה ובקש ממנו ארפה לשנה נוספת. הפריץ, שהפיר את היהודי מימים ימימה באדם ישר, הסכים להמתין עם החוב, אלא שגם בשנה שלאחר מכן לא השתפר המצב עד שפקעה סבלנותו של הפריץ והוא החל לדרש בחזקה את תשלום החוב שהלך ותפח. מדי יום הגיעו שליחיו של הפריץ ודרשו את שלקוהם, כשהם מאימים ומטיילים פחד בלב החוכר ובני משפחתו. ימי אכל לחובר היו אותם ימים, עד שבא הפריץ בכבודו ובעצמו בערב פורים והודיע לו, כי הוא מקציב לו שלשים יום לסלוק החוב, ולאחר ימים אלו יטיל את החוכר ואשתו לכור טחוב ואפל ואת ילדיהם יקח לעבדים.

ישבו החוכר ואשתו בלב שבור ונסו לטכס עציה, אולם ככל שהגיעו את מוחם לא מצאו פתרון מניח את הדעת. נענתה האשה ברב תמימות ואמרה לבעלה שאף הוא היה תמים וישר: "אין לנו אלא לפנות במכתב אל אבינו שבשמים, רק הוא יוכל להושיע אותנו מהצרה הזאת ולפתח לנו שערי רחוקה". הלך הבעל אחר עצת אשתו וקבל את דבריה כפשוטם ממש, ישב וכתב אגרת ארכה ומפורטת, בה תנה את כל צרותיו על מטה לחמו שנשבר, על החוב הגדול שמעיק על צוארו ועל אימיו הפריץ להשליכם אלי בור, ועתה עומדים הם בפרס חג הפסח וביתם ריק, בסמיז את בתיבת המכתב, נבדד לפתע ותלה עינים תמהות באשתו. מה יעשה עתה? ביצד ישלח את המכתב למלך מלכי המלכים אשר שכינת עזו בגבהי מרומים? והאשה מצאה מיד פתרון גם לענין זה ואמרה: "הבה נצא אל היער הסמוך לעירנו, שם נניח את המכתב ומשם יקחנו האלקים ויעתרו לנו". לא ארכה השעה והמכתב נשלח לתעודתו כשהוא מנח אחר כבוד ביער, והשיגם חזרו לביתם סמוכים ובטוחים כי קרובה ישועתם לבוא, עד שפקעט ונשפח מלבם הפחד מהפריץ ואימיו.

בשבוע שלפני חג הפסח, יצא מלך פולין יחד עם חבריו האצילים וחיליהם למסע ציד ביערותיה העבתים של המדינה. מאת ה' היתה זאת, והשיירה הגיעה אל היער בו הניח החוכר התמים את מכתבו. מסע הציד החל והמלך רכב במהירות על סוסו, בעוד ידו אוחת בכלי המלקח כדי לצוד את חיות היער, ולפתע ראה גליון ניר מנח על אחד הגזעים ביער. הדבר הפליא מאד את המלך, ושלישו מהר להביא לפניו את המכתב. עין בו המלך קלות ונגלה מיד, כי המכתב נערה בלשון היהודים ואין הוא מביין בה מאומה. חשש התעורר במלך, שמא נמסרו במכתב סודות מדינה כמסוים, ולכן צוה לזמן לפניו את רב היהודים מהעירה הסמוכה, וכשהלה הגיע דרש ממנו המלך לתרגם את המכתב שנמצא ביער, מלה במלה. ישב המלך ועשה את אָזו באפרכסת, ושמע ביצד הרב קורא את מכתבו של החוכר היהודי שפונה אל המלך ומבקש ממנו להושיעו מצרותיו הגדולות. מפיון שהרב תרגם את דבר הפניה למלכו של עולם לשפתו של המלך, דמה הלה כי המכתב ממען אליו והוא התפלא פליאה ותמהון, "מהיכן ידע חוכר יהודי זה שעתידי אני לבקר ביער, עד שהשפיל להכין לי שם את המכתב הלוה? אין זה אלא שיהודי פקח הוא". הבקשה שנכתבה בטוב טעם מצאה חן בעיני המלך והוא צוה עד מהרה על שלישו לשלח סכום גדול של מעות אל היהודי, סכום שיספיק לו לשלם את החוב לפריץ ואף לרכש את כל צרכי החג בהרחבה.

עם הגיע שליחו של המלך לביתו של החוכר, קבלו הלה בשיוון נפש, כי הרי סמוך ובטוח הוא שהקב"ה יושיע אותו מצרותו, והוא מהר אל ביתו של הפריץ והשליש בידיו את סכום החוב בלו. אל מראש פניו המפתעות של הפריץ השיב היהודי בקצרה כי ישועתו באה לו מן השמים, והדבר הכעים את הפריץ שפעם על הטרף היהודי שנשטמ ממנו ברגע האחרון. ברב זעמו החל הפריץ לתת עינו בפוס, ומאז החלו עסקיו להתדרדר והמארה שלטה בעסקיו. לעמדת זאת, אצל החוכר היהודי החלה ההצלחה להאיר את פניה ובכל אשר פנה הצליח ה' בעדו, עד שגרף הון רב ועלה בידו לרכוש את אחזת הפריץ שירד מנכסיו ומכרה במחיר מוזל. הצלחתו של החוכר היתה לצנינים בעיני הפריץ לשעבר שירד מנכסיו והוא טפל עליו עלילת שקר, כאלו היהודי הולכי שולל והוציא ממנו במקומה את האחזה בלה, אולם כאשר הגיעו לבית המשפט, הוכיח היהודי כי הפל נרפש על ידו פחק והציג מסמכים כתובים ותחומים על כך. הדברים התגלגלו עד לארמונו של המלך, וכשנדרש החוכר להסביר ביצד הצליח בזמן פה קצר להתעשר בעשר מפלג, ספר על דבר המכתב ששיגר לקב"ה והאוצר הגדול שנשלח אליו. תחלה גחכו השומעים לשמע דבריו, אלא שהמלך קם וספר כי הוא ששלח אליו את הכסף הרב והוציא זכאי במשפט.

מאורות

הנאון רבי יונה תאומים זצ"ל ה"מקיון דיונה" ליום ההוליא ט"ו בניסן תכ"ה

מגדולי מרביצי התורה בתקופת ראשוני האחרונים, אשר ראה בעני עמו בגזרות ת"ח ות"ט ונשא בסבלותיהם של ישראל, נולד בעיר פרג ובקורותו למד אצל דודו זקנו, רבי פינקס הורביץ גיסו של הרמ"א. במשך חמשים ושלש שנה כהן ברבנות של קהלות מפורסמות בישראל ומאז היותו כגון עשרים כגון הרבי תורה בישראל והעמיד תלמידים לאלפים, בהם רבי יצחק הגדול מפוזנא ורבי יהודה ב"ר ניסן בעל "בית יהודה" ועוד רבים מגדולי ישראל בדור שלאחריו. לאחר חרבן קהלות פולין, עבר להתגורר בויה ומשם התקבל לרבנות העיר מץ ושם הנהיג את קהלתו בגאון עד סוף ימיו. נודע על שם ספרו "מקיון דיונה" על סגות הש"ס בדרך הפלפול, שהפך לאחד מנכסי צאן הברזל של עולם התורה והישיבות. אחד מגדולי הדור שלאחריו, חלק על פסק הלכה שלו ושל רבי השיל מקרקא, ולא השלים את שנתו.

רבי יונה היה צאצא לאנשים קדמונים ונחשב כראש המשפחה "פרנקל - תאומים", צאצאי משפחת תאומים העתיקה שספורי אגדה על מקורה ופטר כנויה עברו מאב לבן. וזוהו השניה היתה בתו של רבי מאיר וזהל ממסדו יעד קהלות ליטא ובנו של השר המפרסם רבי שאול וזהל המכנה מלך פולין ליום אחד. זכה להעמיד בנים ותלמידים אנוני ישראל, ונאמר עליו ש"קל נניו ונקריו הקה הורדה ושלשלת היהודי, שהאירו פני תבל בתורתם וקדשתם". נפטר בחג הפסח בהיותו בן ע"ג ונקבר בקץ.

יוסיף דעת

אחד מפיזי ההגדה בקהילות אשכנז, הוא הפיוט "או רוב נסים", מחבר הפיוט, הוא הפייטן הקדום בני (נבא), שחי בארץ ישראל לפני כ-1,600 שנה. משערים שחיבר מאות פיוטים ורובם לא שרדו, למעט כמה פיוטים בודדים. בספר הזכירה של רבי אפרים ב"ה יעקב מבון, אחד מבעלי התוספות ותלמיד הרמב"ם, מובא שניי היה רב של רבי אלעזר הקליר ומאחר הפיוט הקליר עלו על שלו התקנה בו הטיל עקב במגעו שחרגו, ומשום כך לא נהגו לומר את פיוטיו עד שחברו. יש שכתבו, שהלשון "הטיל לו עקב במגעו" הוא לשון מליצה של קפידה והיוק. בגנינת קהיר התגלה כתב יד גדול של פיוטיו בני והללו נאספו בדורנו וראו אור. הפיוט "או רוב נסים" לא התחבר במיוחד לפסח, אלא הוא חלק ממערכת פיוטים לשבת כפי המנהג הקדום שהיה בארץ ישראל לקרוא מדי שבת בתורה רק חלק מפרשה שלימה ולסיים את התורה כל שלוש שנים, ופיוט זה הוקדש לקריאת המתחילה בסוף שבועות הפיוט להגדות אשכנז ואיטליה ולמחזורי רומניה. בפיוט מובאים כל המאורעות שאירעו לעם ישראל בליל פסח, אולם לא על כולם נאמר בפירוש שאירעו בט"ו בניסן אך נמצאו להם רמזים. בלילה זה נלחם אברהם אבינו עם ארבעת המלכים, הקב"ה בא אל אבימלך בחלום הלילה אחרי שלקח את שרי, וגם אל לבן הארמי שרדף אחרי יעקב, באותו לילה נותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד גלות השחר, בו אירעה מכת בכורות במצרים והשאילו לבני ישראל את ליליהם, בו אירעה גם מלחמת סיסרא ש צבא יבין מלך כנען, ובו חירף רבשקה שליחו של סנחריב את ה' והניף ידו לכבוש את ירושלים, באותו לילה מת כל מחנה אשור שמנה 185 אלף ראשי גייסות, וניאל פתח בו את חלומו של בלשצצר שהשתכר בכלי קודש ונהרג בו בלילה, המן כתב את גזירתו בלילה זה ונודעה בו שנת המלך. הפיוט מסתיים עם התפילה לגאולה הקרובה "תאיר כאור יום חשכת לילה".

הצדיק שעמד בנסיון

בכפר פרינטשוב שבפולין, התגורר צדיק נסתר ושמו רבי רפאל דובז'ינסקי, שאף אביו רבי יחיאל מיכל היה צדיק נסתר, בנו של רבי בריש חסיד מקויטנא.

ר' רפאל התפרנס בישר ממבשלת שכן שחבר מהפריץ, אך לא זכה לבנים ולא חדל מלהתפלל ולקנות לנס. חידושים ספורים לפני חג הפסח, השתקע בכפר כמך חדש שזנא ישראל מבק. עם הגיעו אל הכפר, גלה את האהדה הגדולה שהפריים רחשו ליהודי ישר הדרו, והדבר חרה לו מאד. הוא החל להצטרף את צעיריו בכל דרך אפשרית, נשא נגדו נאומי שטנה ודרש מהפריים שלא לבקר בבית המזיגה של היהודי, אולם רב האכרים לא הצליחו להתגבר על תאוותם לטפח המרה והוסיפו לבקר בביתו. נסה הכמר לדבר על לבו של הפריץ שייטטל את חוזה החכירה של היהודי, אך גם הוא סרב להתפטר מהיהודי הנאמן.

כמעט שרפו ידיו של הכמר, אך לפתע נזכר כי חג הפסח מתקרב ובא. היטב ידע, כי החוכר יצטרף למכר את חמצו לנכרי, ומהר להציע לקונה הקבוע של ר' רפאל סכום כסף גדול בתנאי שלא יקנה השנה את החמץ, וגם את שאר הפריים הזהיר הכמר לכל יחינו לקנות את החמץ ולא לגלות ליהודי שמץ דבר מהמתרחש.

ערב פסח הגיע, ור' רפאל היה עסוק בהכנות לחג. מדי פעם הציץ בחלון לראות אם הגוי כבר הגיע לקנות את החמץ, אולם לצערו בושש האיש לבוא. דאגה זחלה אל לבו והוא מהר לביתו של הגוי, ולחדרתו גלה כי הבית נעול והגוי נעדר מהבית. לשוא נסה ר' רפאל להציע לפריים לקנות את חמצו, ועל נקלה הבין כי ידו של הכמר המרשע במעל. הזמן הלך וזאל, וכשר' רפאל הבין כי לא נותרה לו ברירה, התמלא בעז ותעצומות וקבל דין שמים באהבה. הוא פתח את דלתות בית המזיגה לרוחה והכריז בפולגנית בקול גדול: "הריני להודיע לכל הפריים, כי מפקיר אני את כל החמץ שיש לי בבית ומי שרוצה יכול לבוא לטל פאות נפשו". עם סיום ההכרזה, פנה והלך בקומה זקיפה אל ביתו שעמד במקרקק מה. במשך כל ימי החג היה ר' רפאל שרוי בשמחה גדולה על שהצליח לעמוד בנסיון הגדול, ולאשתו לא גלה דבר כדי שלא לצערה.

עם סיום חג הפסח, פנה ר' רפאל לכוון המבשלה וברך פגש את אחד הפריים. "ודאי היתה בכפר חגיגה גדולה בימי החג", אמר לו ר' רפאל. הלה נתן בו עינים תמהות ור' רפאל הסביר: "הרי יכולים הייתם לשתות יין ושכר ללא הגבלה בבית המזיגה שלי". לפליאתו אמר הפרי: "מה פתאום שתינו? מדי אחרי שעזבת את המקום, הופיעו שני פלבים שחרים גדולים והלכו עמנו ליד הפתח כשהם דרוכים ומוכנים לקדם את פני הבאים. כך הם עמדו במשך כל ימי החג ואימו בשניהם החדות על כל מי שנסה להתקרב, אף אחד לא הסתכן בנפשו להתקרב אל המקום והכל נותר על תלו". ר' רפאל קבל את דברי הפרי בתדהמה ולא הבין את פשר הדבר, אך פשהתקרב אל בית המזיגה ראה אמן שני פלבים עזי נפש עומדים ליד השער הפתוח. ר' רפאל הסס מעט, אך פשהתקרב אליהם, התחככו בו הכלבים מעט ורחחו את נעליו. מייד לאחר מכן, כשכשו בזנבם ונעלמו מהמקום במהירות.

עמד ר' רפאל נבוך ולא ידע מה לעשות. מחד, שמח מאד על שמן השמים שלחו לו שני שליחים נאמנים כדי לשמור על רכושו, אולם מאידך לא רצה ליהנות מהנס ולהותיר אצלו חמץ שעבר עליו הפסח. לבסוף החליט לשאל בעצת רבי ליבוש חריף שהיה מגאונים הדור, והוא פסק להתר לאחר ששקל היטב בדבר.

למרות ההתר, המשיך ר' רפאל להתחבט ואמר לעצמו: "הגם שכל רכושי טמון באותן חביות שכן, ואם אבער אותן מן העולם ישבר מטה לחמי, והגם שיהרב פסק לי להתר, אני רוצה להקל בדבר ועלי להחמיר בעצמי". ההחלטה גמלה בלבו ומאומה לא יזונו מדעתו. עם הגיעו אל בית המזיגה, פתח ר' רפאל את כל חביות הזמין באדיבות את כל הפריים שבסביבה לשתות ללא חשבון. תחלה לא האמינו הפריים לדברי היהודי וחסבו כי הוא מהתל בהם, אך פשראו שהמשקה החריף נגר על הרצפה ללא הרף, מהרו להשתטח בפיות פעורים תחת החביות ושתו כלוא לגמיהם, עד שדעתם הששטשה עליהם בשכרותם.

מסירות נפשו של ר' רפאל עוררה רעש גדול בשמים, ולתקופת השנה, ילדה אשתו הצדקנית מרת ראדה (נכדת רבי זאב וולף אוינרף אב"ד לונגשיץ) בן שהאיר את העולם בצדקותו, הוא הצדיק הנודע רבי אברהם לנדא מטשכנוב, שעליו אמר השרף מקוצק: "מי יכול להדמות לאיש קדוש כזה, שכל איבריו הם תורה וקדשה", אחריו נולדו לו שני בנים נוספים ושתי בנות שנשאו לגאונים וצדיקים.

צדיקים אמרו על ר' רפאל שזכה לגלוי אליהו, אך הוא התנהג בענוה ויהיה נחבא אל הפלים. הוא נפטר בשנת תקפ"ד ומחלציו יצאה משפחה מפארת בישראל.

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש

ואבא אתכם אלי - עוד ידעה על דרך אומרם ז"ל, אלו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים מיד כו, והטעם כדי שלא ישתקעו בבחינת הרע בטמאת מצרים ולא תהיה חס ושלום עוד תקומה לשונאיהם של ישראל, לזה מהר להוציאם כדי שיעמדו במקום קדוש, והוא אומרו **ואבא אתכם אלי**, ד"ק תבת אלי לשלל השתקעות בחלק הרע והמאן לצלו, והבן:

בין הערבים פסח לה - פרוש, חלק הנוגע לה מקרבן פסח שהוא מתן דמים והקטרת חלבים, יהיה בין הערבים, אבל חלק הנוגע לישראל שהוא אכילת הקבש והיה בליל ט"ו על מצות ומורורים. עוד ידעה באומרו **פסח לה**, לצד שפסח מצרים שהוא פסח ראשון עשוהו לאהבת הערב והמועיל, הערב שאמרו ז"ל שנתבשם פסחו של משה מרהזות גן עדו, ועין מה שפרשתי בפרשת בא, והמועיל לפסח המשחית על פתיהם, וכאן אמר כי פסח דורות יעשוהו לשם ה' הגם שאין בו אחד משתייהן:

אל מוציאם ממצרים - ונראה על דרך אומרם ז"ל, בכל דור דודו חבי אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, על פן אמרו ידעי פנימיות התורה כי כל ליל פסח מתבררים כחות הקדשה מהקלפה ונוספים בעם בני ישראל והיא החגיגה עצמה של יציאת מצרים, והוא אומרו אל מוציאם, כי לא יצאה ראשונה לבד אלא בכל שנה ושנה מוציאם כנוקר, ונתן טעם פתופת ראם לו, פרוש כי ה' מוסיף ומחזק אותם לרומקם ואין קץ לרוממות אשר חשב ה' עליהם עד יגר שלא ישאר שום מערכת הרע פקדשה:

דברי הימים

המאורעות שאירעו בט"ו בניסן

בט"ו בניסן ב"ח, כשהיה אברהם אבינו בן 70 (או 5 שנה מאוחר יותר), התקיימה ברית בין הבתרים בין הקב"ה ואברהם אבינו. בט"ו בניסן ב"ג, נלחם אברהם אבינו עם ארבעת המלכים, ניצחם והציל את לוט בן-אחיו וגיסו. בט"ו בניסן ב"מ, באו המלאכים לבשר לאברהם אבינו על לידת יצחק, והוא נולד ביום זה בשנה שלאחר מכן בשנת ב"מ"ח. את 400 שנות השעבוד התחיל הקב"ה למנות מאז לידת יצחק עד יציאת מצרים בשנת ב"תמ"ח. בט"ו בניסן ב'קע"א, קיבל יעקב אבינו את הברכות מיצחק אביו.

בט"ו בניסן ב"ה, רדף לבן אחר יעקב אבינו והקב"ה בא אליו בחלום הלילה והזהירו שלא ירע לו. בט"ו בניסן ב"מ, התגלה הקב"ה למשה בסנה וציווה אותו לגאול את בני ישראל ממצרים. בט"ו בניסן ב"תמ"ח, יצאו בני ישראל ממצרים ביד רמה, לאחר מכת שארעה באותו לילה. בט"ו בניסן ב'תמ"ט, חגגו בני ישראל את הפסח בארץ ישראל ואכלו עדיין מהפן ולמחרתו פסק. בט"ו בניסן בשנת ב'תע"ו לערך, אירעה מלחמת סיסרא שר צבא יבין מלך חצור.

בט"ו בניסן ג'ר"ג, הכה מלאך ה' במחנה אשור והרג בהם 185 אלף ראשי גייסות. היה זה אחר נאוומו ביום זה של רבשקה שליחו של סנחריב (שהיה יהודי מומר וי"א שהוא בנו של חזקיהו עצמו שיצא לתרבות רעה) שחירף את ה' וחזקיהו קרע את בגדיו. בט"ו בניסן בימי דריווש, נושע דניאל מגוב האריות. בט"ו בניסן ג'תל"ג, נפלה מצדה ובכך הסתיים המרד הגדול של יהודי ארץ ישראל כנגד השלטון הרומאי ששרף את בית המקדש השני.

משיבתי

באחת השנים הראשונות אחר שרבי אהרן מקלוז' עלה לארץ הקדש, בשנת תש"ז או תש"ח, בקש הרבי גליל הסדר מאחד מילדי המשפחה לומר פנהוג את הסמנים של ליל הסדר, אולם הילד התבייש וסרב. הפצירו בו הרבי ואחיו רבי מרדכי שוב ושוב, ואמרו לו: "נו, אמר קדש", אך ללא הועיל. בינתיים, קם איש פשוט ותמים שבא לראות את הסדר של הרבי, עלה על הספסל והחל לומר קדיש, "יתגדל ויתקדש שמה רבא". פרצו בלם בצחוק למראה התמימות של האיש שהחליף בין קדש לקדיש, וכשהבחין האיש בכך ירד מהספסל וברח החוצה. הרבי נהנה מאד מתמימותו של היהודי הפשוט, העלה שחוק על פיו והמשיך בעריכת הסדר.

אחד מחסידיו של רבי מנחם מנדל מקוצק, זכה לאחר השתדלות מרבה להסב אצל רבו גליל הסדר, ויחל לראות את פני אליהו הנביא. כשהגיעו לאמירת "שפך חמתך", רץ החסיד אל הדלת כדי לקבל את פני החשבי, אולם הרבי קרא אחריו: "אליהו הנביא לא מגיע דרך הדלת, אלא מגיע דרך הכב..."

פעם חלה ה"אבני נזר" מסוכטשוב ופצע חמור התנהה לו בגרונו. עקב כך, לא היה בכוח לאכול רק מאכלים רכים, וכשהגיע ליל הסדר הצטער מאד שלא יוכל לאכול את הפזית הראשונה של מצוה, כחייב התורה. החל ה"אבני נזר" לומר את מאמר הזהר על המצה המכונה שם "מיכלא דאסותא" - מאכל הרפואה, וזרז על הנאמר פעמים מספר בהתלהבות. לאחר מכן, אכל במסירות נפש את שני הפזיתים של המצה ופניו נהרו על שזכה לקיים את המצוה הגדולה. בני הבית חשבו שאביהם נרפא מפצעו ונסו להציע לו מאכלים שונים, אך הוא הראה להם שאין בכוחו לאכול מאומה, וגם מהמרק לא הצליח לגמע אפילו פה אחת.

אל ביתו של רבי מיכל דין, נכנס פעם אדם ביום בדיקת חמץ, ושאלה הלכתית בפיו. התפלל האיש בשלא ראה פל תכונה בבית ונמרוקים לחג, ואף החמץ עדין נראה על שלחן האכל. הבחין הרב בתמיהתו ואמר: "דע לה, שכל ההכנות לפסח לא שוים מאומה פאשר האדם בא לכלל פעם, והיותו והרבנית אינה חשה בטוב מעדיף אני לקיים את ההלכות בפשוטן ולותר על הקמרות הרבות, כדי שלא לבוא חלילה לידי רגז והקפדה".

ארע פעם, ומחמת טרדות החג החליפו משמשיו של ה"אהבת ישראל" מויןניץ את מצות המצה שהרבי אפה בערב פסח במצות רגילות, ולא עלה בידם לזהות את המצות המיוחדת. כשנודע הדבר לרבנית הצטערה ונזפה במשמשים, וכששמע זאת הרבי הרגיע את הרוחות וספר: אצל אחד הצדיקים הכינו פעם את צרכי הפסח ולפתע קפץ פנימה תרנגול מהחצר ועזר מהומה בבית. הרים אחד מבני הבית את קולו ונזף באחרים שלא סגרו את הפתח פראוי, וכששמע זאת הצדיק יצא מחדרו ושאל לפשר הרבי. נענה הצועק ואמר "תרנגול חמץ עלה ברגליו על מאכלי הפסח!" בטל הצדיק את דבריו ואמר "הרי אמרו חז"ל, שכל הכועס פאלו עובר עבודה זרה, ואתה מספר לי על תרנגול חמץ?"

גליל הסדר בביתו של רבי מנחם מנדל מקוצק, ישב אצלו אורח אחד שהיה להוסיף אחר הטפה המרה, וכשקמו בלם לומר "שפך חמתך" מהר הלה והריק לגרונו פהר עין את הגביע הגדול שמזוגו לאלהו הנביא. כשסמו את הקריאה, הבחינו בגביע הריק וחינו פי יד האורח בדבר. חש הלה במבטים של המסבים ופניו התפרקמו, אך הרבי מהר להרגיע את רוחו ואמר: "אל תתבייש, הרי גם אליהו הנביא הוא אורח, ואם הוא לא שתה את היין, בדיון הוא שתשתהו אתה שאורח הנד..."

ביתו של רבי עקיבא איגר היה פתוח לרוחה בכל ימות השנה וקל וחרמ פסחה, בו קיים בפשוטו את דברי בעל ההגדה "כל דכפין ייתי ויכלל, כל דצריך ייתי ויפסח". פעם אחת, באמצע שהיה רבי עקיבא מסב ומספר ביציאת מצרים, נתקלה ידו של אחד האורחים בגביע היין שלפניו, נפל הגביע והיין שנשפך הכתים את המפה הצחורה. אדמו פניו של האורח, וכשראהו רבי עקיבא בבשתו, הסיט בחשאי את השלחן עד שגם הגביע שלפניו נפל ואמר: "דומה לי שהשלחן אינו עומד פראוי".

שאלו פעם את רבי מאיר מפרישליץ: "מניחים אנו מרור זכר לשעבודו במצרים, חרסת זכר לטיט, מצוה זכר ללחם העני, אולם אין אנו עושים זכר לרכוש הגדול שהוצאנו ממצרים?" השיב רבי מאיר: "זכר אנו עושים למרור ולשעבודו, שכן הללו נותרו עד היום. אולם מהרכוש הרב לא נותר מאומה, ומה לנו לעשות לו זכר..."

מטעם

ולמען תספר באזני בנה ובן-בנה (שמות יב. ט)

כנגד ארבעה גנים דברה תורה, אחד חכם, אחד רשע, אחד תם ואחד שאינו יודע לשאל. ורמזה לנו התורה כאן, שאמנם יש חייב לספר את ספור יציאת מצרים לכל אחד מהגנים כפי יכולתו, אולם יש להקדים את הבן הרביעי שאינו יודע לשאל ולהאיר את עיניו, ולכן מטעמות התבות באזני בנה ובן-בנה, בטעמי קדמא ואזלא רביעי, שצריך להקדים וללכת אל הבן הרביעי. (כהלכות הפסח)

זבח-פסח הוא (שמות יב. ט)

רמז יש כאן לתשובה שונים לבנים השואלים "מה העבודה הזאת לכם?" לכס ראשי תבות כדי לטהרנו מטמאותינו, והתשובה לכך "פסח הוא זה" בטעמי קדמא ואזלא, להביט על הדורות שקדמו לנו וללכת בעקבותיהם באמונה. (קנה בינה)

בעבור זה (שמות יב. ט)

בטעם מנת, לרמז לדברי בעל ההגדה: "בעבור זה לא אפרתי, אלא גשעה שמצה ומרור מנחים לפניה". (מלתי בטעמא)

והגדת לבנה (שם)

בטעמי זקף טון, לרמז שהבן הקטן שאינו יודע לשאל הוא בבחינת נופל, וחובה על האב ללמדו ולקוף את קומתו הרזוחנית. (ברכת אברהם)

מדגש

מגיד מפרסם עמד פעם בפסח ודןשתי עסקה בשאלה הידועה שמוכרת בספרי דרוש רבים, מדוע לא נזכר שמו של משה רבנו בהגדה אפילו פעם אחת, והאריך בתוצאים רבים ומעניינים, אף כשפים הראה לו יד קטן שנאמר בפרוש בהגדה: "ויאמינו בה" ובמשה עבדו" ויאלם דם. אולם הקשיה עומדת במקומה, שכן משה מוכר כאן כבדרה אנב, ובגוף הקדום של ההגדה המובא בהגדת הגאונים והרמב"ם, לא מוזכר פסוק זה. אחרים חזקו את התמיהה בכך שמופרים בהגדה דברי יהושע ברנני: "בעבר הנחיר ושבו אבותיכם מעולם" ולא הובאו פמתבקש המשה הדברים שם: "ואשלה את-משה ואת-אהרן ואנף את-מצרים" תרונם שונים נאמרו בדבר, וביניהם דברי הגר"א מוילנא כדי לחזק את האמונה ששאלת מצרים נעשתה בדי' ה', ולא ביד מלאך ושליה.

ממלח

כשבקר המגיד מדקנא בעיר ברלין, יצא פעם בחל המועד פסח ונתמקל בהגדה של משבילים פודקי על. אמר לו אחד מהם: "שאלה יש לי לשאל, מדוע נכתבו עשר המכות בהגדה של פסח, ולא ב'ייתן לך? כשהוא מצביע פתבת לך' על המגיד לקול לעגם של חבריו. הציץ בו המגיד בעיניו הפקוחות ואמר: "אם היו המכות פתבות ב'ייתן לך' (והראה באצבעו על השואל הקנטרן), היה משמע מזה שהמכות תבואנה רק עליך ולא על חבריך, אולם עקשו שנתבתו בהגדה, הרי המכות הן לך וקף, לך פי לך, לך אף לך', והראה באצבעו על כל אחד מחברי הכנפיה..."

מנהג הוא לשרוף בשרפת חמץ גם את הנר שלאורו בדיקו את החמץ. פי החמץ מרמז על העברות והיצר הרע, ויחד עם העברות צריך לשרוף גם את המקטרג שמסיע לחפש ולתור אחר עונותיהם של ישראל (מקור ברור)

ת.ד 102 בני ברק | פקס : 03-5055919
9139191@gmail.com

זבל מואמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

חג הפסח תשפ"ד שנה י | גליון מס' 530

פתחו שערים

דבר מוסד וגשיא 'בני אמונים'

"ושאינו יודע לשאל - את פתח לו"

בסדר ההגדה אנו קוראים על ארבעת הבנים וכיצד יש לספר להם את ספור יציאת מצרים. לכל אחד משלשת הבנים הראשונים נתנת תשובה בהתאם לשאלתו, אך ביחס לאחרון שבהם "ושאינו יודע לשאל", מורה בעל ההגדה: "את פתח לו" - אל תמתין שישאל, אלא עמד מזמתך וספר לו את ספור האמונה של העם היהודי לדורותיו - ספור יציאת מצרים.

כשם שספור יציאת מצרים מרכיב משניים - מספר ושומע, כך שבחו של הבורא יתברך נשלם מאמירת ברכה ועגית אמן גם יחד, כפתוב (תהלים לד ד): "ונרוממה שמו יחדו".

גם כאן, יש כאלו המבקשים מי שישלים את ברכתם באמן, אך יש מי "ושאינו יודע לשאל" - אם מפני שאינו מבין את חשיבות הענין ואם מחמת אי נעימות, ועליך, המבין את חשיבות האמן, מטלת החובה: "את פתח לו!" עמד והצע לו: "יהודי יקר! אשמח לענות אמן אחר ברכתך!" והוסף ואמר לו: "צא ולמד" בדברי קז"ל ובספרי קדמונינו על גדל מעלתה של עגית אמן, שהיא כידוע בגימטריה צ"א.

יסוד זה נרמז גם בהכרזתנו בפתח ליל הסדר: "כל דכפין ייתי ויכול!" שבה אנו הולכים בדרך של אברהם אבינו שהפיץ את האמונה בעולם באמצעות מצות הכנסת אורחים, בה היה פונה לאורחיו ומלמדם: "ברכו למי שאכלתם משלו; סבורים אתם שמשלי אכלתם? משל מי שאמר והיה העולם אכלתם!" (רש"י בראשית כא לג).

יהי רצון שנוזקה לשאב מחג האמונה אוצרות של אמונה בעברנו ובעבור צאצאינו, שלא תמוש האמן מפינו ומפי זרענו עד עולם.

בקריות ונרוממה שמו יחדו,
ובברכת פסח פשו ושמה,

278 213 מחולקת

בני אמונים

בני אמן בהגדה של פסח

לחם שעונים עליו מן השמים

"הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי ויכול, כל דצריך ייתי ויפסח. השתא הכא, לשנה הבאה בארעא דישראל"

מכך שכנתה התורה את המצות "לחם עני" (דברים טז ג) דורשים חכמים (פסחים קטו ב) שהן: "לחם שעונים עליו דברים הרבה", כלומר שיש לומר את ההגדה בשעה שהמצות מונחות לפנינו. האדמו"ר רבי יהושע מבעלז אמר פי בדברי חכמים כאן טמונה פונה נוספת, שבבילה זה נענה הקב"ה לתפלותינו ונעתר לבקשותינו על "דברים הרבה", לפי שמתעורר בו כח הנסים והנפלאות שנגעשו עם אבותינו ביציאת מצרים.

ענין זה נרמז באמירתנו: "הא לחמא עניא" - על לחם זה עונים לנו מן השמים וממלאים את בקשותינו, לפי שהוא מעורר את הנסים שנגעשו ל"אבהתנא בארעא דמצרים". לפיכך ראוי לבקש עליו: "כל דכפין ייתי ויכול" - שישפיע עלינו הקב"ה פרנסה ברוח, "כל דצריך ייתי ויפסח" - ושייחמו עלינו מן השמים, וכפי שתרגם אונקלוס (שמות יב כז): "פסח" - "חמל". אולם הטוב ביותר הוא לבקש בבילה זה כי נזכה: "לשנה הבאה בארעא דישראל" (הגש"פ קול יהודה עמ' לז).

ברכה על ספור יציאת מצרים

"ואפלו כלנו חכמים, כלנו נבנים כלנו זקנים כלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים"

ספור יציאת מצרים בליל הסדר הוא מצות עשה, ומדוע אין אנו מברכים לפני אמירת ההגדה: "אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספור יציאת מצרים", כפי שמברכים לפני קיומן של רבות ממצוות העשה?

רבי יעקב מליסא באר שלא תקנו חכמים לברך על מצוה שמהותה היא ברכה, וכפי שאין מקדימים לברך ברכת המצוה על מצות ברכת המזון, "שפיון שמברכים השי"ת בגוף המצוה אינו בדין לתקן ברכה על ברכה". ולפי שבקיום מצות ספור יציאת מצרים תקנו חכמים לברך את ברכת "אשר גאלנו", לכך לא תקנו לברך עליה ברכת המצוה (הגש"פ 'מעשה נסים' בפתיחה).

טעם נוסף שאין מברכים על מצוה זו, באר ה'שפת אמת' (פסח תר"מ) על פי הקלל שכתב רבנו בחיי (במדבר טו לח) שלא תקנו חכמים לברך ברכת המצוות על המצוות המטפלות, דהינו מצוות שאף אלמלא היינו מצטוים עליהן היה השכל מחיב לקימן. מצות ספור יציאת מצרים שנועדה להזכיר את חסדי ה' ולהודות לו, היא מצוה שהשכל מחיב לקימה (בדברי הגמרא פסחים קטו א), ולכך אין מברכים עליה.

חיב אדם לראות את נגעי עצמו

"בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים"

לכאורה, די היה לומר "חיב אדם לראות כאלו הוא יצא ממצרים", ומדוע נוספו התבות: "את עצמו"?

פרש רבי צבי הירש הורוויץ, רבה של פרינקפורט:

בקש בעל ההגדה ללמדנו שאין די בכך שיחיה האדם את תחושת השחרור שחוו ישראל ביציאתם, אלא עליו אף להעלות עצמו למדרגה הרוחנית שאליה העפילו ביציאתם. על פן אמר שתוף כדי אמירת ההגדה בכונה ובהתעוררות הלב, "חיב אדם לראות את עצמו", כלומר להתבונן במעשיו ולשוב בתשובה שלמה, וכך יהיה בבחינת "כאלו הוא יצא ממצרים", כלומר יגיע למדרגה הרוחנית שאליה העפילו אבותינו בשעת יציאת מצרים. (לחמי תודה' סח ב).

קריאת המגלה בחג הפסח

כדי להתחיל את הבנייה, אולם עדין לא היה בו די כדי להשלימה. הצעד הבא שנקט הרב היה לדבר עם האנשים שתורמו לו בעבר. הוא פשפש ברשימותיו, ובאקראי גלה פרטיס בקור ישן של אחד מהתורמים, הרב התקשר אליו, ספר לו על ההתפתחויות האחרונות, וזה החליט מיד לבקר בעיר.

בבקורו התרשם מהצורך בבית הכנסת, והוא התחייב מיד על סך של שמונה מאות אלף שקלים למזון סיום הבנייה. הוא הפקיד את הכספים בידי ראש העירייה שעמו היה מידד, והתנה עמו שיעביר את הכסף רק לאחר שיברר כי הבנייה הגיעה לשלב שבו ידרשו שמונה מאות אלף שקלים כדי לסיימה.

עדין חסרו לרב קרוב לשני מיליון שקלים. הרב התפלל על כך מעמק לבו, ובעודו מתפלל שם לב לסדור שהיה מנח על השלחן שלפניו. בדף השער של הסדור היה רשום שם התורם, והרב בר יוחאי נדרך; מדבר היה באדם שבעבר היה תורם סכומים הגונים לבית הכנסת, והרב החליט לנסות להתקשר אליו.

בחסד ה', האיש העביר באפן מדי סכום נכבד, ובמשך התקופה שחלפה עד לסיום הבנייה העביר עוד ועוד כספים, שהגיעו לבסוף לכדי סכום של יותר ממיליון שקלים. בית הכנסת ששמו נקרא 'תפארת אריאל' הלק ונבנה. גותר לרב לגייס רק עוד מיליון שקלים עד לסיום הבנייה, וגם מיליון זה השג בנס מפלא.

היה זה לאחר שזוג פילנתרופים קשישים מארצות הברית הגיע לבקר בשדרות. הם התרשמו עד מאד ממצבה של העיר ובקשו להקים במקום מרכז תורני שזכויותיו יגנו על המקום. עודם מסתובבים בעיר, ראו התורמים את השלד של בנין בית הכנסת, התענינו על הסכום שחסר להשלמתו ובשעת מעשה לא הגיבו מאומה. בשוכם לבית המלון עבר הפעל התקף לב קשה ונפטר, וזוגתו החליטה על אתר לתרם את כל הסכום הדרוש להשלמת הבנייה כדי להנציח את שמו של בעלה.

כך, עוד בטרם חלפו שלושה חדשים מהיום שבו קראו בבית הכנסת את מגלת הנסים - מגלת אסתר, וכבר נשלם הנס הפרטי של בית הכנסת, כשהשג כל הסכום הנדרש להשלמת הבנין בפאר והדר.

כדי להנציח את הנס הגדול החליט הרב לתלות מגלת אסתר על הקיר הצפוני והדרומי בבית הכנסת. על כל אחד מהקירות תלויה המגלה בשלמותה, כך ששני הקירות מעידים כשני עדים על כחה הגדול של קריאת מגלת אסתר בימי הפסח.

שעד כה שכן במבנה עראי ורועע, נדהם מהסכום העצום שהיה עליו לגייס לשם כך. העלות המינימלית להקמת בית כנסת שכזה עמדה על יותר משלושה מיליון שקלים.

באותה שנה, בתקופה שקדמה לחג הפסח, נתקל הרב בר יוחאי במפתיע במנהג מענין שהובא באחת מההגדות הרבות שברשותו: לקרא את מגלת אסתר בחג הפסח, משום שמשיתה אסתר ותלית המן ארעו בחג הפסח (ראה 'משנה ברורה' תצ ב). בהגדה שבה הזכר המנהג, מובא כי קיום מנהג זה הוא סגולה גדולה להושע בדבר ישועה ורחמים. ההתקלות במנהג הלא-מכר עוררה מחשבות בלב הרב, והוא החליט כי לא לחנם זמנו לו משמים להידע למנהג זה דוקא בעת שהוא מבקש להקים בית כנסת חדש. הוא החליט לשתף בו את הצבור, בדרשת שבת הגדול.

אנשי שדרות, אוהבי תורה ולומדיה, אמצו ללא שאלות את המנהג שעליו המליץ רבם. ואולם אחד מחברי הקהלה לעג למנהג המחדש שעליו שמע לראשונה עתה. הרב, שבקש להנחיל לשומעי לקחו את גדל חשיבות קיום מנהג ישראל, החליט בתגובה כי לקראת סיום החג הראשון של פסח, לפני תפלת ערבית, יקראו את המגלה בבית הכנסת ברב עם. הרב ובני קהלתו יחלו כי תעמד להם זכות זו להקים להם מקדש מעט, בית כנסת שיתנוסס לתפארה בעיר שדרות.

והנסים לא בוששו מלהגיע; בבקר, בעת שישב הרב בחדר למודו, נקש על הדלת אחד משומעי לקחו וספר כי אמש זכה בפרס הראשון בלוטו, והוא החליט כי במעשר של הזכיה ימון את בנית השלד של בית הכנסת.

היתה זו זריקת עידוד עבור הרב בר יוחאי, והוא החליט להתמסר לענין בכל כחו. באותו חל המועד נסע לתל אביב, בה בקש לפגש ידיד בעל אמצעים כדי שיפתח את לבו וכיסו למען בנית בית הכנסת. את הידיד לא עלה ביזו לפגש, ואולם הוא פגש באקראי אדם אחר ששמע את מבקשו והביע נכונות לעזר. כמה ימים לאחר מכן הגיע אותו אדם לבקר בשדרות והשאיר תרומה - סכום עצום של מאה אלף דולר לבנית בית הכנסת.

פעת כבר היה בידי הרב סכום הגון שיש בו

העיר שדרות, למרות רחוקה מפרז הארץ, היא אחת מהערים הידועות בישראל. למרבה הפאב, בשל קרבתה לרצועת עזה, היא משמשת כמטרה נוחה להתקפות של ארגוני הטרור הערביים, אשר יותר מחמש עשרה שנים משגרים רקטות לעברה. שלא לדבר על האסון שפקד את העיר בשמחת תורה השנה, שבה פחלק ממתקפת הפתע

עדין חסרו לרב קרוב לשני מיליון שקלים. הרב התפלל על כך מעמק לבו, ובעודו מתפלל שם לב לסדור שהיה מנח על השלחן שלפניו. בדף השער של הסדור היה רשום שם התורם, והרב בר יוחאי נדרך; מדבר היה באדם שבעבר היה תורם סכומים הגונים לבית הכנסת, והרב התקשר אליו.

מגלת אסתר על קיר בית הכנסת בשדרות - צלום: יעקב בר יוחאי

של החמאס על ישובי הדרום חדרו לעיר עשרות מחבלי חמאס והרגו יותר מחמשים מתושבי העיר הי"ד.

מטבע הדברים, בעיר כזו מחיבות הרשיות למגן את כל המבנים, ובפרט מבנים צבוריים, כמו בתי כנסת. עכדה זו גורמת לכך שבנית בית כנסת בעיר זו כרוכה בעלות כספית גדולה פי כמה וכמה מבנית בית כנסת רגיל.

הרב שמעון בר יוחאי הוא ראש מדרשת שדרות, המרפזת תחתיקה פעילות רחבת הקף של קרוב לבבות, צדקה וחסד. כאשר הוא בקש להקים מבנה קבע לבית הכנסת

אמירת שיר השירים בסיום הסדר

מנהג נפוץ בישראל לקרא בליל הפסח, לאחר סיום הסדר, את מגלת שיר השירים, אשר רב פסוקיה רומזים ליציאת מצרים (ש"ה פסחים תז; 'פסא רחמים' [לחיד"א] מסכת סופרים יב ב. וראה רש"י שה"ש ט ו'אילף). וכך כתב הח"י אדם' (כ"ל קל, הסדר בקצרה אות טז): "ח"ב אדם לספר ביציאת מצרים עד שתחטפנו שנה, ולכן יש קוראים אחר הסדר שיר השירים" (וראה רמ"א א"ח תצ ט). על ה'חיתם סופר' מספר ('מנהגי חת"ס' פ"י אות כג) כי אחר גמר הסדר למד עם תלמידיו 'שיר השירים' עם פרוש רש"י, וכראות התלמידים שהתחיל להתנמנם סרו ממנו, והיה ישן עד אור הבקר על המטה של הסדר.

לקראת חג הפסח הבעל"ט מובאים בזאת רמזים נפלאים מפסוקי שיר השירים על גדל מעלת ענית אמן:

המקפיד זוכה להקרא צדיק

מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן (ז ב)

חכמים דרשו (שהש"ר ז ה) את הכתוב "חמוקי ירכיך כמו חלאים" כש"ב ל'ישראל על כך שהם דבקים במצות המילה, אף שיש תינוקות הנחלים מחמתה. בפרוש 'תורי זהב' על שיר השירים מוסיף ודורש המחבר רבי הר"ר אברהם גפתי ש"י, רבה של מגנצא, את המשך הכתוב "מעשה ידי אמן" כש"ב ל'ישראל על שהם מקפידים על מצות ענית אמן. ואת הקשר בין מצוות אלו הוא מסביר כך:

רבי חיים ויטאל כתב כי המלה "ימול" בפסוק (ויקרא יב ג): "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", היא ראשי תבות: "יי משען ומבטח לצדיקים", ובא הדבר ללמד שכל יהודי שנמול נקרא צדיק. אף המקפיד על ענית אמן נקרא צדיק, וכפי שדרשו חכמים (שבת קיט ב) על הפסוק (ישעיה כו ב): "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים - "אל תקרי שמר אמונים אלא שאומרים אמן".

פרי עץ חיים' שער העמידה כ; 'תורי זהב' שיר השירים ז ב

מאה ברכות בשבת כבחל

כרמי שלי לפני האלף לך שלמה ומאתים לנטרים את פריו. היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני (ח יב-ג)

במסכת חלין (פז א) אמרו חכמים כי ש"כרה של כל ב"רה הוא ע"רה זהובים. על פי זאת עולה כי ע"רפן של מאה הברכות שאנו מחיבים לברך מדי יום הוא אלף זהובים. החיד"א הביא שהראשונים פרשו כי ל"כך מרמז הכתוב שלפנינו: "האלף לך שלמה". "שלמה" הוא כנוי לקדוש ברוך הוא, כפי שדרשו חז"ל (שבועות לה ב) שמשמעותו של שם זה היא "שהשלום שלו". ולמדך הכתוב שהקב"ה מעניק אלף זהובים למי שמברך מאה ברכות ביום. אמנם, מאה הברכות מצויות בימות החול, ומה יעשה אדם בשבת שחסרות לו עשרים ברכות (ראה 'בית יוסף' א"ח מו)? ישלים את "מאתים" הזהובים החסרים באמצעות "לנטרים את פריו", כפי שאמרו חכמים (מנחות מג ב) שבשבת נתן להשלים את הברכות החסרות בברכות על אכילת פרות ומיני מגדים.

בשו"ת 'תשובה מאהבה' (ח"ב סי' רצט) הביא פרוש זה בשם הר"ב ר' שמעלקא מניקלשבורג ומוסיף לפרש בשמו כי אף העצה הנוספת המובאת בהלכה (שו"ע א"ח רפד ג) להשלמת מאה ברכות בשבת, והיא שמיעת ברכות העולים לתורה וענית אמן אחריהו, מרמזת בפסוק: "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני", כלומר היושבים בבית הפנסת ישלימו ברכותיהם בשמיעת קול ברכותיהם של העולים לתורה.

'נחל אשכול' שה"ש ח יב; שו"ת 'תשובה מאהבה' (ח"ב סי' רצט)

ענית אמן מטהרת

"משכני אחרך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך נופרה דדיך מיין מיישרים אהבוך" (שה"ש ט ד)

דרש בעל ה'מנחת אלעזר':

"משכני אחרך נרוצה" - ראשי תבות אמן. רמז לכך שהעונה אמן ממשיך על עצמו רוח טהרה לעלות בקדש בעבודת ה', ומכ"ה הוא זוכה להעפיל למדרגת: "הביאני המלך חדריו" - "חדרי משפיתו", ונדבק בעבודת בוראו מתוך שמחה וגיל, כפתוב בהמשך הכתוב: "נגילה ונשמחה בך" ('דברי תורה' ח"ט אות יח).

ולפי ש"ר העונה אמן זוכה למדרגה זו, ואלו המברך אינו זוכה לכך, ל"כך אמרו חכמים (ברכות נג ב): "גדול העונה אמן יותר מן המברך".

עוד דרש רבי חיים פהן, אב"ד טריפולי:

העבדה שהאמן נרמזה בראשי תבות הכתוב "משכני אחרך נרוצה", מלמדת שיש להזדרז ולרוץ לבית הפנסת כדי לא להפסיד ענית אמן, וכפי שפסק הש"ח ערוך 'או"ח נו א, וראה 'חסד לאלפים' שם א). המשך הכתוב "הביאני המלך חדריו" מרמז להבטחת חכמים (שבת קיט ב): "כל העונה אמן בכל כחו פותחים לו שערי גן עדן", ושם "נגילה ונשמחה בך".

'דברי תורה' [לבעל מנחת אלעזר] מהד"ט אות יח; 'תורת חיים' על 'רבנו בחיי' שמות יד לא

אפשר להוסיף ולומר, כי העבדה שהאותיות השניות בתבות "משכני אחרך נרוצה" הן 'שחר' (ראה 'עני העדה' שיר השירים שם), רומזת למעלה המיוחדת שיש לענית אמן בתחלת היום אחר ברכות השחר, כמנהג הסדמונים.

ענית אמן מקרבת את הגאולה

"אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמונה מראש שניר וחרמון ממענות אריות מהררי נמרים" (שה"ש ח ד)

דרש הא"ר הק':

"אריות מהררי נמרים" - ראשי תבות אמן, שבזכות ענית אמן נזכה שיקים בנו הגאון בתחלת הכתוב: "אתי מלבנון תבואי" - שתשוב השכינה לשכן בישראל בביאת גואל במהרה בימינו.

עץ חיים' שער הפסוקים שה"ש ט ד ה, ע"פ 'נחל אשכול' [לחיד"א] שם

דורשי רשומות הוסיפו ואמרו כי לא לחנם נרמזה ענית אמן בתבות: "ממענות אריות מהררי נמרים", שכן יש פאלו המתבשרים לברך בקול או לענות אמן בקול, ומפסוק זה נובל ללמד שעל האדם להיות גבור כארי ועז כנמר, לענות אמן ולזכות את זולתו בענית אמן.

"בן הוא האמרת שי'אמן"
גדול מצד עצמו ולגדלתו אין חקר"
(ש"ה' מסכת תמיד אות פא).

האמן שבבלמה

בחקיקת בלמים... מכונית פרטית שפוטתה למסלולו גרמה לו לבלם בהפתעה, והתוצאה הייתה לא נעימה בעליל; הדף הבלימה הפתאומית גרם לכמה מהנוסעים לאבד את שווי משקלם ולהחבט במושב שלפניהם.

ואז ארע נס עצום: ילד פועט שישיב על אמו, עף במלוא העצמה הישר אל קדמת האוטובוס...

זעקתה של האם החרידה את האוטובוס. הנוסעים עצרו את נשימתם בבהלה, ומה רבה הייתה ההקלה כאשר הפועט נבלם בגופו של הבחור הצעיר שעמד בקדמת האוטובוס ובדיוק באותו רגע סיים: "הגומל חסדים טובים לעמו ישראל".

היה זה נס של ממש. הנוסעים שצפו בחרדה במחזה, יכלו רק לשער כיצד הייתה נראית התוצאה אלמלא נבלמה נפילתו של הילד בגופו - בברכתו - של הבחור הצעיר.

אותו יהודי מבגר שלפני כן העיר לבחור, חש אי נעימות, והוא בקש להתנצל על אשר פגע בו מקדם, אולם הבחור באותו רגע ירד עם חבריו מהאוטובוס.

בדרכו לישיבה הוא הביע את הרהוריו באזני חבריו, כי לא לחנם המקפיד על עניית אמן מכנה בלשון הכתוב: "שמר אמינים"; לא 'עונה אמינים', או 'אומר אמינים'; הנה, בעיניהם ראו את השמירה הגדולה שנוצרת בזכות עניית אמן.

אחד מחבריו הוסיף, כי גם כאשר העין לא רואה זאת במוחש, הלב בודאי יודע כי אסונות רבים נמנעים בכל יום כתוצאה מההקפדה על עניית אמן. הן מי לנו גדולים מחכמי ישראל בכל הדורות שהעידו על כך!

הספור שלפניכם נשלח אלינו מאת יהודי יקר, תושב שכונת רמות הירושלמית. הוא ובני משפחתו, המקפידים מזה שנים על אמירת ברכות השחר בחברותא, זכו לראות כבר כמה וכמה ישועות נפלאות בזכות הנהגה זו, אולם הספור הזה, שעלה על כלם, גרם להם לרצות ולשתף בו את כלל הקוראים.

הנוסעים הקבועים באוטובוס העושה את דרכו מדי בקר משכונת רמות הירושלמית למרכז העיר, לא יכלו להתעלם מקבוצת הבחורים הצעירים שהתמקמה בקדמת האוטובוס ונצלה את זמן הנסיעה לברכות השחר בחברותא.

הבחורים שלא נמנו עם נוסעי האוטובוס הקבועים, כנראה נקלעו אליו אחר שהספעה הקבועה לשיבתם לא הגיעה באותו יום. רבים מהנוסעים הביטו בהשתאות ובהערכה כיצד כל אחד מהבחורים נעמד בתורו לומר את הברכות באזני חבריו בכונה ובהטעמה, ולאחר כן מתחלף עמו חברו שאף הוא אומר את הברכות באזני חבריו.

מעט לפני שעצר האוטובוס בתחנת 'הר הוצבים', נעמד האחרון מהקבוצה לומר את הברכות באזני חבריו. האוטובוס עצר בתחנה והנוסעים החלו לעלות, ועמידתו של הבחור שהפריעה מעט למעבר גרמה לכמה מהם לרטן כלפיו. אחד מהם, יהודי מבגר, אף הרחיק לכת והעיר לבחור בנימה של זלזול: "שב, ילדון, וכי אינך מתבייש לחסם את המעבר?!"

נראה היה שהבחור התפוצץ מעט על עומדו. ההערה לא נעמה לאזניו. אולם כיון שאחז באמצע ברכה הוא נותר לעמד תוף כדי שהוא מסמן באצבעותיו כי עוד רגע הוא מסים.

האוטובוס פתח בנסיעה. הוא החל לצבר תאוצה, ולפתע נעצר

שערי גן עדן

עניית אמן במשנת בעל ההלוא

בעניית אמן מקבלים את הברכה באמונה ובשבוועה

הראשונים תמיהו על דברי הגמרא (ברכות נג ב): "גדול העונה אמן יותר מן המברך"; הלא המברך הוא המושבח והמוודה, והעונה אמן רק מסכים לדבריו. מדוע אם כן אמרו חכמים שגדולה מעלת העונה אמן על המברך?

הסמ"ע באר זאת בשתי דרכים (פרישה' קכד ז):

א. השומע ברכה מאלתו ועונה אחריה אמן, יש בידו הן את מעלת הברכה והן את מעלת האמן. שכן בעצם שמיעת הברכה כבר נחשב לו כאלו ברח בעצמו, שהרי אמרו חכמים (ספה לח ב): "שומע פעונה", וכאשר הוא עונה אמן נמצאו בידיו ברכה ואמן כאחד. לעמת זאת למברך יש רק את הברכה, שכן אינו יכול לענות אמן על ברכתו. שהרי אמרו חכמים (ברכות מה ב): "העונה אמן אחר ברכתיו - הרי זה מגנה", וכך גדול העונה מן המברך.

ב. עוד באר: אמרו חכמים (שבוועת לו א) שאמן יכולה להתפרש בשלוש משמעויות: א. "שבוועה", העונה אמן על שבוועה שאלתו משמיע באזניו הרי הוא כמוציא שבוועה מפיו. ב. "קבלה", המתנה עם חברו תנאי כלשהו, וענה החבר אמן על דבריו, קבל בכך את התנאי וחייב לקיימו. ג. "האמנה", עניית אמן אחר דבר תפלה ותחנה משמיע האלת, משמעותה האמנה והבטת תקנה שיתקיימו הדברים.

לפי האמור נמצא שבענות האדם אמן על ברכה, "מקבל הברכה עליו באמונה ובשבוועה", ולפיכך גדול העונה אמן מן המברך (פרישה' שם).

הסמ"ע י"ט בניסן שע"ד

רבי יהושע וולק [פלק] נץ נולד לאביו רבי אלכסנדר בערו בשנת ש"ט. בנעוריו למד תורה מפ"י הרמ"א והמהרש"ל.

בתחלה כהן הסמ"ע כרב בכמה קהלות, ואולם בראותו כי על הרבנות מכביד עליו

שלט הנצחה שנוקע במקום שבו עמד בית הקברות היהודי בלבוב, המפרט את גדולי ישראל שקבורים בו

וגזל מזמנו, פרקו מעליו.

הסמ"ע הקים ישיבה גדולה בעיר לבוב. חותנו, רבי ישראל אידלס שהיה מעשירי העיר, נשא בעל החזקתה, והסמ"ע הקדיש את כל זמנו להרביץ תורה בתלמידיו. עם תלמידיו נמנו השל"ה הק', בעל המגני שלמה ובעל יצירה לדרך.

הסמ"ע היה מעמודי ההוראה בישראל, חבריו דרישה ופרישה על הסור, וספר מאירת עינים [סמ"ע] על 'שלחן ערוך' חשן משפט. היו לאבן יסוד בספרות ההלכה בישראל. החות יאיר (סי' מו) כותב: "וכבר נתפשט המנהג בכל תפוצות ישראל לפסק כרמ"א והסמ"ע תלמידו".

התבקש לישיבה של מעלה בשבת חל המועד פסח ו"ט בניסן שע"ד, ומנוחתו כבוד בלבוב.

פְּנִינִים נִפְלְאִים וּמְתוּקִים עַל הַפְּרָשָׁה

זֶרַע שְׁמֻשׁוֹן

מתוך הספר המסגל "זרע שמשוון" שחברו המקובל האלקי הקדמון רבי שמשוון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לגברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פסח תשפ"ד • גליון 289

תורת שמשוון

פְּרָפְרָאוֹת בְּעִינֵי הַמְּכּוֹת

הטעם שהעשירו ישראל כבר במכת דם

כתוב במדרש (שמו"ר ט, ט) אמר רבי אבין ממכת דם העשירו ישראל, שלא היה המצרי יכול לשתות מים אלא אם היה קונה אותה מִיִּשְׂרָאֵל בכסף רב. מקשה רבנו הזרע שמשוון זלה"ה: מה היה הצורך שבני ישראל יתעשרו כבר בעת מפת דם, הלא ההבטחה של הקב"ה שיתעשרו היה רק על עת צאתם ממצרים, ככתוב ואחרי כן יצאו ברכש גדול.

ומתרץ רבנו: שהרי לדעת רבי עקיבא, המצרים לקו כבר במצרים חמשים מכות, ורצה הקב"ה שידעו שהם מקבלים המכות כי משתעבדים בישראל, ואם יהיו ישראל עניים, נמצא שהם מכים יותר ממצרים, שהרי עניות היא יותר מחמשים מכות, כדברי חז"ל (ב"ב קטז, א) דרש רבי פנחס בר חמא קשה עניות בתוך ביתו של אדם יותר מחמשים מכות, וממילא לא היה נכר סבלם של מצרים לעמת סבלם של ישראל, ולכן הכרח הקב"ה להעשיר את ישראל כבר מהמפה

הראשונה, ואז יראו כלם שרק המצרים סובלים, ויבינו שהדבר בא מחמת שהציקו לישראל. (זרע שמשוון פרשת וארא אות ט)

מדוע לא התרו בפרעה לפני מכות כנים, שחיו, חשך

מקשה רבנו הזרע שמשוון זלה"ה: מדוע לא מצינו שהתרו בפרעה קדם מכות כנים, שחיו, וחשך, כמו בכל שאר המכות.

ומבאר רבנו: הנה מצינו (ילקוט הראובני - וארא) שבכל אחת משלושת מכות הללו, שמשו השנים האחרים עמה, ולכן לא יכל משה להתרות עליהם, כי אם היה מתרה על אחת לבדה, היה נראה בדאי, כי באו עמה עוד שנים, ועל כלם יחד לא יכל להתרות, כי לא בא עקר ומנם. (זרע שמשוון פרשת וארא אות טז)

הקב"ה הביא את החיות במכת ערב יחד עם היער

כי אם אינה משלח את עמי הנני משליח בה ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה (שמות ח, י): מקשה רבנו הזרע שמשוון זלה"ה: מה פשר תבות וגם האדמה אשר הם עליה, שנראים משללי הבנה. ומתרץ רבנו: שהחיות כשאינם ביער מקומם הטבעי, הם פוחדים ואינם מזיקים, לכך הביא הקב"ה את החיות עם היערות שלהם, כדי שיהיו מזמנים להרג ולהזיק ללא פחד, וזה הפונה וגם האדמה אשר הם עליה. (זרע שמשוון פרשת וארא אות יא)

ענש מכת חשך בא מדה כנגד מדה

רבנו הזרע שמשוון מבאר יפה: הטעם שהביא הקב"ה על המצרים את מכת החשך מתפרש על פי מה שכתב ברש"י (בראשית מז כח) שכיון שמת יעקב נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מחמת צרת השעבוד. ולפי זה מובן היטב טעם ענש זה, שיש בכך ענש מדה כנגד מדה, כפי שהם סתמו עיני ישראל לפיכך גם הקב"ה סתם עיניהם בחשך. (זרע שמשוון פרשת וארא אות טז)

כל הבכורות מתו ברגע אחד

והיתה צעקה גדלה בכל ארץ מצרים אשר פמהו לא נהיתה וכמהו לא תסף (שמות יא ו): מקשה רבנו הזרע שמשוון זלה"ה, מדוע נכתב והיתה צעקה בלשון יחיד, והלא לכאורה הצעקה היתה נשמעת מפל הבתים שמתו הבכורות, מפני שכלם צעקו, וראוי לכתב: והיתה צעקות גדולות בכל ארץ מצרים. ומתרץ רבנו: שהרי באלשיך כתב, שבמכת בכורות היה גם גדול וסימן מבקק שידו של הקב"ה היא שמכה בהם יותר משאר המכות, שבשאר המכות המכה היתה משמשת שבעה ימים, ובאמצע המכה היתה יכולה להפסק מחמת תפלתו של משה, וכפי שאכן ארע בחלק מהמכות, מה שאין כן במכת בכורות הכל היה ברגע אחד, שכלם מתו באותו רגע, וצעקתם זה מובן מדוע כתב צעקה לשון יחיד, כי כלם מתו באותו רגע, וצעקתם נשמעה יחד כצעקה אחת. (זרע שמשוון פרשת קדושים אות ב)

<p>הוצאת הגליון והפצתו לזכות</p>			<p>הוצאת הגליון והפצתו לזכות</p>		
<p>זיווג הגון</p> <p>שרה שרון בת סופיה</p> <p><small>זיווג הגון מקרוב ממש מתוך אוצר השמחה</small></p>	<p>זש"ק והצלחה</p> <p>רפאל בן סופיה והגותו</p> <p><small>שינוי לחיפוקי בוש"ק מקרוב הצלחה מרובה מרובה בכל השנים</small></p>	<p>הצלחה במנוחת הנפש</p> <p>אליאס בן איתרייה והגותו</p> <p><small>סופיה בת אסתר במקומה מתוך מנוחת הנפש</small></p>	<p>ברכה בשפע</p> <p>הצלחה גדולה</p> <p>דניאל אורי בן רגינה מלכה</p> <p><small>סופיה לשפע ברכה והצלחה בכל השנים והחלטת חסידה</small></p>	<p>ברכה בהצלחה</p> <p>ברכה ושולח</p> <p>בן רחל</p> <p><small>הצלחה גדולה בכל השנים ובריכות הרבות</small></p>	<p>ברוך צבי ניסים</p> <p>בן שושנה לאה</p> <p><small>הצלחה גדולה בכל נסיון ולשפע בכל בניו</small></p>
<p>ברכת המחבר מתוך הקדמת הספר</p>					

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש -
הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

הטעם לאכילת מצה ובחג הפסח דוקא

ושמרתם את המצות, כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים, ושמרתם את היום הזה לדורתכם. (שמות יב, יז)

מבאר רבנו האור החיים זלה"ה: שהבורא אמר לבני ישראל, שכשם שאני שמרתי את היום המדיק ליציאת מצרים, ולא אחרתי והתמקמתי מלהוציאכם אף לא יום אחד, אלא בעצם היום הזה הוצאתי אתכם, לטעם זה אתם גם כן לא תאחרו את המצה עד שתחמיא, עד שתעשה להם.

ואמר עוד ושמרתם את היום הזה, כאן צוה ה', שיהיה האדם משמר גם הוא את יום הפסח במדיקה, לבל יטעה בחשבון הימים, ולא יקדים ולא יאחר מעשות את חג הפסח, וחלילה לא יעשה יום אחר במקומו. וממילא מבאר רבנו שהמשפט האמצעי בה כתוב הטעם, בא לפרש גם לפניו וגם לאחוריו, הן על טעם אכילת המצה, וגם הטעם לשמירת התאריך של חג הפסח.

הטעם לאכילת פסח מצה ומרור יחד

בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אתו, על מצות ומררים יאכלהו: (במדבר ט, יא)

רבנו האור החיים זלה"ה מבאר הטעם שקרבן פסח נאכל יחד עם מצות ומרורים: תחלה מקדים טעם פשוט, כי הרי הפסח נאכל צלי ונאכל שלם, וזה בא להראות את החרות שהיה ליהודים, כי כל זה הוא דרך אכילת חרות, ולכן גם המרורים באים עמה מאותה סבה, כי דרך האוכל צלי שאוכל עמו גם דבר חריף, כי זה מוסיף הנאה לחיך האוכל, וכן גם המצות הבאים יחד עם הצלי באים להטעים המאכל. ומוסיף לפרש עוד טעם עמוק יותר מדוע הם נאכלים יחד, כי המרור הוא רמז לקשי גלות מצרים, שבזכותה זכו להוציא ניצוצי קדושה משם, והמצה באה לרמז על המהירות ביציאת המצרים, שאם לא היו יוצאים מהרה, היו משתקעים שוב שם, והפסח בא לרמז על עצם הגאלה שפסח על בתי ישראל, והוא ענין הגאלה שגאל אותם ממצרים, וכך הוציאו ניצוצות הקדושה. ונמצא כלם צריכים זה לזה, שבכדי להוציא את הניצוצות היו צריכים לגלות-מרור, גאלה-פסח, מצה-מהירות, ולכן נאכלים יחד פסח מצה ומרור.

פניני שמשון

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

ארבע לשונות של גאלה וארבע זיתים של מצה

ובטעם אלו הארבע לשונות של גאלה, יש לומר, שהם כנגד ד' דברים עקרים לשלמות האדם לעבודת בוראו, ש'הוצאתי אתכם' רומז לידיעת והפדת מהות הטוב והשכר והרע והעונש, שמי שהוא בצער הוא טרוד ומטרף, ואין לו דעת להפיר מהות הטוב ומהות הרע, אמנם, כשיצא מהצער, מתחיל להפיר ובא לידי ידיעה.

ואחר כך 'הוצאתי אתכם מעבודתם', הינו ההבדלה, שיהיו מרחקים ומבדלים מעבודת המצריים, בין מעבודת הנפש בין מעבודת הגוף, כדכתיב (שמות יב, כא) 'משכו וקחו לכם' וכו', משכו ידיכם מעבודה זרה וכו' (שמו"ר טז, ב), כמו שפרש רש"י על פסוק (בראשית לא, טז) 'פי כל העשר אשר הציל וכו', כל הצלה שבמקרא לשון הפרשה. וכן התרגום של 'יציל אלהים' (שם פסוק ט), 'ואפרש'.

'וגאלתי אתכם', נגד הזריות מביאה לידי נקיות ונקיות מביאה לידי וכו', עד שבא לידי תחית המתים וביאת אליהו (עבודה זרה כ, ב), נמצא שהזריות הוא התחלת הגאלה. ועוד, שהגאלה של מצרים היתה בחפזו ובזריות גדול, וזהו שרמז להם 'וגאלתי אתכם בזריות ובחפזו', כדין הגואל שאינו גואל לחצאינו (ע"פ קדושין כ, ב), אלא הכל בבת אחת וברגע אחד.

ואחר כך 'ולקחתי אתכם לי לעם', דחינו שיתמידו במעשיהם הטובים, כמו שתמיד הם נקראים 'עמי'.

ובנגד ד' לשונות אלו תקנו ד' כוסות. והכי נמי יש לנו ד' זיתים של מצה שחיבוננו חכמים לאכל בליל פסח. והקזית הראשון הוא של 'המוציא להם', וזה רומז שצריך שאדם יכיר הטוב והרע, ומי שאין לו דעת אינו יכול להפיר, ומי שאינו אוכל להם אין לו דעת, כדאמרין בשלחן ערוך ארז חיים סימן פ"א (סעיף א).

והקזית השני של אכילת מצה, רמז שצריך להבדיל בין טוב לרע, שכל ההבדלות תלויה בחוט השערה, בין נשחט רבו של קנה לנשחט חציו, דחינו חוט השערה (ספרא שמעי פרשה י). וכן נמי אותיות 'המץ' הם ממש כמו אותיות 'מצה', רק שבמחץ יש החי"ת, ובמצה יש הה"א, שרגלה השמאלי מרחק כחוט השערה מגעה עד שאינה נראית חי"ת. **הקזית השלישי** הוא של כורף, כדי לצאת כסברת הלל, שהיה כורף הפסח עם המצה ומרור וכו' (פסחים קטו, א), ובפסח כתיב (שמות יב, יא) 'ואכלתם' וכו', והוא רמז לזריות, כמו שנקרא 'פסח' על שם הדלוג והקפיצה (רש"י שם פסוק יג).

והקזית הרביעי הוא של אפיקומן, שאתריו אין לאכל שום דבר, כדי שישיאר טעם מצה בפיו (פסחים קיט, ב; רשב"ם ד"ה אין), והינו רמז לתמידות שצריך בדרך הטובה.

לקבלת הגליון במייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com | להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידכונים: 02-80-80-600
 נערך ע"י המחנך הרב ינון כהן שליט"א * ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאסקעס 347-496-5657 * ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450
 יו"ל ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 * ניתן לתרום לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים.
 ניתן להפקיד בבנק מרכנטיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלוחה 3
 זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתה בהקדמת ספריו.

זרע שמשון ע"ר 580624120

מזת יקזת הכרשה

וואס דורך איר שפירט מען די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגה"צ רבי מנחם כרוך יאודע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

מה נשתנה שהשיב נשמה אבודה

ליל הסדר הנו לילה שבו אנו מחזקים את האמונה בקדוש ברוך הוא ובישועתו הגדולה, ואמרו חז"ל 'בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאול'. בימים אלו שאובי ישאל עומדים עלינו לכלותנו וכל העולם ראה איך הקדוש ברוך הוא מצילנו מידם, זה זמן לחזק את האמונה ביציאת מצרים הפרטית שיש לנו בכלל וכו' לכל אחד ואחד בפרט.

לספר בבית מכל הטובות והחסדים שהקב"ה עשה עמנו ולהחזיר אמונה בבורא שמנהל את כל העולם. וכשם שבמצרים הקדוש ברוך הוא דלג מעל בתי ישראל וכלם ראו איך הקדוש ברוך הוא שומר על כלל ישראל, כך בימינו הקב"ה הראה לעין כל כמה הוא אוהב אתנו ושומר עלינו.

ונביא כאן ספור נפלא בענין האמונה המיוחדת בליל הסדר:

סבי וסבתי הצליחו בס"ד להמלט מאירופה לפני מלחמת העולם השנייה ועברו להתגורר באמריקה, באותם ימים לא היה קל לשמור על היהדות בארץ הזרה, פיזיע, ובפרט על שבת, וסבי עמד במסירות נפש בנסיונות והוא היה היהודי היחיד באזור שבו גר שהלך עם זקן ארוך.

אחריהם עלו עוד קרובי משפחה

<< המשיך בעמוד ד

לקח מהפרשה

הזעקה של אהבת ה' אלינו שהדהדה השבוע בכל העולם

עליו רע.

והמצרע יושב גם הוא שבע ימים, כדגמת ישיבת היולדת, שבהם הוא מתבונן בכל הטוב שהקב"ה מרעיף עליו, וכאשר הוא עסוק בטוב ושמח בחלקו, הוא לא מקנא בזולתו, וממילא הוא לא מחפש לדבר עליו רע.

ולפיכך על המצרע לגלח את כל שערו, השערות מסמלות למעינות של טוב, שיש לאדם ומגלחים את כל השערות, ואזי נראים כל הגומות של השעה שה' בורא לנו במיוחד ומבינים שה' מנהל הכל ודואג לנו אישית, (כענין שיש לכל שעה גומא בפני עצמה, כמו שהאריכו חז"ל בב"ב בתשובת הבורא לאיוב), וכן שעלינו לפתח את כל המעינות הטובות של השמחה ואהבת ה' שפנו, ומתוך כך לא נבוא לידי קנאה ומרמור חלילה.

ולפיכך ישנם נגעי בתים ונגעי בגדים ונגעי הגוף, שפאשר אדם לא מתמקד בטוב שיש לו בבית שלו, הוא לא מעריך את בני ביתו כראוי, או שהוא לא מעריך את הבריות חלילה, הוא בטוח שלא טוב לו, או שהבית של השני או המקום <<

פרשתנו העוסקת בטהרת המצרע, הנה המשך לפרשת תזריע העוסקת אף היא בדיני המצרע, ואף במה שמוכא בתחלת פרשת תזריע על טהרת היולדת, יש דמיון לטהרת המצרע, שהיולדת שלא השיגה ידה מביאה תורים או בני יונה, והמצרע מביא לטהרתו שתי צפרים.

אולם יש הבדל מהותי בגינהם:

היונה מסמלת לנאמנות, כענין שהיתה נאמנת לנח ההפך מהעורב, וכן כלל ישראל נמשלו ליונה, והיולדת יושבת ומתבוננת, בנאמנות הדינית שבינינו לקב"ה,

שברב רחמיו מביא לנו ילדים ואנו בריאים. ולפיכך היונה שותקת הרבה, וזה מסמל לענין השתיקה שאנו לא מתרעמים חלילה, אלא שמחים בחלקנו הטוב.

מאידך המצרע מביא צפרים, שמצפצפות ועשות מעשה פתית, כמו שאמרו חז"ל (ערכין טו.), מכיון שמצרע מסמל לחסר נאמנות, שפאשר אדם לא מאמין בשלמות הקב"ה, שהוא ורק הוא עושה הכל לטוב לו, הוא בא לידי לשון הרע, וכן זה בא מחסר נאמנות שיש לאדם כלפי חברו, שמחמת כך הוא מדבר

אכילת קרבן פסח, שתית ארבע כוסות, ועל זה אנו אומרים ומספרים את ההגדה, אנו זועקים את חסד ה'. ולא רק בפסח, כל מצוה שאנו עושים צריכה להיות עם שירה, עם התבוננות. כמה ה' אוהב אותנו, כמה ה' נותן לנו בריאות וכל טוב, חז"ל אומרים (פסחים קיז): "אפשר ישראל נענעו בלולביהם ואכלו פסחיהם ולא אמרו שירה".

כאשר אדם חיובי והוא רואה את כל החסד שסביבו, הוא חי את ה' והוא משדר בבית אורה של שמחה, אורה של הכרת הטוב, כי הוא רואה את כל הטוב שבבריאה, את כל הטוב שבכל אחד מבני הבית, ובפרט את הטוב שבעקרת הבית, שנמשלה לקרקע שמצמיחה לאדם את כל הטוב שיש לו.

כשם שכאשר אדם זוכה במתנה יקרה, הוא עסוק בטוב, וגם קשיים או קטטות שנמצאים בסביבתו מתגמדים מאוד, כן בזמן שנפקח את עינינו, ונראה את כל הטוב שסביבנו, המחלוקות והקטטות לא ימצאו מקום בביתנו.

דוד מלכנו חותם את התהלים ב'הללויה', הלל זה צעקה ושבח לבורא, כאשר אבותינו ראו כמה ה' אוהב אותם, כמה ה' שומר עליהם ומציל אותם, הם צעקו משמחה! ואת זה אנו צריכים לחיות בפסח - חג האמונה!

שלמה מלכנו אומר בשיר השירים "כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה", כשם שכאשר אדם מקנא הוא עסוק בזה כל היום, וכל שיגו ושיחו סביב הקנאה בזולתו, כן להבדיל האהבה שלנו להקב"ה צריכה להעסיק אותנו כל היום, שכאשר נעסק בתורה הקדושה נבא מפה לאהבת ה', וכאשר נראה את הבריאה הנפלאה נתמלא בקרבה של אהבה לבורא.

ולפיכך צונו חז"ל על 'ברכת האילנות', שכאשר אנו רואים שהבריאה מתחדשת באביב, זה זעקה שיש בורא עולם שמכין לנו פרות מתוקים ונפלאים, שלא נחיה את השגרה כדבר המוכן מאלי, אלא נתבונן בפרות המתוקים, בבריות הטובות - בילדים שהקב"ה נותן לנו, שנתבונן בבריות הטובות ובבני משפחתנו, בגדולי ישראל, ברבנים שלנו, בחברים שסביבנו שהקב"ה מביא לנו, בכדי להנות אותנו!

הקב"ה רוצה שנהנה! שיהיה לנו טוב ונעים! בכדי שנשבח ונהלל אותו, אנו בריאים ושלמים, זה לא מוכן מאליו בכלל, אנו לא זקוקים למחולל חמצן ולמכונת הנשמה, זה נס!

למה להשאיר אדישים, נדבר מפה, נתמלא בשמחה, נשדר סביבנו שה' מרעיף עלינו טוב, נקרין אהבת ה', וכאשר הילדים רואים אבא חיובי, אבא שעוסק בחסד, שמתפעל מכל הטוב שיש לו, זה חודר להם לעצמות, וזה מצות 'ושננתם לבנה' כל השנה כלה בכל מקום.

השני מצלח יותר, אזי ה' שולח לו נגע, והוא משכיל לראות כמה טוב היה לו עד עכשו, שהוא לא צריך לשבר את ביתו או לשרף את בגדו.

וזה העבודה של פסח, לשונח עם הפה בבית, המצוה שנתחידה לליל הסדר גם בזמן הזה והיא מהתורה, (חוי' ממצה) זה 'הגדת לבנה' - לשבת עם הילדים בבית, ולספר להם את כל החסד שה' מרעיף עלינו, שה' אוהב אותנו ובחר בנו לעם, ואנו עבדיו הנאמנים, להתבונן בכל הטוב שיש לנו, ולעשות מפה מפה עסק.

הילדים קולטים מה חשוב לאבא, האם הוא מדבר מה? האם הוא מקים ושבנתם לבנה, על ידי שהוא מאיר להם עם השנים את המתיקות שבתורה ובמצוות, או שכל מעשיו בלחץ ובקשי, בכעס ובמרמור פסח זה זמן שאנו אוכלים בשר צלי אש, בכדי להכניס בילדים את המתיקות והשמחה שבחגים ובמצוות, לקחת את הילדים ולרקוד אתם במלים משלנו, על כל הטוב שיש לנו.

הקב"ה רוצה שנעריך את החסד העצום שעשה עם אבותינו ועמנו, וננחיל זאת לילדנו מדור לדור, ובפרט בליל הסדר, בלילה שבו הבורא גאלנו להיות לו לעם, הלילה שהוא יסוד האמונה, ה' מצוה אותנו בכל שנה ושנה, תחיה את הנסים והטובות שיש לה, תדבר מזה, וכל המרבה הרי זה משבח.

אמונה זה לא בלב בלבד, מי שמאמין שה' אתו על כל צעד ושעל, הוא מספר ומדבר מזה, כאשר יש לאדם ארוע מסוים כגון שהוא מתחתן או שנולד לו ילד, הוא עסוק בזה כל היום, בכל עת ובכל זמן, הוא ידבר מפה, וכלו מלא בהתרגשות, ועל הקול שלו אפשר לשמע שהוא ברגשות של שמחה, כן אנו הקב"ה הקיף אותנו במצוות רבות בכדי שבכל עת, נזכר בעוד טובות וחסדים שהקב"ה עשה עם אבותינו ועמנו.

אנו לא חיים בעולם הזה בשביל לעסוק כל היום בכסף ובשאר עניני החמר, אנו חיים פה כשלוחים וכשגרירים של בורא עולם, ה' שלח אותך לעולם בכדי שתהיה מגדלור של אמונה שתפיץ סביבה שה' בעולם, והוא יתברך טוב ומטיב לכל, ובפרט השבוע שה' הציל את כל יושבי ארץ הקדש והראה לכל העולם את אהבתו הגדולה לבניו.

בכל יהודי זורם הדם של אברהם אבינו, האבא שלנו שלא ישב בבית, אלא יצא וחפש אנשים בכדי להאיר להם את הקב"ה, הוא למד את כלם שזה שהם אוכלים זה מאבא שבשמים שנותן להם לאכל, והאכל מתעפל בגופם כראוי, אברהם אבינו עשה עסק מכל המעשים שאנו עושים בכל יום, והוא קדש בזה את ה'.

וכן בפסח אנו עושים מצוות של אכילה: אכילת מצה,

כמו שכתוב: "היום אתם יצאים בחדש האביב" ה' הוציאנו ממצרים בזמן שיש מזג אוויר נח ונפלא, ובכל פעם כאשר מגיע חג הפסח עם המזג האויר הנפלא, אנו נזכרים בחסד העצום שה' דואג לכלל ישראל לפרטים הקטנים ביותר כמזג אוויר נח, (כמו שהאריך בזה מו"ר רבי אביגדור מילר זצ"ל בשם הסבא מסלבודקא) היות שה' חפץ שנעשה עסק מהדברים השגרתיים והפשוטים, וכך לא נצטרך לתזכורות כואבות ונסים שנעשים מתוך דין.

א. בפסח עושים מעשים של חרות, יושבים בהסבה ועוד כל מיני מנהגים, כי המהות של ליל הסדר לחיות את החרות שלנו בשמחה הגדולה שה' בחר בנו וגאלנו וגאל את אבותינו וקדשנו במצוותיו ויש לנו משפחה ובריאות וכל טוב.

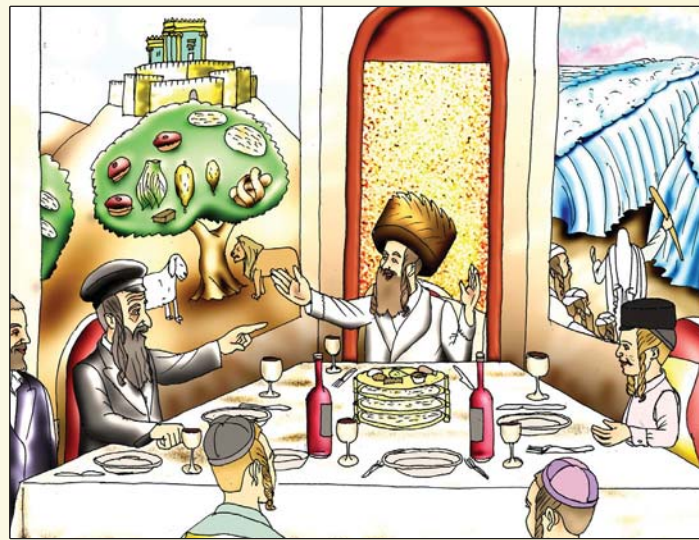
ב. בליל הסדר שהנו לילה המשמר צריך לבקש מה' שנוזח בקרוב לנסים שגדולים יותר מיציאת מצרים.

ג. נצטוינו לעבר את השנים ככדי שפסח יצא בזמן האביב

גאולה אחרונה

חלק בתורת משה רבנו עליו השלום, עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם בין ברבים בין ביחיד" וכו'.

בכל השבת ובמוצאי שבת (פרשת תזריע) כאשר שונאי ישראל מאיך תכננו ושלחו את הטילים שלהם הם כל כך שמחו והיו בטוחים שבודאי יהרגו ויפצעו מכלל ישראל, אולם יושב בשמים ישחק

בברכות שאחרי קריאת שמע בשחרית וערבית לפני שאנו עוסקים בגאולה הגדולה של יציאת מצרים עם מפת בכורות וקריעת ים סוף, ועוד - אנו עוסקים בנפלאות שיש לנו היום - כענין שבשחרית אנו פותחים 'עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, מגן ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור, אמת אתה הוא אדון לעמו ומלך גבור לריב ריבם לאבות ובנים וכו'.

למו ונתקיים בנו "וממקנה בני ישראל לא מת אחד", וה' הראה לעין כל את גדל אהבתו אלינו. ומצד שני יש בזה גם קריאה משמים שעלינו להתעורר לשוב בתשובה כענין הקשת, שהרי החרב עברה בארצנו אלא שה' מנע אתה מלפגע.

ויש לשים לב למסר הברור משמים ש"אם ה' לא ישמר עיר..." שדוקא המתקפה הרצחנית הקשה בשמחת תורה, לא תקפ"א, בצעה בצורה כל כך פרימיטיבית ולמרות שהתפארו בגדר ההפרדה שהיא חזקה ומשכללת עד מאד, המחבלים הארורים ימ"ש הצליחו לחדר אתה בדרכים פשוטים ביותר, רח"ל ואלו המתקפה המשכללת והחדשנית שהיתה השבוע לא פגעה כלום, אפלו שגם הממחים בתחום מבטיחים לא יותר מתשעים אחוזי הצלחה, וטרם נסו בכאלו מקרים.

אולם מחמת שכלם תלו את בטחונם בבוא לבד ואפלו יהודים שהיו רחוקים התחזקו בתשובה וקריאת תהלים - זכינו לראות את יד ה' במוחש בנגוד להגיון.

וכן בערבית אנו אומרים 'הפודנו מיד מלכים, מלכנו הגאלנו מכף כל העריצים, האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו, העושה גדלות עד אין חק, נסים ונפלאות עד אין מספר, השם נפשנו בחיים, ולא נתן למוט רגלנו, המדריכנו על במות אויבינו ויָרַם קרננו על כל שונאינו'.

שכל הדברים הללו מסמלים על הישועות והנסים והנפלאות שה' עשה עמנו כיום, ללמדנו שכאשר אנו עוסקים בגאולה הגדולה של יציאת מצרים עלינו להתבונן בנסים והנפלאות שיש לנו כיום בשבת תשפ"ד שה' פָּרַס את סכת שלומו על כל ישראל - יושבי ארץ הקדש - מרב אהבתו אלנו, שבודאי מטל עלינו לעשות עסק גדול מכך ולהתפעל מגדל הנסים וקרבת ה' אלינו, אלא שהיצר משכיח מאתנו את כל החסדים והנסים ומטעה אתנו שהכל נעשה בדרך של טבע ומנהגו של עולם.

ועל זה אומר הרמב"ן בשלהי פרשת בא: "שאין לאדם

שמעתי את הדברים הנרגשים ואמרתי לרעיתי "אכן הרב אמה יתכן שליל הסדר הזה ישיב את אתה נשמה אבודה לאבינו שבשמים, אמרי לה שהקדוש ברוך הוא מחבב מאד את הרהורי התשובה שבבלבה ושתשוב לשלחן ליל הסדר". ככה עבר עלינו יום טוב ראשון של פסח בהרגשה של רוממות הרוח.

לא נאריה בכל השתלשלות הדברים, אבל אחרי תקופה קצרה היא עזבה את אתו כמר ושבה בתשובה שלמה ומני אז בכל ליל הסדר אנחנו זוכים לארח אתה בביתנו כשבכל פעם אני מספר את הספור הנרגש ואומר: "בליל הסדר אפשר להחזיר אמונה בלב כל אחד ואחד, ואפלו מי שמרגיש רחוק - הוא קרוב מאד".

וכמו שאמרו חז"ל שאם אין לאדם למי לספר הוא צריך לספר לעצמו, כי ככל שנדבר יותר מחסדי ה' ויותר נתחזק בקרבת ה' עלינו, הדברים ישפיעו עלינו ונופך להיות דבוקים בקדוש ברוך הוא ובקרוב ממש נוכל להודות לקדוש ברוך הוא בבגנו בית המקדש במהרה בימינו אמן.

...

ספר יהודי יקר: השבוע זכיתי לקבל מעות קמחא דפסחא על סך חמש מאות ש"ח מאחד הנגידים הגדולים שמחלק לכל דיכפיו, הייתי כל כך שמח שהצלחתי להשיג אתו ושהוא הרים לי תרומה נכבדה והודיתי לקב"ה וכמובן לאותו נגיד.

בערב של אתו יום פגשתי את שכני שאמר לי "שכנעתי את אתו נגיד שאני באמת זקוק והוא תרם לי תרומה נכבדה של אלף ש"ח", שכני שאל אותי כמה אני קבלתי, כשאמרתי לו שקבלתי חמש מאות הוא אמר לי "אתה לא יודע איך לבקש, אם היית מבקש כמו שצריך גם אתה היית מקבל אלף ש"ח. אמרתי לו שהכל משמים, אולם בתוך לבי הרגשתי הרגשה של החמצה ואף ישרתי את עצמי למה לא בקשתי כראוי, והתמלאתי בתרעמת על כך שבאמת מצבי דחוק יותר משל אתו חבר ולמה קבלתי רק חצי ממה שהוא קבל, וכך, במקום לשמח ולהפיר טובה לבורא ולשליחו, נעשיתי כפוי טובה.

כשהגעתי הביתה אמרה לי רעיתי: "הנגיד לא חיב לתת לך כבלל משהו, ולמה להיות עסוק כמה שהשני קבל?"

קבלתי את דברי רעיתי והודתי לה' על כל מה שיש לנו ועל הפסח שקבלתי, למחרת קבלתי ממקום לא צפוי המחאה על סך אלף שקלים וראיתי במוחש שה' מכין לי את הכל על הצד הטוב ביותר.

הספור הזה מלמד אתנו לקח נזקב: אצל אתו יהודי לא השתנה כלום בפסח שהוא קבל לפני שהוא דבר עם אתו שכן ואחרי, אלא השתנה אצלו במחשבה, בהתחלה הוא חשב על חלקו הטוב ולכן הוא היה שמח ואחר כך הוא חשב על כך שלא קבל כמו שכנו ונהיה עצוב.

זה למוד עצום עבורנו שיש לנו כל טוב אלא שאדם עסוק כל היום כמה שאין לו במקום להפיר טובה ולשמח בחלקו הטוב, ועל כן ראוי לעצר ולמנות את כל הטוב המרובה שיש לנו ולהתמלא בשמחה.

שלצערנו הרב לא עמדו בנסיונות הקשים, הם עזרו שפרו על התורה והמצוות אבל בצורה רופפת יותר והבנים שלהם נחלשו עוד יותר. לא גרנו בקרבנותם והקשר בינינו נחלש.

הורי גרו אף הם באמריקה, ואנחנו הבנים זכינו לעלות לארץ הקדש ללמד בישיבות ולהקים בתים נאמנים של תורה ויראת שמים בירושלים עיר הקדש.

לפני כעשרים שנה, אחותי שגרה אף היא בארץ הקדש ספרה לי שקרובת משפחה רחוקה שלנו מאותה משפחה שעלו אחרנו לאמריקה, הגיעה לבקור בארץ ישראל והיא מחפשת מקום להתארח בו בליל הסדר. אחותי הוסיפה ואמרה "הייתי שמחה לארח אתם, אבל הילדים שלי מבינים אנגלית, אני חוששת שהם ישמעו ממנה מה שלא צריך כי לצערנו הרב היא לא הייתה שומרת תורה ומצוות ואף יותר מכן, היא התבוללה והתחנתה עם כמר, רח"ל".

אחותי שאלה אותי אם אני מוכן אולי לארח אתה ביון שהילדים שלי לא מבינים אנגלית, "אולי דוקא ליל הסדר ישפיע עליה והיא תתחזק". עשיתי שאלת רב והרב הורה לי לארח אתה באפן שלא יזיק לחנוכה ולדי, הרב הוסיף ואמר: "יתכן שהארוח הזה עוד ישיב את נשמתה לאבינו שבשמים".

אתה קרובת משפחה הגיעה אלינו ממש בערב החג ורעיתי הסבירה לה על המצוות של החג הממשמש ובא. עם פניסת החג יצאתי עם ולדי הגדולים לתפלת ליל יום טוב ראשון והילדים הקטנים נשארו בבית.

כאשר חזרתי מבית הכנסת פתחתי את הדלת ואמרתי בשמחה "גוט יום טוב" ואז הבחנתי שרעיתי לא נמצאת במטבח. שאלתי את בנותי הגדולות איפה אמה, והם אמרו לי שהיא נמצאת בחדר יחד עם אתה קרובת משפחה. תוך כדי הדברים רעיתי הבינה שונכסתי הביתה ויצאה לקראתי ואמרה "אתה מוכרח לשמע מה היה כאן".

כאשר יצאתי לבית הכנסת להתפלל, שלשת הילדים הקטנים לקחו את הכסאות והשלחו הקטנים שלהם, שמו עליו מפה, לקחו את הגביעים שקבלו מהגון והתחילו לערוך ליל סדר כפי שהם למדו בגן, כאשר אתה קרובת המשפחה עומדת כל הזמן מהצד ומביטה בהם.

כאשר הם התחילו לשיר "מה נשתנה", אתה קרובת משפחה פרצה בכבי סוער ונכנסה לחדר. אחרי כמה דקות שראיתי שהיא לא יוצאת נכנסתי אחריה ושאלתי אתה מה קרה, מדוע היא בוכה? היא ענתה לי: "הילדים שלך החזירו אותי חמשים שנה אחורה, כאשר הייתי בבית של סבא וסבתא שלי ושרתי מה נשתנה, הרגשות המיוחדות שהיו לי באותם ימים עלו וצפו בי ושאלתי את עצמי מה נשתנה - למה אני כל כך שונה שהתרחקתי מהבורא יתברך.

"אני לא יכולה לתת מרגוע לנפשי ואני רוצה לשוב בתשובה שלמה לקדוש ברוך הוא", רעיתי המשיכה ואמרה "הדברים המרגשים שייצאו מפיה רגשו גם אותי ואני מנסה לדובב אתה".

גליון 623
שנה י"ג תשפ"ד

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

משכו וקחו לכם צאן

היה הקב"ה מבקש זכות לגאול את ישראל, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, לך ואמור להם לישראל, כל זמן שהם עובדים לאלהי מצרים לא ייגאלו, לך ואמור להם שיניחו מעשיהם הרעים ויכפרו בעבורה זרה, ככתוב משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכן צאן ושחטו אלהיהם של מצרים ועשו הפסח. בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה לשחוט הפסח, אמר לו משה ריבון העולמים האיך אני יכול לעשות האין אתה יודע שהצאן אלהיהן של מצרים הן, הייתכן שנובח את תועבת מצרים לעיניהם והם לא יסקלוננו? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חייך אין ישראל יוצאים מכאן, עד שישחטו אלהי מצרים שאודיע להם שאין אלהיהם כלום. וכן עשו, באותו הלילה הכה הקדוש ברוך הוא בכוריהם של מצרים ובו בלילה שחטו ישראל פסחיהם ואכלו, והיו המצרים רואים בכוריהם הרוגים ואלהיהם שחוטים ולא היו יכולים לעשות כלום.

(שמו"ר טז ב' - ג')

פרשת השבוע

כופתאות קניידלאך למרק. מיד נעשה רעש גדול, הרבנית התעלפה והמשרתת נבהלה וברחה, והכל נבוכו. מי שנותר שליו ושווה נפש היה רבי משולם עצמו, שנענה ואמר, כסבורים אתם שהמצות שלי לבדו כשרות, וכל ישראל אינם אוכלים חלילה מצות כשרות? חלילה מלחשוב כך, מצותיהם של כל היהודים כשרות הן, אלא שחייב אדם להדר עד היכן שידו מגעת. ברם, אם לא עלה בידי להדר, אקים את המצוה כהלכתה במצות אחרות, ואל יגרע ממנה מאומה.

מי כעמך ישראל

כשהגיעו ימי הפסח, היה אומר הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א: רבנו של עולם, הבט נא וראה, איך הממשלה גזרה שלא להביא סחורות ממדינות אחרות, והעמידה שוטרים ושומרים על כל הגבולות, ואחרי כל זה נמצאים פה כל מיני סחורות ממדינות שונות. ואתה לא העמדת שומרים ושוטרים, רק אמרת בתורתך הקדושה "לא יראה לך חמץ" (שמות י"ג ז') וראה אם ימצא אפילו משהו חמץ בכל בתי בני ישראל.

מצותיהם של כל היהודים כשרות הרה"ק רבי משולם איגרא זיע"א רבה של טיסמניץ, החמיר עד מאד בעניני הפסח, בכלל היתה לו יראת חטא מופלגת עד אין שיעור, מה גם בענין חשש חמץ, שהחמירו בו באיסור משהו, וידועים דברי הרדב"ז סימן תקרנו שכתב בטעמו של דבר, כי חמץ בפסח רומז ליצר הרע, והוא שאור שבעיסה, ולכן כלה גרש יגרש אותו האדם מעליו, ויחפש בכל מבואות ממבואות מחשבותיו, ואפילו כל שהוא לא בטל, והרי זה אמת ונכון, ולא בכדי הבטיח האר"י הקדוש, שהנזהר במשהו חמץ בפסח מובטח לו שלא יחטא כל השנה כולה. היה רבי משולם איגרא אופה את מצותיו בתכלית ההידור, הזוהרות והזריזות בתכלית הכוונה לשמה, ומייחדן לכזית המצוה של ליל הסדר. בהגיע ערב החג, ערכו את שלחן ליל הסדר וחיפשו אחר המצות המהודרות ולא מצאון, נחרדו, חקרו ודרשו, והמשרתת סיפרה לפי תומה כי אכן אלו הן המצות שפוררה ובישלה מהן

זמני השבת

זמני יציאת החג

ירושלים: 7:52 ת"א: 7:55 ר"ת: 8:29

חג הפסח

זמני כניסת החג

ירושלים: 6:38 ת"א: 6:53

יחד. מיד אחרי שהמשרת קנה את החזרת, עלה ראש העיר על הכרכרה ההדורה וחזר לארמונו. לר' הלל לא היה צל של ספק כי ראש עיריית רומא, העיר אשר בה אסור ליהודי לגור ואפילו להימצא בה, הוא יהודי, ולא זו בלבד אלא יהודי חרדי הבא בעצמו לשוק כדי לקנות את המרור לליל הסדר. הבעיה שניצבה עתה בפניו כיצד להגיע אל ראש העיר ובאיזה אופן לגלות לו את סודו.

הזמן היה קצר ור' הלל הלך מיד אל הארמון, וביקש ראיון עם ראש העיר בענין חשוב ביותר שאינו סובל דיחוי, כשקיבל את הרשות להיכנס, אמר ר' הלל לראש העיר בפתח דבריו: אני מבקש את תשומת לבך רק לרגעים אחדים ואני מקוה שתוכל לעזור לי, אני יהודי, והערב הוא ליל התקדש חג הפסח שלנו, התעכבתי כאן ברומא שלא באשמתי, ולאחר שנוכחתי לדעת בראותי את קניית החזרת, כי כבודו יהודי, אני מבקש להיות אורח אצלך בשמונה ימי החג, אני אשלם כמובן כמה שתבקש. ראש העיר שמע בשקט את דברי ר' הלל, ולא ענה לו במלה אחת, במקום זה הוא אחז בזרועו של ר' הלל והכניסו לחדר שני, שם פתח דלת סודית שהובילה לאולם תת קרקעי גדול שהיה חלק מדיירת סתר, באולם זה עמדו שולחנות מוכנים כל טוב, וריח של מאכלי יום טוב עמד בחללו של המקום, כאן מצד שני תמצא חדר בשבילך, אמר ראש העיר לר' הלל, והושיט לו יד ידידותית לברכת שלום עליכם.

בהגיע שעת המנחה, דפק משרת על דלת חדרו של ר' הלל, וקרא לו ללכת להתפלל בבית הכנסת, בית כנסת יפה ומהודר שכזה לא ראה ר' הלל מימיו, הקירות היו עשויים מאבני שיש יקרות, המנורות היו ריקועי זהב טהור, ועל התקרה ציורים אמנותיים בעלי רמה, לבושו של הקהל בבית הכנסת היה חגיגי וכל האווירה הזכירה התרוממות הרוח, כל זה לא התאים למה שר' הלל דימה בנפשו, כאווירת בית כנסת מחתרנית שהמתפללים חיים בפחד מתמיד מאימת השלטונות. לאחר תפילת המנחה אמר הצבור את סדר קורבן פסח ובתום תפילת הערבית אכלו המתפללים איש לרעהו חג שמח, וכל הקהל נכנס לאולם האוכל הגדול שליד בית הכנסת כדי לערוך שם את הסדר. את ר' הלל הושיבו בראש השולחן ששוב לא האמין למראה עיניו, הזאת רומא העיר שבה אסור ליהודי לגור? האין זו הוכחה לכך שהגויים עם כל הגזרות שיגזרו על היהודים, לעולם לא יצליחו להתגבר על רוח התורה המפעמת בעם? הנה עם ישראל חי וקיים גם כאן ברומא, והוא נצחי יחד עם תורתו.

שבכל דור ודור עומדים עלינו וגו' והקב"ה מצילנו מידם

סיפור זה התרחש בזמן בו שלטה האימפריה הרומית בעמים וארצות רבות, ושמה הלך מסוף העולם ועד סופה, העיר רומי עצמה נחשבה אז כמרכז העולם וכעיר החשובה והעשירה ביותר עליה אדמות. בין החוקים הרבים ששלטו באותה תקופה ברומא, היה חוק שאסר על יהודים את הכניסה לעיר, לא זו בלבד שלגור בעיר או לנהל בה עסקים נמנע מהיהודים, אלא נאסר עליהם אפילו לעבור בה ולהציב בה מדרך כף רגל, ומי שעבר על חוק זה היה צפוי לעונש מוות ח"ו. באותם הימים אירע שסוחר יהודי מפורסם בשם ר' הלל נמצא פעם בחשאי ברומא לרגל עסקיו, בגלל שיטפונות שאירעו בתקופת האביב ברומא וסביבתה, לא הצליח ר' הלל לחזור הביתה לחג הפסח שהתקרב ובא, המחשבה לבלות את חג הפסח בעיר זרה, ובמיוחד ברומא זו המסוכנת ליהודים, גרמה לר' הלל טרדה ודאגה רבה, אולם מאידך לא היתה לו כל ברירה, והיה עליו למחר ולטכס עצה כיצד והיכן יבלה את החג, ואיך יצליח להישמר מהאיסור החמור של אכילת חמץ, וכיצד יוכל לקיים את מצוות אכילת מצה בפסח.

הזמן חלף מהר והנה כבר ערב פסח אחר הצהריים, ור' הלל עדיין אינו יודע היכן הוא עומד בעולם, רק עתה הוא הרגיש את טעמה המר של הגלות, וכמה היה חפצו לחוג את חג החירות והגאולה ככל משפטו וחוקתו בקרב משפחתו. לפתע עלה בדעתו רעיון, אין ספק אמר לעצמו כי חיים ברומא יהודים המתכווננים עתה בהסתר ובהיחבא לקבלת חג החרות, הוא החליט ללכת לשוק, ולראות אם משהו קונה מצרכים שריחו הטוב של חג הפסח נודף מהם, כגון חזרת למרור, שהיהודים שמים על קערת הסדר וכדו'. מי שקונה בערב פסח אחר הצהריים חזרת, הוא ודאי יהודי השומר מצוות בהסתר, ור' הלל היה בטוח כי הוא כבר ימצא את הדרך איך לבלות את החג במחיצתו של קונה המרור. בעומדו כך בשוק ובהתבוננו לצדדים, הבחין ר' הלל לפתע בכרכרה הדורה שהתקרבה לשוק, וממנה ירד לא אחר אלא ראש העיר רומא בכבודו ובעצמו, ר' הלל לא האמין למראה עיניו, כאשר ראה שראש העיר ירד מהר מהכרכרה, ולחש משהו לאזני משרתו שניגש אל אחד ממוכרי הירקות, וקנה אצלו חופן של חזרת. לקהל הרב שהתאסף סביב הכרכרה, הסביר ראש העיר כי הוא בא במיוחד כדי לעמוד על מצב העניינים בשוק, וכדי לראות איזה שיפורים אפשר להכניס שם לטובת ציבור הקונים והמוכרים גם

הא לחמא עניא וגו' כל דיכפיין ייתי ויכול

מה הקשר ל"הא לחמא עניא" לבין "כל דיכפיין ייתי ויכול"? ואפשר לפרש בדרך משל:

מעשה בסוחר, שנסע לדרך רחוקה ועבר ביער עבות, פגעו בו גזלנים, נטלו את סחורתו וביקשו להרגו. לפתע הגיחו שוטרי המלך, הניסו את הגזלנים והרגו בהם. סחורתו של הסוחר כבר היתה מוטענת על עגלתם של השודדים. מסרו השוטרים את העגלה לידי הסוחר שמייהר ונסע מהמקום. כשהגיע ליריד, מצא שהעגלה היתה טעונה בהון רב, שלל גולות קודמות, והוא הפך להיות לעשיר מופלג. מאז קיבל על עצמו לערוך סעודת הודיה מידי שנה בשנה, ביום בו ניצלו חייו ועשרו הוכפל. ימים רבים לפני כן היו משרתיו טורחים בהכנת המשתה, אופים ומבשלים מטעמים ומעדנים, ובני משפחתו ומכריו היו מסבים לסעודה ושמחים בשמחתו.

לימים, התהפך עליו הגלגל והוא נהיה לעני. כשהגיע מועד המשתה, לא היה בידו להכין, לא מעדנים ולא מטעמים, לא בשר ולא יין, רק לאפות פת קיבר. ענה ואמר: משכבר הימים, כשהייתי עשיר, הייתי קורא לסעודה אנשים מעטים, להתעדן ולהתענג. אבל עתה, כשאני נותן אלא לחם יבש, כל הרוצה יבוא ויסעד.

זה שכתב הרמב"ם (הלכות חמץ ומצה פ"ח) "בזמן הגלות כך הוא מתחיל על כוס שני, בבהילו יצאנו ממצרים, הא כלחמא עניא" וכו'. כלומר, עתה, כשאנו בגלות ואין בידינו להכין אלא "כהא לחמא עניא די אכלו אבתנא בארעא דמצרים", הרי "כל דיכפיין ייצי ויכול", יכולים הכל לבוא ולסעוד.

(בשם הרה"ק רבי יוסף שאול נתנזון מלבוב זיע"א)

לאחר אמירת ההגדה כהלכתו וכו' בשבתו לשולחן עורך תוך כדי סעודה, הוא ראה דבר שהקפיץ אותו פתאום ממקומו, לתימהונו הרב הבחין בכך, שאחד המשרתים הגיש לשולחן פרוסות של עוגת גבינה, והאורחים לקחו ממנה ואכלו לתאבון, מה קורה כאן? שאל את עצמו ר' הלל בחרדה, האם הוא נמצא בין יהודים, או חס ושלום האם יהודים אלה אינם יודעים שאסור לאכול גבינה בשר?

בבקשו סליחה, הוא פנה אל ראש העיר גם כבעל הבית, ושאלו אם אין יודעים כאן את הדין שאסור לאכול מאכלי חלב אחרי מאכלי בשר? אני הרי חשבתי שאתם יהודים שומרי מצוות, קרא ר' הלל בחרדה, כשדמעות עומדות בעיניו, אני הרי אכלתי אצלכם את סעודה הראשונה של פסח, ומי יודע אם לא נכשלתי באסור החמור של אכילת חמץ בפסח. במקום להשיב על דבריו, ביקש ראש העיר את ר' הלל שיטעום אף הוא מעוגת הגבינה הטעימה, ואשר לעבירה של חלב אחרי בשר, החל להביא ראיות שאין הדבר נורא כל כך, וכי אצלם בכלל לא גורסים שזו עבירה, וכו' מדבריו היה ניכר כי הוא מחזיק את עצמו ללמדן גדול, דבר זה העלה עוד יותר את חמתו של ר' הלל.

לאחר דין ודברים נוכח בעל הבית לראות עד כמה נפגע ר' הלל מדבריו, והוא נענה ואמר: להוי ידוע לך יהודי אורח יקר, כי עוגת הגבינה שכולנו אכלנו כאן היתה על טהרת הקדש, והיא היתה פרווה, לא בשרי ולא חלבי במאה אחוז, ואילו את דיני בשר וחלב אנו מקיימים לא פחות ממך, ומדוע זה לא אמרתם לי מיד? הקשה ר' הלל, מדוע גרמתם לי כל כך הרבה צער ועגמת נפש? עליך להבין השיב ראש העיר היהודי, כי היה מקום לחשד שמא מרגל אתה, שנשלח כדי לגלות סודנו, רצינו לנסותך, ועתה שעמדת בניסיון והחשד התברר כלא נכון, הבה נשמח כולנו בשמחת חג הפסח בהרחבת הדעת, בדיצה ובטוב לבב.

צ'ין אדם לחברו

לא אצער אדם עבור מצות

מהודרות

רבה של ירושלים עיה"ק, הגהה"ק רבי יוסף חיים זונענפעלד זיע"א היה משקיע מאמצים רבים באפיית המצות שיהיו בתכלית ההידור והכשרות. ופעם קרה בשעת אפיית המצות שאחד מעוזריו העיר לו, שאחד העובדים מתרשל קצת בגלגול העיסה, ומן הראוי שהרב יגער בו ויזרו אותו. השיב לו רבי חיים: חס וחלילה, זאת לא אעשה, אני אצער פועל עני וקשי יום, ואגער בו, משום שאני חפץ במצות מהודרות? אני מצידי עושה כל מה שביכולתי ואינני חוסך בהוצאות, ובנוסף לכך מתפלל אני להשי"ת שיוכנו במצות ביתרון ההידור והכשרות, וסמוך ובטוח אני שהקב"ה יקבל תפילתי, כי הוא בוחן לבבות ויודע עד כמה אני חפץ לקיים מצוה זו כהלכתה, אבל לקבל מצות מהודרות תמורת גערה בפועל עני? יצא שכרה בהפסדה.

להרנין לב אלמנה

מסופר: באחד הימים קרוב לחג הפסח, הגיעה אישה אלמנה לביתו של הרה"ק רבי שלמה זלמן אויערבאך זיע"א, בשאלה מה לעשות עם חסה הנגועה בתולעים? אמר לה רש"ז שתביא אליו את החסה, כאשר חזרה עם החסה, נטל רש"ז את עלי החסה, נעמד ליד המנורה, ובדק אותם אחד לאחד, כך עמד במשך שעתיים פוסק הדור, שכל רגע ביממה היה מחושב אצלו עד מאד, ובדק עלי חסה כדי שלא למנה יהיה חסה כשרה לליל הסדר.

יתן ויחזור ויתן

מספרים על יהודי עני שנכנס לפני חג הפסח אל הרה"ק רבי דוד מטלנא זיע"א ואמר: בימים אלה באים כולם אל הרב לשאול שאלות בהלכות הפסח. גם לי יש שאלה גדולה: מה נאכל? הביט הצדיק בפניו הכחושות והמורעבות של היהודי ואמר: "אתרץ לך את קושייתך", ובתוך- כך הוציא מטבע מכיסו ונתנו לו. למחרת חזר העני בעיניים מושפלות אל רבי דוד ואמר: "רבי, התירוץ שקיבלתי ממנו אתמול כבר לא נותר ממנו מאום, והקושיה הקשה חזרה למקומה". הרבי חיך והוסיף לו כהנה וכהנה.

כבוד האדם של הצדיק מזוההעל

סיפר אחד מנכדי הרה"ק רבי שלומ'קה מזוההעל זיע"א: פעם אחת בסעודת שחרית של חג הפסח ישב יהודי סמוך אל שלחנו של סבי רבנו יהודי עני, והוציא מתיקו מצות מכונה, הניחן על השולחן והיה נוגס ואוכל כשפירורים נתזין ומתפורין מסביבו על השולחן. הערתי לו בלחש שידאג לא לפור פרורים על השולחן. והנה הבחנתי בסבי האדמו"ר רבי גדליה משה זיע"א שמעיר משהו לאביו רבינו זיע"א. אז פנה אלי סבי הקדוש ואמר: מה אתה רוצה ממנו? הנח לו. "וואס ווילסט דו פון איהם לאז איהם אפ...". אם כי כאמור הקפדתו של רבנו באפית המצות היתה מיוחדת, ולא היה מסתפק בימי הפסח אלא ממצות מצוה שאפה ערב פסח אחר חצות. אולם כבוד האדם היה חופף על כל הליכותיו ללא שיעור.

תילולא דצדקיא

שבת קודש י"ב ניסן

רבי מרדכי זסקינד סג"ל לנדא מסטרי ב"ר יואל משה (תרס"ז)

יום ראשון י"ג ניסן

רבינו יוסף קארו ב"ר אפרים (בית יוסף-של"ה) רבינו משה אלשיך ב"ר חיים (אלשיך-שנ"ז) הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר שלום שכנא (ה"צמח צדק" מליובאוויטש - תרכ"ו)

יום שני י"ד ניסן

הרה"ק רבי אשר ישעי' מראפשיץ ב"ר אליעזר ליפמן (תר"ה)

יום שלישי ט"ו ניסן

יצחק אבינו הרה"ק רבי מאיר מקריסטיופאלי ב"ר צבי (יד המאיר - תקע"ה) הרה"ק רבי אלישע ב"ר ברוך מגורליץ (תש"א)

יום רביעי ט"ז ניסן

לוי בן יעקב משבטי קה

יום חמישי י"ז ניסן

הרה"ק רבי יצחק מסקווירא ב"ר מרדכי מטשענוביל (תרמ"ה) הרה"ק רבי מאיר אבוחצירא ב"ר ישראל (תשמ"ג)

יום שישי י"ח ניסן

רבי מאיר הלוי ב"ר טודרוס (הרמ"ה ה"א ד') הרה"ק רבי חיים אברהם ממיקאליוב ב"ר שלמה (תרל"א)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נטיליאל הכהן רביטביץ שליט"א מדרש "בם אני אודי" רפרום יוסף הדרש" על המעשרים.

ברכת כהנים (ט"ו)

א) בשעה שהכהנים מברכים העם, לא יביטו בעם, ולא יסחור דעתם, אלא יהיו עיניהם כלפי מטה, כמי שעומד בתפילה בכוונה, שהרי הם מתפללים שיברך הקב"ה את כל ישראל, והעם המקבלים את הברכה גם כן יכוונו לברכה, ויהיו פניהם כנגד פני הכהנים, ולא יסתכלו בהם, שלא יסחור דעתם, וכל שכן שלא יסתכלו במקום אחר. ולכן נהגו הכהנים לשלשל הטלית על פניהם וידיהם, כדי שלא יוכלו להסתכל בעם, ולא העם בהם, לא בפניהם ולא בידיהם. (שור"ע אור"ח סימן קכ"ח סעיף כ"ג, ובשור"ע הרב שם סעיף ל"ו)

ב) בשעה שהכהנים מברכים העם, אין לומר שום פסוק, אלא ישתקו ויכוונו לברכה. (שור"ע אור"ח שם, סעיף כ"ו), כי כלום יש עבד שמברכים אותו בשליחות רבו, ואין מאזין ומכווין לברכה שמברכו רבו, ואם היו אומרים הפסוקים, לא היו יכולים לכוון לברכה, לכך יש לשתוק ולכוון לברכה. (שור"ע הרב שם, סעיף ל"ט)

חג כשר ושמוח

לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ולכל הנילוויים אליו

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחטות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

ה'סיון משפחה'י

עם הגאון רבי יצחק זלמן שליט"א

מאת המחבר הרב ארו חנוני שליט"א

צרות עין

אוכלים ממאכליהם).

"ואם כן - סים השואל - הרי שהעופות אינם נוגעים כלל בלחם שנמצא אצלי בחצר, ושמה עלי לעשות 'בדיקת חמץ' בחצרי?..."

תשובה:

היהודי אינו צריך לבדק את החמץ שבחצרו! וזאת מחמת ג' הטעמים הבאים:

(א) לאחר שהוא מבטל את חמצו, וממילא העופות אוכלים אותו, כי רק מה ששייך לצרי העין הם לא אוכלים, אכל מה שצרי עין מפקירים הם אוכלים, כי מזון זה כבר אינו שייך לצרי העין.

גם אם נאמר שהחמץ אינו הפקר, מכל מקום לאחר שנפסקה הלכה, שהעופות אוכלים ומכלים את החמץ שבחצרות, ואין צריך לחשש לו בפסח, ממילא אין זה נחשב שהעופות אוכלים פת מלחמו של צר העין, אלא זו אכילה אחרת, אכילת 'בעור חמץ' על פי תקנת חז"ל, וידוע שהבריאה כלה וטבעם של הברואים מנהיגים לאור קביעת ההלכה, כפי שכותב ה'אור החיים' הקדוש (שמות י"ד, כ"ו), 'שה' יתברך התנה על כל מעשה בראשית להיות כפופים לתורה ולחמקה'.

יתכן שלא נתן לשנות הלכות פסוקות מחמת סבות שאינן טבעיות לגמרי, ולא הזכירו בשלחן ערוך ובפוסקים.

בערב הפסח הגיע יהודי אל רבו, ושאלה מענינת ומאוד לא שגרתית בפיו:

"לדאבוני - ספר בצער - אני נגוע מאוד במדה הגרועה של צרות עין; הקמפנות, הקנאה והעין הרעה בהצלחתו של השני, מקננים בקרבי, ועדין לא הצלחתי לתקן את נפשי מהנגע החמור הזה."

"ומדוע נזפרת לבוא אלי דוקא עתה, בערב הפסח? תמה הרב.

האיש צטט בפני רבו את ההלכה (בשו"ע אורח סי' תל"ג סי"ו), שאת חצר הפית אין חיוב לבדק מחמץ, משום שגם אם היה בחצר חמץ, העורבים ושאר העופות יאכלוהו. "שאלתי היא, האם ההלכה הזו שיכת אף לגבי, או שמא אני חייב לבדק את החמץ בחצרי?"

"מדוע שהדין שלך יהיה שונה?!" הוסיף הרב לתמה. וכאן צטט היהודי בפניו את דברי חז"ל במסכת סוטה (ל"ח): "אמר רבי יהושע בן לוי, מניין שאפילו עופות השמים מפירים בצרי העין ואינם אוכלים משלחם? - שנאמר (משלי א, י"ז) "כי חנם מזרה הרשת בעיני כל בעל כנף" (ובאר רש"י: דרכם של צידים לורות חטים ושעורים ברשתם, כדי שיבואו העופות לאכל, וצרי העין מאבדים להנם את המזונות שמניחים ברשתם, כי העופות מפירים בהם, ואין

מסורת לשפה

חיים אלבו

אשדוד

הכרת הטוב

אל המרפאה כנס יהודי כבן שמונים, ידו החבושה התביאה "תפרים", אשר כבר הגיע זמנו להיפיר מהם.

מספר אחד מעובדי המרפאה: "ראיתי שהוא מציץ בשעונו שוב ושוב, והתענייני להיכן הוא כה ממהר. הוא סיפר שהוא צריך לגשת למעון הורים על מנת לסעוד ארוחת בוקר עם אשתו. 'מה שלומה?' התעניינתי בטבעיות, והוא סיפר לי שהיא סובלת מאלצהיימר.

שאלתי אותו: 'תגיד לי, אם תאחר לארוחת הבוקר זה יכול להכעיס אותה? זה יכול לצער אותה?'

'כבר חמש שנים היא לא מזהה אותי! - סיפר הזקן במרירות. לא יכולתי להתאפק והוספתי לשאל: 'אף על פי שהיא לא מכירה אותך, אתה עדיין מקפיד על ביקור כל בוקר?'

הזקן חייך אליי והשיב: 'היא לא מכירה אותי - אבל אני הרי מכיר אותה! והוצי מזה אני חייב לה הכרת הטוב על כל השנים שגמלה טוב עימי'."

מי קרא זאת ולא יחרד עד כמה אנו רחוקים מלהעריך נכונה ולהוקיר את המאמצים של כל השנה ובעיקר של הלילה הזה, ליל הסדר הקדוש והנורא.

מן הראוי שניתן לפחות מעט מן המגיע לאמא, ואולי זה ייתן לה מעט נחת ותשומת לב על שעמדה בראש המבצע האדיר הזה במשך חודש שלם, ושבלעדיה אולי היינו אוכלים... חמץ.

(אור דניאל - הגדה של פסח)

שבת שלום! וחג שמח!

להצטרפות למדור זה פנו למייל: v073224999@gmail.com

שירים חסידים

ביותר, מה אהבתי תורמך כל היום היא שיתרי. אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל תלשונות וקדשתנו במצוותיך וקרבנתו מלכנו לעבודתך ועמך הגדול ותקדושו עלינו קראת. אתה תקום תרתם ציון כי עת לתננה כי בא מועד.

אשר פרא ששון ושמחה חתן וכלה. גילה רנה ויצה והדנה אהבה ואחתו ושלום ורעות. אשרי העם שככה לו, אשרי העם שה' אלקיו. אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה, ועושה נחת רוח ליוצרו. אשריכם תלמודי החכמים שרברי תורה חביבים עליכם

אין כאפקינו אין בארוננו, אין במלכנו, אין במושיענו. אין שום יאוש. איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק, חזק חזק ונתחזק. אל תירא ישראל. אלה המדה לבי, חוסה נא ואל תתעלם. א-י אתה ואורך אלקי ארומקם. אם אין אני לי, מי לי, וכשאני לעצמי, מה אני. ואם לא עכשיו, אימתי.

איבנו מלכנו, פתח שערי שמים לתפלתנו. אהלה אלקי ואשמחה בו, אהרוננו אהבנו עם קרובו, אלקי צורי אהבנו בו. אור ירע לצדיקם ולישרי לב שמחה. אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתו בבית ה' כל ימי חיי, לחיות בנעם ה' ולבקר בחיכלו. איהו טוב ה'.

Row of small portraits and text boxes for various authors and topics.

Table with 10 columns listing names and titles: תמר בת סולטנה, חן [תנח], שוכר בת שולה ואמיר, משכן שילדה, 40, רוח ה' תניחם בנן עדן הם וכל בני ישראל השוכבים עימם בכלל הרחמים והמליחות. וכו' יהי רצון ונאמר אמן. ת.ג.צ.ב.ה.

היכון משפחה

עם הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

מאת המחבר הרב ארו חוני שליט"א

◆ האפיקומן שלא נמצא ◆

שלכסוף מצאו במקום סתר פלשה... עכשו מגיע הילד ודורש ממני (האבא) את המגיע לו...

התלבטתי כיצד עלי להגיב נוכח דרישת בני; מצד אחד, במצה שמצא לאחר שכבר אכלנו...

את האפיקומן, אין כבר תועלת; אך מאידך גיסא, הן הזירונו חז"ל (ספא מ"ו): לא יבטיח אדם לבנו הקטן דבר מה, ולא יעמד בהבטחתו, משום שבכך הוא מלמד את בנו לשקר! ואם כן, שמא גם אני צריך לעמד בהבטחתי, ולתת לבני את הפרס...

לכסוף הפטרתי ואמרתי לבני: גלך ונעשה שאלת רב, ואם יכריע הרב שהמתנה מגיעה לך, תקבלה!...

תשובה:

יש לתן לילד את המתנה, שכן טעם המנהג של חטיפת (או החפאת) האפיקומן כליל הסדר הוא להביא לכך שהילדים לא ירדמו, אלא ישתתפו בסדר, באמירת ההגדה ובלמוד נסי יציאת מצרים. וכפי הנראה מנהג זה התפשט בעקבות דברי רבי אליעזר בגמרא (פסחים ק"ט): "חוטטין מצות בלילי פסחים בשביל התנינוקות שלא יישנו" (מבאר ב"חק יעקב" סימן תע"ב סק"ב).

ואם כן, לא אכפת לנו אם האפיקומן כבר נאכל או לא, אלא פיון שעסק הילד באפיקומן, וגם מצאו, ועל ידי זה נותר ער והשתתף בסדר, מגיע לו הפרס!

לסכום: יש להעניק את הפרס לילד שמצא את האפיקומן.

יהודי אחד נגש אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, וספר את אשר ארע בביתו בליל הסדר: בכל שנה בליל הסדר הנערך בכיתנו, מחביא אחד מבני הבית בתחלת הסדר את מצת האפיקומן, ולאחר ה"שליחן עורך", מחפשים ילדי הקטנים את האפיקומן, והמוצא זכאי לדרוש ממני מתנה כלשהי שהוא חפץ בה.

והנה השנה הסבתא הייתה זו שהחביאה את האפיקומן. כשהגענו ל"צפון", מהרו הילדים לחפש את האפיקומן. חפשו וחפשו בכל מקום אפשרי, בכל פנה ופנה בבית, נברו בכל מגרה וארון, אך למרבה הפלא, האפיקומן לא נמצא!

שעת חצות הלילה כבר מתקרבת, ובלית ברירה פנינו ושאלנו את הסבתא היכן החביאה את האפיקומן. אלא שלאחרונה החלה הסבתא ללקות באלצהיימר (ל"ט), ולא זכרה כלל שהחביאה את המצא...

מה עושים כשלא מוצאים את האפיקומן? כבר כתב לנו הרמ"א (סו"ט תע"ו, בשם הר"ק): "אם נאבד האפיקומן, יאכל כזות ממצה שמורה אחרת". וכך אכן עשינו.

סימני את אכילת האפיקומן, ברכנו ברפת המזון, ואמרנו בשמחה ובהודאה מרבה את ההלל, ופתאום נשמעת צהלה אדירה: "מצאתי! מצאתי את האפיקומן!"

היה זה אחד מילדי שלא התיאש ממצאת האפיקומן, והמשיך בחפזים קדחתניים, עד

מחזור השנה

יוסף עובדיה פריץ ת"ת 'תולדת שלמה' חיפה

כל בו

בעל בית אחד היה נוהג לקנות בחנות של חנווני פלוני. יום אחד הציץ החנווני מפתח חנותו וראה את בעל הבית יוצא מחנות אחרת הסמוכה לו.

אומנם בעל הבית יכול היה לתרץ את מעשהו ולומר כי חיפש בחנות השנייה סחורה שאין להשיג בחנות החנווני הקבוע.

אולם אם בחנות הקבועה ישנם כל סוגי הסחורה, מה יטען בעל הבית? אדרבה יטען כנגדו החנווני אמור נא לי איזו סחורה אתה מבקש שאין להשיגה אצלי!

כן הוא גם הנמשל. אמר המגיד מדובנא בתורה הקדושה נמצא הכול, כמאמר חז"ל (אבות פרק ה' משנה כב): "הפוך בה והפוך בה דכולה בה!"

על כן נטען אל זה המבטל את זמנו: מה לך לרעות בשדות זרים? מה יש לך לחפש במקום אחר שאין בתורתנו הקדושה?

שבת שלום וחג שמח!

להצטרפות למדור זה פנו למייל: v073224999@gmail.com

שידים חסודים

אדוננו בר יוחאי: ראה פניו מאירים, בשבתו עם חברים, עת נלה סוד נסתרים, אדוננו בר יוחאי: שלום רב על משכבו, מה מוב הליקו וטובו, דובר אמת בלבו, אדוננו בר יוחאי: תורתו מן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב עלינו, אדוננו בר יוחאי:

עשה שבעים חנונים, יקרים מפנינים, גם תקן העליונים, אדוננו בר יוחאי: פתח פיהו בחכמה, הוציא אור תעלימה, תקן זתרי חמה, אדוננו בר יוחאי: צדיק יסוד עולם, גלה מדרש הנעלם, יכול לפטור העולם, אדוננו בר יוחאי: קולו זמר עריצים, והכרית את הקוצים, והציל הלהוצים, אדוננו בר יוחאי:

עולם היה, אדוננו בר יוחאי: לכל ישראל האיר, בסוד תורה הבחור, אדוננו בר יוחאי: מזהיר, אדוננו בר יוחאי: מקום פתח בשמיא, עם הנביא אחיה, זה מבני עליה, אדוננו בר יוחאי: נחמד מאד למעלה, וכה ייקר וגדלה, פתח עליון לו נגלה, אדוננו בר יוחאי: סיני סיני לו נקרא, ארי שבחבורה, מופנו תצא תורה, אדוננו בר יוחאי:

ושם נברא מעין לו, וחרוב למאלכו, מה טוב חלקו וחכמו, אדוננו בר יוחאי: זכר צדיק לברכה, דין ריבא ובר ריבא, וזה ורבים זכה, אדוננו בר יוחאי: חדש כמה הלכות, הן במשנה עריכות, זה המרניו ממלכות, אדוננו בר יוחאי: סתר את עיר מבריה, עשה אותה נקיה, הודו לו מן שמיא, אדוננו בר יוחאי: ידע כל הנסתרות, דבריו עושים פרות, בשל כמה דורות, אדוננו בר יוחאי: כל ימיו אשר היה, אות הקשת לא נתינה, כי הוא אות

ואמרתם מה להי רבי שמעון בר יוחאי, איש א-להים קדוש הוא, אשרי עין ראתהו, לב חכם ושכלו פיהו, אדוננו בר יוחאי: ברוך הוא מפי עליון, קדוש הוא מתיירן, מאור גלילי העליון, אדוננו בר יוחאי: גבור ואיש מלחמה, ברת תורה תמימה, מלא מדע וחכמה, אדוננו בר יוחאי: דרש כל תעלומות, בעו ותעצומות, עלה מעלות רמות, אדוננו בר יוחאי: ההבא בתוך מערה, מפני הגנה, שם למר סתרי תורה, אדוננו בר יוחאי:

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>
--	--	--	--

אברהם פורת בן רחל	רוב בנימין עטיה בן שרה	שלמה בנימין בן רחל	דוד בן דון עיישה	יוסף פתימה בן חנה	ציון כנסה בן יחיאל	זרה בת חנה	סניו בת תנו	יושאל גוסאה בן אסתר	פיבו בת שמחה ועקני	שלמה בן בסס בן קלרה	שאויל בת בר עישה	אברהם רן ציון בן נואיר	משה זילנה בן יוסף	זב בן אילנה
----------------------	---------------------------	--------------------------	---------------------	----------------------	-----------------------	---------------	----------------	---------------------------	-----------------------	------------------------	---------------------	---------------------------	----------------------	-------------

מספרים כל הילדה

ספור גלות ישראל במצרים וגאלתם ביד רמה, על פי המקורות, בדרך שאלה ותשובה.

בעולם הבא, והקב"ה שמח בספור שאותו אדם מספר. וכך נפסק להלכה ברמב"ם (המין ומעשה ז, א): מצות עשה של התורה לספור בגסים ונפלאות שנעשו לאבותינו במצרים בליל טו בניסן. ובספר המצוות (מצוה קנו) כתב: ויארץ הדברים בהגדלת מה שעשה לנו ה', ומה שעשו עמנו המצרים מעל וחמס ואף לקח ה' נקמתנו מהם. וכך נפסק גם בשלחן ערוך (תפא, ב): חבי אדם לעסק בהלכות הפסח וביציאת מצרים ולספור בגסים ונפלאות שעשה הקדוש ברוך הוא לאבותינו עד שתחטפנו שנה.

הקדמה: אחת ממצוות הפסח החשובות ביותר היא לספור את ספור גלות בני ישראל במצרים, עשרת המכות, ויציאתם ממצרים. בתורתנו הקדושה אמר ה' למשה שהוא מביא על המצרים את המכות: "ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ה'" (שמות י, ב), ועוד נאמר: "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים" (שמות יג, ח), יש מצוה לספור לדורות הבאים את ספור יציאת מצרים.

לפניכם ספור יציאת מצרים בדרך שאלה ותשובה, כל אחד כמובן יכול להוסיף ולהרחיב כיד ה' הטובה עליו, ויהי רצון שזנכה לקבל ולהעביר הלאה את אצרות האמונה הגדולות שבמצוות ספור יציאת מצרים.

בזהר הקדוש (פרשת בא) נאמר (מדרגים): כל אדם המספר ביציאת מצרים בליל פסח ושחם בספור ההוא, עתיד הוא לשחם עם השכינה

רוג שמרו לכל ילדי משפח שילה הצדיקים!

מתי הכל התחיל? ומדוע בכלל נגזרה על בני ישראל גלות מצרים?

פיצת התגלגל הענין שבני ישראל ירדו למצרים?

ליעקב אבינו נולדו שנים עשר בנים צדיקים וקדושים. יעקב אבינו אהב את כל בניו אולם את יוסף הצדיק אהב במיוחד, ולכן קרב אותו יותר משאר בניו, ועשה לו כנתנת פסים מיוחדת ויפה. גם את כל התורה שלמד, למד את יוסף. ודבר זה גרם ששאר האחים מאוד קנאו ביוסף ושנאו אותו.

והנה יום אחד חלם יוסף חלום וספר אותו לאחיו. בחלומו ראה יוסף את עצמו יחד עם אחיו בתוך שדה אוספים אלמות (חבילות) תבואה, והנה לפתע קמה ונעמדה אלמנו של יוסף, ואלמות שאר האחים התנופפו אליה והשתחוו לה. לאחר זמן חלם יוסף חלום נוסף וגם אותו ספר לאחיו, בחלומו השני ראה יוסף את השמש והירח ואחד עשר פוכבים משתחווים לו ממש. הפונה היתה לאביו ואמו ואחיו. מדברי החלומות הבינו האחים שיוסף מענין למלך עליהם, והדבר גרם להם לקנא בו ולשנא אותו עוד יותר.

יום אחד שלח יעקב את יוסף לראות מה שלום אחיו שהלכו לרעות את הצאן. כשהגיע יוסף אל אחיו, תפסו אותו האחים והשליכו אותו לבור. כוננתם היתה

בברית בין הבתרים גלה הקב"ה לאברהם שישתעבדו בניו במצרים: "ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה" (בראשית טו, יא). בני ישראל לא עבדו בפעל במצרים 400 שנים, כיון שספירת השנים החלה מלדת יצחק. במצרים היו בני ישראל 210 שנים.

הקב"ה גלה לאברהם גם שהוא ידון את המצרים על כל מה שהם עשו לבני ישראל ויביא עליהם עונשים ומכות קשות, וכשיגאלו בני ישראל ממצרים הם יצאו בכבוד וברכוש רב, ויזכו לרשת את ארץ ישראל.

המפרשים כתבו שגלות מצרים לא היתה ענש לבני ישראל, אלא שלב לקראת הפיכתם לעם הנבחר. בני ישראל היו צריכים להשתעבד תחת יד המצרים ולסבל את על הגלות, כדי שיתגלו לקבל את עול התורה, ובאמת לאחר זמן גדול כל כך במצרים, יצאו בני ישראל וקבלו את התורה הקדושה בהר סיני.

<p>עמודי מהרי יונה, והתקיני כלי. ונכנס לרתוך גנה, בתמר תעלי. ונאחזה בסנסוני, ופריו האכלי. ומתרי עדי ערוך, שני תורים עדי לתוך. וינאה כס כלייל יפך, תני נומך עלי אפך. ועגיל תתני:</p>	<p>סני יונה ושמעוני, ככנור ננני. ופצתי זמרי רני, בשיר התבונני. ומתרי יאל הפני, לדרך שושני: קחי צידה ונסעה, ונתעדן ונשבעה. ונשתה מעינות רעה, ונשרעה עלי נכל. וזמר תתני:</p>	<p>שמע הא-ל ענני בתפלה, כעת אקרא בשיר דוד תהלה: לפניך אני נחשב כאון, ותוש קמן קרמני תחלה: מאר תרר לכבי גם וחלה, בגלותי אני אמה שפלה: הלא בכי"ן אשר שירו משלים, יליד חזמ"ק אני קל מנמלה:</p>	<p>אדון הכל מחיה כל נשמה, זמירות מכנף ארין שמענום, יצו חסדו לבת נדיב חכמה: צבי צדיק במורתח וימה: ושרים הולכים תמיד בישר, נקים הם בלי עון ואשמה: שמועתם לטוב כלם ברורים, וזהם נכספה נפשי בתומת: צרי גלעד שלח לנו ודירי, בציון נשמחה גבר ועלמה:</p>	<p>אדון הכל מחיה כל נשמה, זמירות מכנף ארין שמענום, יצו חסדו לבת נדיב חכמה: צבי צדיק במורתח וימה: ושרים הולכים תמיד בישר, נקים הם בלי עון ואשמה: שמועתם לטוב כלם ברורים, וזהם נכספה נפשי בתומת: צרי גלעד שלח לנו ודירי, בציון נשמחה גבר ועלמה:</p>	<p>אדון הכל מחיה כל נשמה, זמירות מכנף ארין שמענום, יצו חסדו לבת נדיב חכמה: צבי צדיק במורתח וימה: ושרים הולכים תמיד בישר, נקים הם בלי עון ואשמה: שמועתם לטוב כלם ברורים, וזהם נכספה נפשי בתומת: צרי גלעד שלח לנו ודירי, בציון נשמחה גבר ועלמה:</p>	
---	--	--	---	---	---	--

<p>להצלת יצחק איציק בן רחל הי"ד זיווג הטון</p>	<p>להצלת מימי מוקים בן שושנה עזרא ובני ביתו הי"ד</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להצלת יצחק ושראל כהן ומשפחתם הי"ד</p>	<p>להצלת אוריאל צברי בן שרונה הי"ד</p>
--	--	--	--	--

<p>לוי קולקטר בן רבקה</p>	<p>אברהם שושן בן שמוחה</p>	<p>נתן סגלוביץ בן יפה ג'מילה ותים ז"ל</p>	<p>משה אוריאל בן אסנת וגדילה</p>	<p>אמנון מנשוב בן פרתה ז"ל</p>	<p>אהובה פדילה בת מרים</p>	<p>אורית בת שולמית</p>	<p>רוחקה בת שורה</p>	<p>שאויל (שלום) בר סוליקה</p>	<p>אלבאז ז"ל נתמיהל</p>
---------------------------	----------------------------	---	----------------------------------	--------------------------------	----------------------------	------------------------	----------------------	-------------------------------	-------------------------

להרג אותו, אבל לפתע הגיעה שיירת ישמעאלים שיצדה למצרים והיהודה הציע למכור להם את יוסף. יוסף נמכר לישמעאלים והם הורידו אותו למצרים, שם נמכר יוסף לעבד לפוטיפר שהיה אחד משרי פרעה. אשתו של פוטיפר נסתה להכשיל את יוסף ולחטא אתו, אבל יוסף הצדיק התנגד וברח מבית אדונו.

מה עשתה אשת פוטיפר?

אשת פוטיפר הרשיעה העלילה על יוסף עלילות כאלו הוא זה שרצה לחטא אתה, ובעקבות כך השלח יוסף לבית הסהר, לאחר שתיים עשרה שנים בבית הסהר חלם פרעה מלך מצרים שני חלומות ולא מצא להם פתרון, הדבר הטריד אותו מאוד עד שזוודע לו על יוסף שיוודע לפתור חלומות.

יוסף הובא לפני פרעה ופתר לו את חלומותיו, שעל מצרים יבואו שבע שנים של שבע גדול, ולאחריהם יבוא לעולם רעב גדול של שבע שנים. הרעב יהיה כל כך חזק עד שישכחו מכל שבע שנות השבע שהיו לפניו. יוסף גם הציע לפרעה שימנה איש חכם שבמשך שנות השבע יאגור מזון עבור שנות הרעב. פרעה שהתפעל מאוד מהחכמתו של יוסף הצדיק מנה אותו באותו היום להיות משנה למלך, ומושל בכל מצרים. יוסף היה באותו זמן גייל שלושים בלבד. ואכן כמו שיוסף פתר כך בדייק קרה. באו על מצרים שנות השבע ולאחריהם שנות הרעב.

כשהתחיל הרעב, באו אחי יוסף (חיוז מבנימין) למצרים כדי לקנות מזון, יוסף הכיר אותם, אבל הם לא הכירו אותו. יוסף רצה לבדוק אם אחיו מתחרטים על מעשיהם. האחים הובאו לארמונו של יוסף והאשמו בעוון רגול. כדי להוכיח את חפותם, דרש מהם יוסף להביא לפניו את בנימין. בהמשך התגלה אליהם יוסף ובקש שיביאו את יעקב למצרים. כך התגלגל הענין שיעקב ובניו ירדו למצרים, בצורה מקבדת בפני משפחתו של המלך.

איך אפשר פתאום להפך עם שלם לעבדים?

בני ישראל התישבו בארץ גשן שבמצרים, למדו תורה מיעקב ובניו הקדושים וחייו בשלוה. כך עברו להם קרוב למאה שנים עד שאחרון השבטים - לוי נפטר. אז התמנה פרעה חדש במצרים והוא דאג מאוד מהנוכחות של בני ישראל בכל מקום, חששו היה שבני ישראל שיתלטו על מצרים עד שיגרשו את המצרים בעצמם. בעצת חרטמיו הגה פרעה תכנית לשעבד את בני ישראל בעבודות קשות, ולצער אתם וכך לעצור את ההתרבות שלהם.

בהתחלה הוא הציע לבני ישראל תשלום מקבד לכל מי שיעבד בבניית ערים חדשות לממלכה, ואף הוא בעצמו בא לעבד, כדי להראות לכלם שהוא אתם ביחד. ואכן רב בני ישראל (חיוז משבט לוי) הצטרפו לעבודה עם המלך, ויצאו לבנות את הערים פתם ורעמסס. אבל לאחר תקופה הפסיק פרעה לשלם, ומנה עליהם נוגשים שישעבדו אותם בעבודת פרך. פרעה הרשע לא עשה את זה כמונן בגלל שפק ה' גזר, אלא ברשעות ובאכזריות.

מה הפנה עבודת פרך?

עבודת פרך היא עבודה שמפרכת ושוברת את גופו של האדם. במשך שמונים ונש שנים עבדו בני ישראל עבודת פרך. לא רק הגברים עבדו, כלם עבדו גם הנשים וגם הילדים ואפילו אנשים זקנים וחלשים עבדו עבודה קשה. והמצרים לא רחמו עליהם והיו מכים אותם ופוצעים אותם עד שגופם היה מלא בדם. ובנוסף על כל זה ראו בני ישראל איך כל מה שהם בוניהם נהרס

שוב ושוב, הבנינים נבנו על אדמה רכה, וכל מה שבנו היה שוקע באדמה. **כדי** לשבר את רוחם של בני ישראל, גזרו עליהם המצרים בכל פעם גזרות חדשות, למשל לנשים הם נתנו עבודות של גברים: לבנות בנינים, ליצר לבנים, ולסחב משאות קשות, ולגברים הם נתנו לנקות ולכבס עבורים את בגדיהם וכדומה.

פרעה גם נתן רשות למצריים לקחת לעצמם עבדים מבני ישראל שישרתו אתם, והם היו מצוים עליהם לרוע את שדותיהם, ולעבד עבורם גם בלילות, בקר ובחם. היו מצרים רשעים ששלחו את עבדיהם הישראלים לצוד עבורם חיות טורפות במדבר, והעבדים המסכנים היו הולכים בפחד, ולפעמים הם לא היו מצליחים לצוד, ואז היה האדון המצרי מכה אתם מכות חזקות עד שירד להם הרבה דם. והיו גם קאלה מסכנים שהחיות טרפו אתם.

האכזריות של המצרים לא ידעה גבול. יום אחד פרעה הרשע חלה בצרעת, והרופאים אמרו לו שכדי להתרפאות הוא צריך להתרחץ עם דם צלול ונקי - דם של תינוקות.

מהיכן היו לו כל כך הרבה דם של תינוקות?

פרעה שלח את חילו, והם הביאו לו כל יום שלוש מאות (1) תינוקות מבני ישראל. פרעה הרג אתם ורחץ בדם, מאה והמשים תינוקות בבקר ומאה וחמשים תינוקות בערב.

בכל יום חיבו המצרים האכזרים את בני ישראל לעמוד בלחץ עבודה קשה מאוד, ומי שלא הספיק לבנות את הפמיות היומית שהם הקציבו לו, היו לוקחים את הבן שלו ונשמים אותו בתוך הקיר במקום לבנים. אבל גם זה לא עזר להם להמעיט את בני ישראל, הקב"ה עשה שבני ישראל יתרבו מאד מאד, וכל אשה הייתה יולדת ששה תינוקות בפעם אחת. כך נמשך המצב עד שיום אחד ספרו החרטמים לפרעה שהם רואים בכוכבים שעתיד להולד מושיעם של ישראל.

ופרעה השלים עם העבדה או שנסה למנוע אותה?

פרעה הרשע חשב שהוא יכול למנוע את לדתו של מושיעם של ישראל. החרטמים ספרו לו שהם רואים שהמושיע עתיד ללקות במים, ופרעה הוציא גזרה חדשה על בני ישראל: להרג את כל התינוקות הזכרים שנולדים.

למה שבני ישראל ישמעו לו להרוג את הבנים שלהם?

פרעה ידע שלא שוף לישים ככה את הגזרה, ולכן הוא קרא למילדות העבריות - שפרה ופועה, וצוה עליהם שכשהם רואות שנולד בן מיד יהרגו אותו, ויספרו לאמא שהוא נולד מת ורק את הבנות ישאירו בחיים.

לאחר תקופה גלה פרעה שהמילדות לא הורגות את הבנים, הוא קרא להן לברור, והן ענו לו שנשאות ישראל יולדות בבתיהן לבד, והן באות אחר כך רק לעזר להן. פרעה לא נרגע והחליט לשלח חילים שיעקבו אחרי בני ישראל לראות למי נולד תינוק, ושמיד יקחו אותו ויזרקו אותו ליאור (- תנה גדול של מצרים) שישבע במים. בני ישראל סבלו צער נורא, הם נסו להקביא את התינוקות שנולדו, אבל המצרים היו עושים חפושים בבתים, והיו חוטפים את התינוקות בלח וזורקים אותם ביאור.

יום אחד אמרו החרטמים לפרעה שהם רואים בכוכבים שהיום ממש עתיד

שירי תימן

אשאר אלקי ינאלה שבויים, יאסף זרועים:
בזכות מננה אב המון לאויים, וזכו לתיים:
עת יקרא בשמו יהו ענויים, כי הם רצוים:
בזכות אשר גלה לנחרים, הוליד נקיים:
ארבע דגלים הלכו גאולים, חנו באלים:
אל המסרה אותם ביד בוויים, והיו קנויים:
אתה אשר תביט אלי עניים, שומר פתאים:
נעלה לארבענו בשיר וזמרה, וברון והדרה:
בזכות אשר נקרא שמה גבירה, וספר ושרה:
וכנה אשר שמע בקול גבורה, נעקר פרה:
וכלה בני יעקב שהם דוויים, כלם רדוים:

ובשש נפנים סביבים,
עפים בעת ותגלגלים:
יענו בקול שירים ערבים,
יחד באותות נרגלים:
שמרי יחידתי דרתי,
ובי לנפי ישמחה:
קשרי בלבי אתבתי,
משמו לבדו ובמחה:
מוחן גברת רעיתי,
אור לשרירים ירחתי:
וימלאה בורות נטבים
גשמי ברכה ילוי:

אם ננעלו דלתי נרבים,
דלתי מרום לא ננעלו:
א- ה- ח- מרום על
כרובים, כלם ברוהו יעלו:
כי הם אלי כסאו קרובים,
יודו שמו ויהללו:
חיות שהם רצוא ושבבים,
מיום בריאה נכללו:
גלגל ואופן רועשים,
מורים שמו ומקדשים,
מזיו כבודו לובשים:

ישקף אלקים ממעון קרשו יחד,
כל שונאי עמו כהרף עין:
הנה יי קם ונשב על אנה,
ישקם לבוס רעל, אבל לא יין:
וימהרו כם מלאכי משחית לתך,
אותם בחצי י-ה, ובכלי יין:
סורי ראי ציון גנתמת בנה,
עת פאשר יהיה לבער קון:
פליט קרא יום אשקפה תרבי ואך,
כס כל יפה מראה וחמדת עין:

<p>לעילוי נשמת אשר אנג'ל קרופינסקי בן חנה ויף לואיסה פילאקוב קרופינסקי בת חנה רחל תנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת הקטור נודד ברמן בן טוביאה וסופיה ויף ריקלה דרייקופ צ'יטריק בת חנה ויף תנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת מוקוס קישו ברמן בן סופיה ויף אלברטו אברם ברמן בן סופיה ויף תנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת מוביאס טוביה ברמן בן לייקה ויף סופיה בכלמן ברמן בת ריקלה ויף תנצב"ה</p>
<p>אתר עליזה בת ג'ולייט עליו</p>	<p>דן אלון בן עליו</p>	<p>נעה תברוני ז"ל</p>	<p>פרלה בת עיישה ז"ל</p>
<p>אורי גולן בן רחל ז"ל</p>	<p>בועז ז"ל בן איריס מנשה</p>	<p>אברהם בן גולה ז"ל</p>	<p>יוסף בן זרה יוסף חיים בן אליהו</p>
<p>מנגיטסה בן יילפין</p>	<p>ינתן אקוץ בן אבנר</p>	<p>רבקה בת מנלה. דורון בן רבקה.</p>	<p>שלמה בן איזה ז"ל</p>
<p>דני צבי עוזא בן אוריה ז"ל</p>	<p>דורון חיי"ד בן אברהם שושנה לב חיי"ד</p>	<p>ג'ולייט עשור בת עיישה</p>	<p>מסכן שירה</p>

להגיד מושיעם של ישראל, אבל הם לא יודעים אם הוא ישראלי או מצרי. פרעה הרשע לא רחם אפילו על עמו ומיד הוציא גזרה לכל עמו: "כל הבן הילוד היארה תשליכהו, וכל הבת תחיון".

מה קרה לתינוקות הישראלים שהשליכו לאור? ומה קרה עם מושיעם של ישראל?

הקב"ה עשה להם נסים גדולים מאוד, כלם נצלו ולא טבעו במים, היאור הוציא אתם ליבשה בצד השני, ושם הביאו להם המלכים אבנים מיוחדות שמוציאות דבש וחלב, וכך גדלו להם בשדות אלפי תינוקות ישראלים. בחד. ועוד נס גדול היה, ששפשהם גדלו הם חזרו לבית הוריהם, הם הפיחו את הדרך ואת המשפחה שלהם, ופשוט שבו הביתה.

ביתים נולד מושיעם של ישראל לעמרם בן קהת ויוכבד משבט לוי. יוכבד הסתירה את התינוק בביתה שלוש חודשים, יותר מזה היא לא יכלה להסתירו כי חששה מפני הנוגשים המצרים.

מה עשתה יוכבד עם התינוק?

יוכבד הכינה תבה קטנה, שמה בתוכה את התינוק, והניחה את התבה בין קני הסוף שבשפת היאור, ומרם אחותו חפתה ליד היאור ושקרה על התבה. יום אחד הגיעה לאור בתיה בת פרעה יחד עם נערוטיה. בתיה רצתה לרהץ ביאור ולפתע היא שמעה קול כבי בוקע מהתבה הקטנה. בתיה הושיטה את ידה כדי לקחת את התבה ובדרך נס התארכה ידה עד לתבה. ובגלל שהיא משתה את התבה, העניקה בתיה לתינוק את השם "מושה".

מושה גדל בבית פרעה, עד שיום אחד הוא יצא לראות מה שלום אחיו המסכנים ולמול עיניו נגלה מחזה מחריד, איש מצרי מכה באכזריות נוראה איש מבני ישראל, הדבר חרה למושה מאוד, משה ודא שאף אחד לא רואה את מעשיו, הוא נגש אל המצרי, הרג אותו והטמין את גופו בחול. למחרת שוב יצא מושה, הפעם הוא ראה שנים מבני ישראל רבים, משה נסה להפריד אבל בתגובה הם הלכו אל פרעה והלשינו על מושה שהרג את המצרי. פרעה כעס מאוד וצוה להרג את מושה, ואכן תפסו את מושה כדי להרגו, אבל נעשה לו נס והוא ברח ממצרים.

להיכן הלך מושה?

מושה נדד עד שהגיע לארץ מדן, שם הוא התחתן עם צפורה בתו של יתרו כהן מדן וממנה נולדו לו שני בנים: אליעזר וגרשום.

יום אחד ברח למושה מהעדר גדי קטן ומשה רץ אחריו עד שהגדי נעצרו ליד מעין ושתה, מושה רחם על הגדי שהתעורר, הרים אותו ונשא אתו על כתפיו, צדרכו הגיע מושה עד הר סיני וראה שם מחזה מוזר מאוד, צמח קוצני שנקרא "סנה" בער באש אבל לא נשרף. מושה התקרב ואז קרא אליו ה' מתוך הסנה ובקש ממנו ללכת למצרים ולגאל את בני ישראל. בהתחלה מושה סרב וטען שהוא "ערל שפתיים" - מוגמגם, אבל ה' אמר לו שאהרן אחיו יתלהו אליו והוא ידבר עם פרעה.

אחר כך נתן לו ה' שלוש אותות כדי שיאמינו לו שה' נגלה אליו. הראשון היה עם המטה, מושה השליך את המטה ארצה והוא נהפך לנחש, וכשאחז בנזבו הוא חזר להיות מטה. השני היה עם ידו, מושה הכניס את ידו לחיקו

וכשהוציאה היא התמלאה בצרעת, וכשהכניס אותה בחזרה היא התרפאה. והשלישית עם מי היאור, ה' אמר לו שיקח מים מהיאור וישפך אותם בארץ והם יהפכו לדם.

כיצד הודיע משה לבני ישראל שה' שלח אותו לגאול אותם?

כשהגיע משה סמוך למצרים יצא אליו אהרן אחיו לקבל את פניו, משה היה אז בן שמונים שנה, ואהרן היה בן שמונים ושלוש שנה.

משה ואהרן אספו את זקני בני ישראל ואהרן ספר להם שהקב"ה רוצה לגאל אותם ממצרים, אחר כך אהרן עשה לפנייהם את האותות, וכל העם האמין למשה ואהרן. אחר כך הלכו משה ואהרן אל פרעה לדבר אתו שיציא את בני ישראל ממצרים.

אבל איך הם יכלו להכניס לארמון פרעה ללא הזמנה?

זו באמת היתה משימה לא פשוטה, ארמון פרעה היה מקוה בשומרים ובחיות רעות, אריות, דבים ונמרים, וכל מי שנכנס ללא אשור, החיות היו טורפות אתו. אבל משה ואהרן באו בשליחות ה' יתברך, והיה להם בטחון גמור שאם הקב"ה שלח אותם לא יאנה להם כל רע. ואכן הם עברו את כל השומרים ונכנסו לארמון בלי שמישהו יפגע בהם, והחיות התנהגו אליהם בנחמדות ולוו אותם.

כשעמדו משה ואהרן לפני פרעה הם לא פחדו ממנו כלל, ובבטחון אמרו לו: "כה אמר ה' אלקי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר". במקום שפרעה יעשה מה שה' צוה אותו, הוא התחצף ואמר: "מי ה' אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל, לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח". משה ואהרן נסו להסביר לו שה' הוא אלקי ישראל והוא מלך מלכי המלכים, והוא צוה אותנו ללכת דרך שלוש ימים במדבר כדי לעבד אתו. אבל פרעה כעס מאוד וטען שבגלל דבריהם של משה ואהרן, בני ישראל מזלזלים בעבודה ולכן הוא יכביד עליהם את העבודה יותר ממה שהיה עד היום. ובאותו יום הוציא פרעה הרשע גזרה חדשה: אין יותר חומרי בנייה, כל פועל חייב להשיג בכוחות עצמו את חומרי הבנייה, ובנוסף לעמד בכמות העבודה שהיה עושה עד היום.

ובני ישראל באמת הצליחו לעמוד בלחץ העבודה החדש?

לא, הם היו צריכים להסתובב בכל מצרים וללקט קש ותבן לצורך עשיית הלבנים, ואחר כך ליצר אתם, ולבנות אתם את הבניינים, והנוגשים המצרים רדפו אחריהם לכל מקום וצעקו עליהם, ובני ישראל המסכנים והחלשים עבדו קשה מאוד, ומי שלא הספיק היו מכים אתו מכות חזקות, הם לא יכלו לנוח לרגע, לא לאכל ולא לשתות, רק לעבד משעה מקדמת בבקר ועד הלילה מאחר.

הקב"ה אמר למושה ואהרן שיעשו לפני פרעה את המופת עם המטה. הם הגיעו שוב אל פרעה, אהרן השליך את המטה לארץ לפני פרעה והמטה נהפך לנחש. פרעה שהיה רגיל בכשפים לא התרשם, וקרא לחרטמיו שיעשו גם הם כך עם מטותם, ובאמת גם מטותם נהפכו לנחשים, אלא שהמטה של אהרן היה נחש אמתי ושלם רק היה נראה כנחש, אהרן אחז בנזבו של הנחש והוא חזר להיות מטה, ולפתע לעיני כלם בלע המטה של אהרן את "הנחשים" של חרטמי פרעה. גם לאחר הנס הגלוי שראה פרעה הוא לא נכנע, הקב"ה חזק את לבו כדי להעניש אותו.

קריה ופחית מושיע לערך, עיר נאמנה, את למלך ושרך:
יום אוקרה ופעת רבת צבאני, דך פלחה נפשי לשבן חצרוך:
ומי ותני נא אעוף כמו יונים, אשך אבניך, אחון עפרך:
לא שקטה נפשי, מיום נדוד ריעה, מיום גלות בנים, מבית מנורך:
נראה בשמחהך, כימי שנות עולם, עת בוא ישועתך, לבנות נדרך:
אפיל תתני לפני ארון עולם, יקים שערך, ויבנה דבורך:
או תשמחי לעי ובסת תשבי, יריב שלום בניך, מבלי עברך:

לפלת הרמון, ארמה רקתך, מבנה הארמון, גבוהה קומתך, ומר עם קמרון, ופחון מביתך, צביה עיניה, ללבי אסרו:
לעני היונים, ארמה עיניה, כמו חוט השנים, דמות שפתותיה, ליפיה עם עונים, ובורך צוריה, לכבי ולכבה, באהבת נקשרו:
דברת שמעתי, וקולה הערב, עדי עפר שהיה, ובלב אש צורב, וקמת נרדסתי, והנה קול ערב, וירידי התאפק, ורחמי נכסרו:
לבנת כסרה, מארית כחמה, מרלנת מחר, אלי גבעת רמה, אני ארבה מחר, הנו לי העלמה, לכבי עם רוחי, בידה נחברו:
תכצלת שרון, ושושנת עמק, נסוית הגרון, ועלי התחמק, ותביא החירון, ללבי הנמק, רשית הביאר, למבתי ורו:

אודה דך א-ה, ואניד רחמי, נורא ונשוב, אין ערוך אלך, נפשות ברוך, תצובים אצלך, כולם וזורון וברכו, לשמך: יושב ברום עולם, א-לוח נעלם, אין א-ל אמת בלחה, ובלערה, דובר צדקות את, וכל מפעלך, משתחווים בני, תרום, רחמיך:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
 073-222-4-999

לעילוי נשמת
הרה"ג שלמה אסולין זצ"ל
 בן שמחה סימטה ומאיר ה"ח
 לב"ע ד' חשון התשפ"ד - הנצח"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
 073-222-4-999

לעילוי נשמת
יונתן רחן ז"ל בן מסודי הי"ד
 בל"ע ט"ו ניסן התשפ"ג
 הנצח"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
 073-222-4-999

יונה בת טאלם	שרה בת אברהם איצור בן שרה	מאיר ברזילי בן מרים	יוסף יצחק בן לאה	יצחק שטרית בן מסעודה	ואסיה בת מסעודה וגברי	ריימונד רותמה בת גרציה	רפאל בן עידן וחני חדד	יוסף חיים ז"ל בן אליהו וסג'יליה הי"ו	רחל בת קנו	איתנה בת שושנה	נעמה בת חנה סמין	רבקה בת לאה, חני בת שרה	קרן אורה בת רחל ויהושע	משה פיליפ מרק בן אסתר
--------------	---------------------------	---------------------	------------------	----------------------	-----------------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------------	------------	----------------	------------------	-------------------------	------------------------	-----------------------

מבנות מצרים

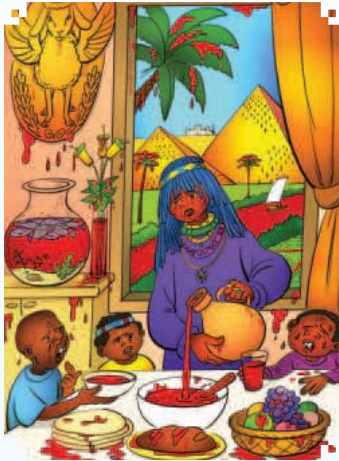
לפני שהביא הקב"ה על המצרים את המכות הוא גלה למשה: 'לא ישמע אליכם פרעה, למען דבות מופתי בארץ מצרים' (שמות י"א, טו). בהתחלה - בחמשת המכות הראשונות, פרעה הרשע לא יכנע ולא יתן לבני ישראל לצאת ממצרים, ובחמשת המכות שלאחריהם הקב"ה יקשה את לבו כדי להביא עליו את המכות. על ידי המכות ידעו כל העולם שאין מבלעדי הקב"ה שום אלקים בעולם, ואין שום כח בעולם חוץ ממנו, והוא השולט בכל הכחות פלם בים וביבשה, בבני האדם ובבעלי החיים, באויר ובכל צבא השמים, כלם ללא יוצא מן הכלל עושים את רצון ה' יתברך!

פעת נלמד על עשר המכות שהביא הקב"ה על המצרים, ולאחריהם הוציא הקב"ה את בני ישראל ממצרים ביד רמה. כל מכה היתה במשך שבוע שלם (חוץ ממכה השן שהיתה ששה ימים ומכת בכורות שהיתה לילה אחד), ובין מכה למכה עבר חדש, המכה הראשונה - דם התחילה ב-טו תמוז, והמכה האחרונה - בכורות היתה ב-טו ניסן. בכל מכה היתה מדה כנגד מדה על כל הצרות והעניים שעשו המצרים לבני ישראל. במשך כל זמן המכה, אף על פי שכל מצרים סבלה מהמכה, הקב"ה הבדיל בצורה נסית ממש בין בני ישראל ורכושם לבין המצרים ורכושם.

ביצד הביא הקב"ה על המצרים את מפת דם?

לדם, הנס היה כל כך גדול שכל לחלוחית מים הפכה לדם. העצים הוזילו דם, הקירות, הפלים, הכל היה מלכלך בדם. למצרים לא היה יותר מה לשתות, הם נסו לחפר באדמה ליד היאור, אולי ימצאו שם מים, אבל גם שם הכל היה דם. הם פמוגבו גם לא יכלו לכבס את הבגדים, ולא לשטוף את הבית ואת הפלים, פי לא היה להם מים. **הברייה** היחידה היתה לקנות מים מבני ישראל, רק להם היה מים, והם יכלו לקחת מים גם מהיאור ולשתות. בני ישראל מכרו למצרים מים ביקר והתעשרו מאוד מהמכה הזאת. ואם המצרים נסו לגנוב מים הם נהפכו להם מיד לדם, אפילו אם המצרי נסה לשתות יחד עם הישראלי מאותו כלי, לישראלי היה מים ולמצרי יצא דם. גם פרעה היה מכרח לקנות מים מבני ישראל, והוא ברשעותו הקשה את לבו וטען שהכל פשוט וביקש מחרטמיו שיעשו גם הם פשוט כזה להפוך מים לדם, ואכן החרטמים קנו מים מבני ישראל והפכו אתו לדם, ההבדל היה שהמכה שה' הביא עליהם היתה באמת דם, ומה שהחרטמים עשו רק נראה כדם - מים אדמים.

המכה הראשונה היתה מפת דם, הקב"ה אמר למשה שיצא עם אהרן מקדם בבקר ויפגש את פרעה על שפת היאור, ושיביא אתו גם את המטה. **פרעה** הרשע החשיב את עצמו לאלוה, ושקר לכלם שהוא לא צריך אף פעם להתפנות, ולכן היה מתאפק כל היום, ולפנות בקר, הוא היה יוצא היאור ועושה שם את צרכיו. משה אמר לפרעה: ה' א-להי העברים שלח אותי להגיד לך שתשלח את בני ישראל שיעבדו אותו במדבר, אבל אתה לא הקשבת ואמרת שאתה לא מפיר בה', שברא את השמים והארץ. ולכן תקף נפה את מי היאור עם המטה ומיד הכל יתפך לדם, בעקבות כך כל הדגים שביאור ימותו, והיאור יסריח, ויכלל המצרים לא יהיו מים לשתות. **מיד** אחר כך לקח אהרן את המטה והכה את היאור וכל מי היאור נהפכו לדם. אחר כך הכה אהרן גם את שאר מקורות המים של המצרים, ומיד הפכו כל מימי מצרים לדם.

מה היתה המדה כנגד מדה במפת דם?

בדברי חז"ל והמפרשים מובאים כמה טעמים לדבר: 1. המצרים הרשעים לקו במפת דם בגלל שהם היו זורקים את התינוקות של בני ישראל ליאור, לכן נהפך היאור לדם. 2. גם מפני שפרעה הרשע היה הורג כל יום שלוש מאות תינוקות מבני ישראל ורוחץ בדמם, לכן הביא עליהם הקב"ה את מפת דם. 3. המצרים חיבו את בני ישראל לשאב עבונם מים ולסחב אתם לביתם פמוגבו ללא תשלום, ולכן במפת דם שלמו המצרים הון רב לבני ישראל תמורת המים. 4. למצרים לא היו מים להתרחץ בהם כי הם מנעו מבני ישראל להתרחץ.

מדוע אהרן הכה את היאור ולא משה? ומה קרה למים שהיו להם ככדים בבית - הם יכלו לשתות אותם?

למשה רבנו היתה הכרת הטוב ליאור ששמר עליו כשהיה תינוק קטן בתבה, ולכן לא רצה להכות אותו, אפילו שזה בסוף הכל מים. (אנחנו לומדים מקאן עד כמה חשובה מדת הכרת הטוב).

כמו שמשנה כבר הודיע לפרעה, הדגים מתו וריח נורא של דגים מתים נדם רחף בכל מצרים, ולמצרים לא היו מי שתייה. גם המים שהיו בבתים נהפכו

שירי תימן

אלית חן בגלות הסמכני, ובלילה בתוך חיקה מלוני:
 דבוס יינה אני תמיד מזומן, ותערב חסר יינה בייני:
 שתו דודים לעופותי ושכרו, ותעירו לשכל העיוני:
 בהכיל בת מלכים חכמה, ושולחנה מזומן להמוני:
 וכן הפריד לכל רעים ודודים, אבל יודי באהבה ויגרוני:
 יקשר חן וחסד על גברת, כמעט חן וחסד ימשכני:
 מפרשו בענן עבי שחקים, לרעתי והיא תפיק רעוני:
 שערתי חמשים הם קבועים, וכות לאה בבית הסעוני:
 העורר אהבת רחל לבנים, כבוד מלכות עשורית תעלני:
 א-להים חיש לעמך ישועה, פעת רצון תבצח את גרוני:
 שילמי לב גרוב שלום הסוכב, בני אש חם, סעילת אב המוני:

האות לבבם לעשות טוב גברה, ועלו לנן עדן ותוים נוהלים:
אהבת והודתי לטוב א-ל גהרה, ברוך שהוא נתן שכר כל פועלים:
שלום כנחה לערתי ונתרה, וכן וגם כחור וכל העוללים:

תקו עלי שאתן וכוס הדדי קרא, ומן שרדינו וכל הנסגלים:
מבוס ישועות אשמחה ואומרת, אוציא לכל סודי ואשיב שואלים:
שם טוב למשמילים גרעה, ושרה, כי הם עלי יגרים גוראי מושלים:

בנעים זמירות מגדוד אתעררה, ואני ורעיתי גרנה נוהלים:
בינו ערת קרש בשריה הגרת, חתן והכלה בחפה נבללים:
זה יום שמחות לאמה וקרה, כי היא ודודה חן וחסד נוהלים:

אהבת הדסה עלי רכבי נקשרה, ואני בתוך גולה פעמי גוללים:
לוי יש רשות לי אעלה אתחכמה, תוך שערי ציון אשר הם נוהלים:
שתרתי וערכית בת גויים, לבי ורעוני בחשק נבחלים:

<p>לעילוי נשמת ר' אליעזר טייטל בן רחל מסעודה ד"ר גלב"ע י' שבט - תשנ"ח</p>	<p>לעילוי נשמת ר' עמרם בן שטרית בן תמוז ד"ר גלב"ע ח' טבת ה'תש"פ תשנ"ח</p>	<p>לעילוי נשמת אברהם לוי בן משה ד"ר גלב"ע י"ז תמוז ה'תשפ"ג תשנ"ח</p>
---	---	--

<p>לעילוי נשמת: רבקה בת ז'ל מרימה בן מאור גורשמווב בן איינה</p>	<p>לעילוי נשמת: בניה בת תנור</p>	<p>לעילוי נשמת: ר' אליהו רחל</p>	<p>לעילוי נשמת: רותי בת יגנה ומושה בן חוה</p>	<p>לעילוי נשמת: אבנט בת אבנט</p>	<p>לעילוי נשמת: מסעודה לויטאט בן מסעודה וסמואל</p>	<p>לעילוי נשמת: רובידה בת חביבה</p>	<p>לעילוי נשמת: אברהם בן שרה למשפחת בן דוד</p>	<p>לעילוי נשמת: סמחה בת פרתה</p>	<p>לעילוי נשמת: אורן סמחה בן גלוריה גאולה</p>	<p>לעילוי נשמת: מתייתרו בן מנדל זמנחם</p>	<p>לעילוי נשמת: אדיסה בת אסראטו</p>
--	--	--	---	--	--	---	--	--	---	---	---

איך הביא הקב"ה על המצרים את מכת צפרדע?

שפשהסת'ימה המכה מתו כל הצפרדעים שהיו במצרים, חוץ מאלו שקפצו לאש, הם חזרו ליאור והמיטו לחיות.

גם הפעם נסו החרטומים את כחם להעלות צפרדעים?

החרטומים הרשעים רצו לזלזל במשה ולהראות לכלם הם הלכו ליאור ועשו כשורף והעלו ממנו צפרדעים, אבל האמת היא שהצפרדעים שלהם לא היו חדשות אלא מאותם שבאו עם המכה, רק שעדיו הם לא יצאו מהמים, והחרטומים הוציאו אותם. בינתיים בתוך בטנו של פרעה קרקרו הצפרדעים בקול גדול ונשכו אותו, ופרעה סבל מהם מאד.

האם אחרי כל כך הרבה סבל הסכים פרעה לשלח את בני ישראל ממצרים?

לא, פרעה אמנם קרא למשה ואהרן ובקש מהם שיתפללו עליו שהצפרדעים ילכו, והוא גם הבטיח לשלח את בני ישראל, אבל אחרי שמושה התפלל והצפרדעים מתו, פרעה הקשה את לבו וסרב לשלח את בני ישראל מארצו. **הצפרדעים** מתו, והמצרים עשו ערמות ערמות של צפרדעים מתות, ובכל ארץ מצרים היה ריח רע מאד של גבלות הצפרדעים.

למה הביא הקב"ה על המצרים את מכת צפרדע?

מכת צפרדע היתה מדה כנגד מדה למצרים על שהם הכריחו את בני ישראל להביא להם שקצים ורמשים. וגם מפני שהמצרים לא נתנו לבני ישראל מנוחה והיו מעירים אותם באמצע הלילה, ולא נתנו להם להתפלל אל ה', לכן גם להם לא היתה מנוחה והם לא יכלו לישון. וגם מפני שהמצרים היו צועקים על בני ישראל ומבהילים אותם, כך גם הצפרדעים עשו למצרים רעש וקפצו עליהם בבהלה.

הקב"ה אמר למשה לבוא אל פרעה ולהתרות בו שישלח את בני ישראל ממצרים לעבד את ה' במדבר, ואם הוא יסרב תבוא עליו מכת צפרדעים שימלאו את כל בתי מצרים, וישרצו בכל מקום בארץ מצרים. פרעה הרשע פתח את סרבו ומושה ואהרן הלכו ליאור כדי להביא את המכה.

אהרן לקח את המטה והכה בו את האור. בהתחלה עלתה מהיאור צפרדע אחת ענקית, וכאשר ראו אותה המצרים הם הפו אותה כדי להרגה, אבל אז יצאו ממנה נחילים נחילים של צפרדעים שפסו את כל ארץ מצרים.

הצפרדעים שרצו ונכנסו בכל מקום. ארמון פרעה התמלא כלו בצפרדעים שקפצו במרץ על גבי המטות ודלגו ממקום למקום. הצפרדעים לא נחו לרגע, ביום ובלילה הם שגעו את המצרים ולא נתנו להם מנוחה, נכנסו לתוך הבגדים ולתוך המים, מצרי שנסה לשתות נכנסה לו פתאום צפרדע מהמים אל הפה. אפילו לתוך התנורים הוערים נכנסו הצפרדעים. הם נכנסו בתוך הבצקים, וכשמצרי רצה לאכל יצאה לו צפרדע מתוך הלחם. כל מצרי שפתח את פיו מיד קפצה לו לתוך הפה צפרדע ונכנסה לבטנו, הצפרדעים הרעישו כל כך עד שבכל מצרים היה רעש גדול. ובנוסף על הכל, הצפרדעים גם היו נושכות את המצרים חזק מאוד, ויחד אתם באו למצרים גם נחשים שנשכו את המצרים והרגו רבים מהם.

מה קרה לצפרדעים שנכנסו לתוך התנורים הבוזרים?

הקב"ה עשה נס ולמרות שהצפרדעים קפצו לתוך האש הם לא נשרפו, כלם נשארו בחיים, ועוד שלם להם הקב"ה על המסירות נפש שהם עשו,

ביצד באה מכת בנים על מצרים?

הבנים ספסו במהירות על המצריים ועל בהמותיהם, הם נכנסו לבתים ולכל מקום, וכל אדמות מצרים רחשה פנים בעמק של חצי מטר, לא היה שוץ ללכת על האדמה, הכל היה ערמות של פנים. מבקר ועד ערב התגדרו המצרים ללא הפסקה. לא כל הפנים היו קטנות כמו שאנחנו מכירים, היו גם פנים גדולות מאוד, בגדל של ביצה, והמצרים התמלאו בעקיצות. בכל מקום נראו קבוצות של מצרים מתגדרים, היו גם מצרים שעמדו במעגל וכל אחד גרד את חברו.

במכת פנים משה לא הגיע להתרות בפרעה, ה' אמר לו לומר לאהרן להביא את המכה בלי התראה. אהרן לקח את המטה והכה בו את עפר ארץ מצרים וברגע אחד התמלא כל העפר בפנים. גם הפעם אהרן הביא את המכה ולא מושה, כי משה רבנו הפיר טובה לעפר שבו הוא הטמין את המצרי שהרג (זכרים?). ולכן הוא לא רצה להכותו.

שירי תורה

נחת בסוד תורה ומצות קנתה
שלימות וגם שם טוב לשכלי הרקבה:
יום תכספה לחזור תסובב גלגלי
בין מלאכי דגל מטמרון שר צבא
ודוי דברים קבלה יח יוצרי
עבדה בעת רצון לחיים הכתבה:
ספק לנולדי תזמן לי בשוב
גם תאפן יהבי ושועי תקשבה
פודה ומציל לעניים כואבים
חון על ילוד משתה בפתחך יקבבה:

מי נשקני מנשיקות אהבה
בגוה דרר מלך גבולי נסכה
שחר והנה כא יריד נפשי
בחן ותחמה נפשי למולו קרבה
לולי העירני בחמלה לעמד
נתפרדה מני וגופי עזבה
מה זה יחידתי מוני תרכסי
ואני גויתי בחסדך נצבה
בינו שריתי הומן התחברות
הנוף והנפש ביום ששונה

קומה ארון עולם ואל יעו
אנשי
קבל ברצון את הפלאתנו
טוב יום להסתופף בהיכל
קדשך
לשפוך לפניך זמירותינו
נודה לך שירים עלי כנור
וחף
ונזמרה לך על גאלתנו
אתה ארון עולם ואין עוד
בלתך
אשאלך תרפא למכאובנו
נעלה לחר ציון מקום
הפארהך
נזכה לפניך זכוותינו
יחיד, השיבנו ונשובה לך
אל יחרה אפך, המוץ עלינו

ש-די אמר נא די לגליתנו
חוסה וקבין את פלישתנו
מי הוא אשר ינאל ואת מי
נשאלה
ולמי יהא משפס גאלתנו
י-ה, מי לך נוחיל לבר,
ולישעך
אתה גאוננו והפארתנו
דודי שלח נואל לקבין עמך
ותקע בשופר רב לחרותנו
ובנה בקרוב קדשך הנהרוב
חדש ששוננו ושמתחנו
יודו לך עמים וגם ישתחו
ושבח רוב כבוד לך יתנו
דלתי רצונך הפתחה לנו,
וגם
תאיר ברב חסדך אפלתנו

- להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999
- לעילוי נשמת
צפורה בת מחבובה ז"ל
נלב"ע כ"ב אדר ב'
תשנ"ה
- להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999
- לעילוי נשמת
מיליו שמואל בן סכינה ז"ל
תשנ"ה
- להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת:

איך יכלו בני ישראל ללכת הרי בכל מקום היו כננים?

נעשה נס ופלא, בכל מקום שבני ישראל היו בו, הכננים היו מסתלקות. המכה היתה למצרים בלבד, בני ישראל הלכו על אדמה רגילה והגוף שלהם והבתים שלהם היו נקיים, אפילו בהמכות לא "נדבקו", ואם היתה בהמה של ישראל בתוך בהמות של מצרים, היא נשארה נקייה והם היו מלאות כננים.

כיצד הגיבו החרטמים למכת כננים? החרטמים נסו לעשות כננים על ידי פשוף, אבל לא

הצליחו. ולא היתה להם ברירה אלא להודות שהמכה מאת ה' ולא פשוף. הם אמרו לפרעה: "אצבע אלקים היא", ובעצם הודו שיש אלקים, וגם שיש לו כחות נזקים יותר מהם, הוא מסגל לעשות דברים שהם לא יכולים לעשות. למרות דברי החרטמים, פרעה הרשע התעלם והקשה את לבו ולא הסכים לשלח את בני ישראל מארצו.

איזו מדה כנגד מדה יש במכת כננים?

מכת הכננים היתה מדה כנגד מדה על שמנעו המצרים מבני ישראל להתקלח והם התמלאו כננים, לפיכך לקו המצרים בכננים.

מהי מפת ערוב?

שאגו והשמיעו קולות מבהילים, ובכל מצרים היה פחד נורא ואיום.

עדין הם יכלו לסגור את עצמם בבתים, ולהנצל מהחיות?

ככה באמת הם נסו לעשות, אבל הקב"ה הביא למצרים תיה ששמה סילונית, יש לה זרועות ארוכות מאוד ודרך הארבות שבנגות היא פתחה את הדלתות והחלונות, והחיות נכנסו פנימה.

המצרים ידעו שזה בא עליהם בגלל שהם לא משחררים את בני ישראל. הם גם ראו שהחיות לא מזיקות לבני ישראל, אלא מכבדות אתם, והולדים של בני ישראל שחקו עם החיות הטורפות כאלו שהם כבשים או אפרוחים.

הפעם היה שנוי קטן אצל פרעה, הוא קרא למשה ואהרן ואמר שהוא מסכים שהם יקריבו קרבנות לאלקים, אבל במצרים, לא במדבר כמו שהם בקשו בהתחלה. משה התנגד וטען שהמצרים יסקלו אתנו כשיראו שאנחנו מקריבים כבשים, זה הרי אחד מאילולי מצרים, ולכן נלך למדבר דרך שלוש ימים ושם נקריב לאלקינו. פרעה הסכים ובקש שלא יתרחקו יותר מדי וכמוכן שיתפללו עליו שהערוב ילך ממצרים. משה יצא והתפלל אל ה' שיסיר את הערוב ממצרים.

הקב"ה לא רצה שהמצרים יתנו מהחיות ולכן הם לא מתו אלא חזרו כלם למקומם. אבל אחרי שהחיות הלכו, פרעה שוב הכביד את לבו ולא שלח את בני ישראל ממצרים.

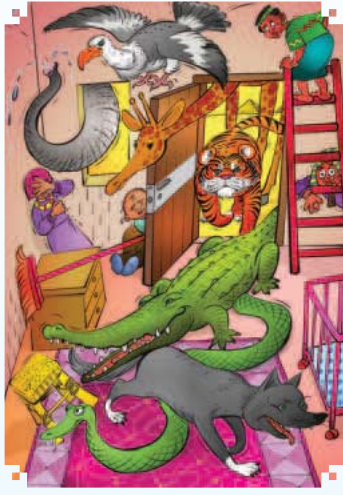
מה היתה המדה כנגד מדה במכת ערב?

מכת ערב באה על המצרים כי הם היו שולחים את בני ישראל לצוד להם חיות מסכנות במדבר, וגם בגלל שהיו מפחידים ומבהילים את בני ישראל.

מכת ערוב היא ערוב גדול מאוד של בעלי החיים. תערבת עצומה של חיות טורפות וזרעות הגיעו מכל העולם, מהמדבריות, מההר והגלים, מיערות הגשם ומכל מקום, ולמרות שלכל חיה יש את תנאי החיים שלה, וקשה לה לחיות במקומות אחרים, כאן היו כל החיות בשלום ולא טרפו אלו את אלו. והקב"ה עשה נס נוסף, פדי שהחיות ירגישו בנחם הם הגיעו יחד עם האדמה שהם היו רגילים אליה.

היכן התרה משה בפרעה על מפת ערוב?

הקב"ה צוה את משה ללכת לפגש את פרעה לפנות בקר כשהוא יוצא ליאור, ולהתרות בו: אם אינך שולח את בני ישראל ממצרים, מחר תבוא עליכם מפת ערוב. משה גם אמר לו: אתה תראה איך שכל בעלי החיים עושים את רצון ה' והוא השולט בהם.

למחרת עם שחר, הופיעו לפתע בכל מצרים דבים ענקיים, פילים מסוגים שונים, אריות, נמרים, טיגריסים, ג'ירפות, נחשים ענקיים, ועוד כל מיני חיות ובהמות שהמצרים לא ראו מעולם. מעליהם התעופפו במרץ הרבה עופות טורפות, עופות כאלו שלא מגיעים אף פעם למקום ישוב, באו פתאום כלם יחד בבת אחד מכל העולם למצרים. החיות הסתערו על מצרים וזרעו בה הרס וחרבן, שום דבר לא עצר בעדם, הם השתוללו ברחובות ונכנסו לבתים, גם מי שחשב לטפס על עץ גבוה זה לא עזר לו, כי מייד הגיע נשר גדול ותפס אתו.

החיות לא רק טרפו ופצעו את המצרים, אלא גם הזיקו והשחיתו את כל מצרים, הם חפרו בורות, שברו קירות, הרסו שדות ותלשו עצים ממקומם.

שירי רימון

חום א- להי ממעונך על תבצלת שרונוך
יעבר עלי רצונך כאשר עבר חרונוך.
שגבני מדוני כי לך לבי ועיני
הלעזמים עוני ועמד ביני ובינך.
רוך מוחה אויב מעקש כי לנגדי הוא למוקש
ועדי מתי אבקש אותך עמי ואינך.
את קרובי מקרובים גם סביבך שכיבים
דר כנפני הכרובים הפרושים על ארונוך.
ידך תנחה פוזרים בעבור חסד נעורים
העברתני לזרים ואני כנת ימינך.
גדעה קרן מעני בעבור שמך וי
גואלי לגאל המוני רום והשקב מעעונך.

בחרי מבחר מקומות היכלי שן הפנימות
ועלי מתוך תהומות ושמיני תמה ליקולי.
נעלה הר העברים נשכבה יחד חברים
מבלי מנע בשרים שם ויישב לך וגם לי.
עין פרי הרר בגני ועסיסו שם וייני
קבלי מתוך ימיני כום אשר נמוג בחר לי.
מבאר שבע צאי לך ונחתי יגשוף ושלף
וחכמי ביני בשלף מימין אל תשמאילי.
רחצי טנוף חסירי עת עלות שער חצרי
קדשי את העשירי גם תני חלה ואכלי.
מעדנים המתוקים נחלקו שיש חלקים
זה בזה המה ארוקים סוד מבסה הוא ופלי.

ספרי תמה המימה ספרי נגיל בתמיא
בת מלכים תהקמה אן מקומך ספרי לי.
ענתה יונה סעדיה לי בפלטרין עליה
ואני תוך לב אנה בפי עושה מעילי.
דלני רא צאה היא דלני פאנא נביא
ואפהם אפהם לא תעיא אן טריק אטלב כליילי.
יא מסמא לב אלאלבאב ואפתחי יא צנה אלבאב
אן פי אלבסתאן אמראב דא כרום דא שחד האלי.
הרשות באמת נתונה לך שלומת התנהגה
אל וסיתך צר ממנה בת ואל ושיג גבולי.

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>לעילוי נשמת ליאור פרחי י"י בן שלום ז"ל ושרת הי"ו בבית ג' אדר א' התשפ"ד</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>
--	--	---	--	--

ביצד הביא הקב"ה על מצרים את מכת דבר?

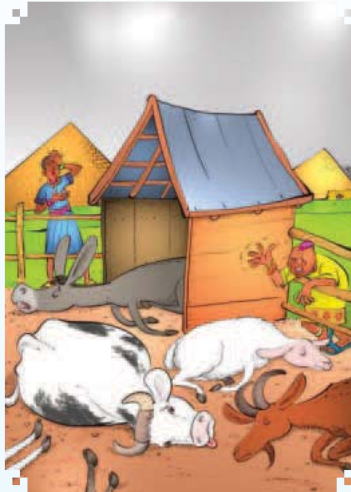

וכמו שמשנה אמר רק הבהמות שהיו בחוץ מתו, אלו שהיו בבתים נשארו בחיים, ובכל המקנה של בני ישראל לא מת אפילו אחד, אפילו אם הבהמות של המצרי והישראלי היו מעורבות ורעו ביחד, הבהמות של המצרים מתו ושל בני ישראל לא מתו.

פרעה הכופר עדין לא האמין שהקב"ה הוא שהביא את המכה על המצרים, ושלח לבדק מה קרה למקנה של בני ישראל, הוא נדהם לגלות שלא מת להם אפילו אחד, הנס היה גדול יותר, כי אפילו בהמות שהיו חולות ובדרך הטבע היו אמורות למות, הן לא מתו. ואפילו בהמה שהיתה שיכת למצרי ויהודי בשתפות - לא מתה. בכל זאת הכביד פרעה את לבו ולא שלח את בני ישראל. לעצמו הוא חשב שאם יצטרך בהמות קנה מבני ישראל.

איזו מדה כנגד מדה היתה במכת דבר?

במכת דבר היתה מדה כנגד מדה שהמצרים הקריחו את בני ישראל להיות רועי צאן ובקר בהרים, בבקעות ובמדבריות כדי להרחיקם מבתיהם שלא יפרו וירבו. אמר הקב"ה: 'אני אביא להם (למצרים) רועה יפה, והרג את כל בהמותיהם וכן לא יכלו לרעות. ועוד טעם, מפני שפאשר הרגו המצרים את התינוקות של ישראל, אמרו המצרים: 'היות שאין לישראל מלאכה, ירעו את בהמתינו'. לכן מדה כנגד מדה מתו בהמתיהם שבשדות.

יום לפני שהחלה מכת דבר, שלח ה' את משה להתרות בפרעה ולומר לו שישלח את בני ישראל, ואם הוא ימאן לשלחם וימשיך להחזיק בם, הקב"ה יביא מחר מגפה - דבר על הבהמות של המצרים, וכל הבהמות שיהיו בשדות - בחוץ הסוסים, החמורים,

הגמלים, הבקר והצאן יכו בדבר כבד מאד וימותו. **עוד** הוסיף לו משה: אתה תראה בעיניך כיצד מפלה הקב"ה בין מקנה ישראל לבין מקנה מצרים, שממקנה בני ישראל לא ימות אפילו אחד.

האם הפעם פרעה השתכנע שפדאי לו לשלח את בני ישראל?

פרעה הרשע מוכוון לא שחרר את בני ישראל, ולמחרת החלה מגפת דבר קשה מאוד בבהמות של המצרים. **במשך** שבוע שלם ראו המצרים אף הבהמות שלהם הולכות ומתות. מצרי שקם בבקר לחלב את הפרה גלה לפתע שהפרה מתה. וכשהוא נגש אל הגמל לרכב עליו, הוא ראה שהגמל חולה ולא יכול לזוז, אחר כך גם הגמל מת, כך גם קרה לסוסים ולחמורים, שבעצם היו כלי התחבורה של המצרים.

ביצד הביא ה' על המצרים את מכת שחין?

ומה עשה פיה הכבשן למצרים ולבהמתיהם?

כשהפיח נפל על המצרים התמלא כל גופם באבעבועות שחין, מלאות מגלה. השחין שרף מאוד ויצא להם המון דם.

במשך שבוע שלם לא היה למצרים מנוחה, הם לא יכלו לישן מרב כאבים, גם לשבת או לעמוד לא היה פתרון יעיל, כל תנוחה שהיא הכאיבה מאוד ולחצה על הפצעים המגולתיים. מבקר ועד ערב התגודדו המצרים ומגופם זב דם רב, אך שום תרופה לא עזרה להם, גם החרטמים נסו על ידי כפופים להסיר מעליהם את השחין ולא הצליחו.

ללא התראה מקדמת לפרעה, צוה הקב"ה את משה ואהרן לקחת בידיהם מלא חפנים פיה כבשן -

אפר שנשאר לאחר שרפה, לאחר מכן אהרן שם את הפיה שבגידיו בתוך ידו של משה, ונעשה גם שכל האפר שהיה בשתי ידיו של אהרן ובשתי ידיו של משה נכנס לתוך יד אחת של משה.

הלכו משה ואהרן ונעמדו לפני פרעה, ולמול עיניו ירק משה את האפר לכיוון השמים. ה' עשה גם נוסף שהפיה הפך לאבק והתפזר בכל ארץ מצרים, ונפל על המצרים ובהמתיהם.

יששכר תחנה לך בשיר נבִלָת ריבה וריכי גם להם את לוחמי שמו צבי השקץ יצוין נבִלָת מהר מנצח חפש לעדה סוערה גלה בכבלי השבי נבִלָת שוכה פקר גפן אשר נשעה ימין עקב אשר היא מוכן ננעלת הואי ושבחה תחבש הא"י אשר יושב בכסא הוד ברום ממשלת

יושב בכסא הוד ברום ממשלת באתי לפניך כדל על דלת שמעה תפלתו ושועי האון שער שתירה אל תהי ננעלת רחם ויחידתי אשר היא נגדך יום יום בשיר הונה ומתפללת אל הוד דבירך גם כלהת נפשי לך תערג כמו אילת בארתי לקדמך כבית מקדש מעט

אפן אכרבר זהו זהו דוגמא מעין עולם הבא יתבין במדרשא מקרבין לקדשא בצפרא ורמטא וזיוהון כאשא בריש כל אנשא כלילא דקדשא רעותהון למנרע רוא רבה דברי נביאים אליהו תביא המהר במלך בהן ונביא ונעלה לציון בארית ולביא ונבנה למקדש בהררא רבה

לקראת שבת אצא בחכה מיום ששי זקן ושיבה ששוני קרב יגוני נחבא ואען ואומר ברוך הבא דא אנרתא ענו ספריא במעלי שבא מתגלן מלאכיא למנון בניא יתבין כליליא מהדרון משבתין יהא שמיא רבא ומרוב חבה ליום ההוא נפשי אטהר ית, אכרבהו

להקדשות ניתן לפנות למערכת	לעילוי נשמת לאה טוישו ז"ל בת אדל הי"ד נלב"ע מ"ו ניסן התשפ"ב תנצ"ה	להקדשות ניתן לפנות למערכת	לעילוי נשמת רחוב שושן בת חביבה ז"ל נלב"ע י"ד טבת תנצ"ה	להקדשות ניתן לפנות למערכת
---------------------------	---	---------------------------	--	---------------------------

לעילוי נשמת:

רק בבני ישראל לא פגע השחין, אפילו אם הם עמדו סמוך למצרים, במצרים ובבהמתיהם פגע השחין ולבני ישראל ולבהמתיהם לא קרה שום דבר.

האם הפעם פרעה נכנע?

הפעם הכביד הקב"ה את לב פרעה, כדי להביא עליו עוד ענשים ומכות. וגם מפני שפרעה לא רצה שבני ישראל יעבדו את ה', רצה הקב"ה שעל ידו תתחזק אצלם האמונה בה'. והחטרטמים הרשעים שכפרו בה' וטענו שמשוה עושה כשופים, הפעם הם התבזו לפני משה שכל גופם היה מכסה שחין.

ולא יכלו להתרפאות ממנו. גם פשהסתימה המכה וכל המצרים התרפאו, ונשארו החטרטמים זכים בשחין עד שמתו מהשחין.

מה היתה מדה כנגד מדה במפת שחין?

מכת שחין היתה מדה כנגד מדה, על שהמצרים הכריחו את בני ישראל לחמם ולקרר להם מים כדי לרחץ את גופם, ונענשו הם שלא יכלו לגעת בגופם מרב הפאב של השחין והמגלה. גם מפני שהכריחו את ישראל ליצר לבנים בכבשן, כנגד כך לקו הם בפיהם כבשן.

ביצד הביא הקב"ה על המצרים את מפת הברד?

צומחות בתקופה מאחרת יותר וגבעוליהן עוד היו רכים, הברד לא שבר אותן.

האם גם בני ישראל סבלו מהברד?

רק בארץ גשן - מקום מושבם של בני ישראל, לא ירד ברד, ובני ישראל יכלו להסתובב חפשי ולא חששו שיפגע בהם הברד.

וכיצד הגיב פרעה כשראה שכל מה שמשוה אמר התקיים, האם הפעם הוא נכנע?

הפעם פרעה נבהל מאוד וקצת נכנע, הוא הבין שהוא חי בטעות שעולה לו ולכל מצרים ביקר, הוא שלח לקרא למשה ואהרן ואמר להם: "חטאתי הפעם! ה' הצדיק, ואני ועמי הרשעים".

פרעה בקש ממשה ואהרן להתפלל אל ה' שיפסיק את הברד, והבטיח לשלח את בני ישראל ללא עמובים. משה ענה לו שהוא ילך להתפלל שהקולות יחדלו והברד לא ירד עוד, למרות שהוא לא באמת מאמין לפרעה שישלח את בני ישראל, והוא יודע שברגע שהברד יפסיק, פרעה שוב יקשה את לבו, אבל רצונו הוא שפרעה יראה שהקב"ה שולט לבדו בכל העולם, ובנידו להביא את הברד ואף לעצר אותו.

משה יצא מעם פרעה והתפלל אל ה' ובבת אחת הפסיק הברד, אפילו אבני ברד שהתחילו לרדת נשארו באויר ונעצרו ולא ירדו לארץ. ובאמת כמו שמשוה אמר, אחרי שפרעה הרשע ראה שהברד הפסיק, הכבידו הוא ועבדיו את לבם ולא רצו לשלח את בני ישראל ממצרים.

מה היתה מדה כנגד מדה במפת ברד?

המצרים שהכריחו את בני ישראל לנטע להם שדות ופרדסים, נענשו שכל השדות והעצים נהרסו במפת ברד.

הקב"ה שלח את משה לפגוש את פרעה מקדם בבקר כשהוא בדרך לאזור, ולהתרות בו שישלח את בני ישראל מארצו, אחרת תבוא על מצרים מכת ברד שלא נראתה מעולם. **משה** עשה כדבר ה' והתיצב בדרך של פרעה והתרה בו, בנוסף עשה משה שריטה בקיר ואמר לפרעה: מחר כשקני השמש יגיעו לכאן, יתחיל לרדת ברד כבד מאד שמצרים לא ראתה כמוהו מעולם, וכל המצרים ובהמתיהם שיהיו בחוץ ימותו מהברד, רק אלו שיהיו בתוך הבתים יצילו ממנו.

למחרת הגביה הקב"ה את משה רבנו מעל לרקיע, ומשה הניף את מטהו על השמים ומיד נשמעו רעמים חזקים וקולות מפחידים בכל מצרים, וברד כבד מאד החל לרדת. הברד היה אבני קרח גדולים ובתוכם בערה אש, כלם ראו את הנס הנפלא איך שני הפכים - האש והמים, עשו שלום ביניהם כדי לעשות את דבר ה'.

כשהברד נפל על העצים הוא נשבר והאש היתה שורפת אתם, כך גם היה עם כל הבהמות והאנשים שהיו בחוץ, אף אחד לא יכל לחמוק מהברד, מי שנסה לברוח, הברד רדף אחריו והכה בו.

במשך כמה ימים ירד הברד?

במשך שבוע שלם ירד הברד על מצרים והרס והחריב אותה, המצרים שכבר למדו לקח מהמכות הקודמות, וראו שכל דברי משה אמת ומתקיימים במלואם, הכריחו את עבדיהם לתוף הבית מפני הברד ונצלו, אבל אלו שזלזלו בדברי משה ולא הכניסו את בהמותיהם ועבדיהם לבתים, ראו אותם פגרים מתים משלכים בשדות, ובהמות רבות ששרדו את המכות הקודמות מתו פעת מהברד.

כתוצאה מהברד, בכל מקום בערו שרפות, וכל היבול שבשדות נהרס ובקשי נשאר למצרים מה לאכל, רק החטה והקסמת שרדו, מפיון שהן

שירי תימן

עין ולב יחד מריכים בין הכרובים סוככים מתעלפים שם באהבים חכמה רדעת עיובים: עין ללב הען ותקרא גש נא וקום התעוררה אתה ממלא חטא ועברה תחמוד וגם התחפרה לא תדעה כל סוד ומשרת רק בהכלים תבתרה ותשברה מוין ענבים כל מעשיך נכתבים: **לב** יענה החטא גרמך מה לך להרבות נאמך תראי ככל שבתך וקומך איהו כמראיו ורחמך אז תתפשי אורו באמשך חטאי כמכתב על שמך התחמודי יפיים וטובים תמיד ברע מתאהבים: עין תדבר שב מוכרך לא איראה ממעך כפאוות תמשיך רצונך לא תיראה בית דין ארך

עת מי יגלו את קלונך דומה ורחוק יצפנך מי נהלכת כמזבים ובמעשים מתעריבים: **לב** יענה שמעי וצפי מה לך בריבך תשאפי תראי לכל תאר ויופי לפני עלמות תכספי ואני בתוך דחרי בשופי עלי בואת אל תסעפי אהפשה בין הקרובים עלי חסודך חושבים: עין השיבתו בחימה לי מתשבתך גרמה המשיך לאיש בחור ועלמה בין החשוקים תרדמה וביום פקודת הנשמה תשוב גויה נפצמה תדריכך בין הלהבים שמה מורור האויבים: **לב** יענה ודו ודברך ששית ותרתי אתרך נפתח בחוכך כמעורך ואני צעיר יופי ורך ותדבק אותי כסודך אוי לך ביום דין וצורך תתבישי בין הנדיבים וכני אלהים ננכים: עין בקולך תענו בני ובינד יכתנו

סוד אל בתורה אמצאנו בין החכמים יחנו אראך כסוד לא תעשנו ערי חכמים יענו אתה תחרהר באהובים תמיד בחיךך שוככים: **לב** רין ודבר לך ואמר למה תריבני כמר תמעי ברע גלם וחמר עת תשקרי לשתות חמר עם לוס אשר זנה ונשמר רעו כמי רע יאמר שם יהמו אליו כלבים קפוד ומיני עורבים: עין השיבה אל תבנה תחשוד לכת טובים בזה מי זה גרמך הנמכוח ואני בלכתך אחזה תחטא בלי כחן ומוח הכלל גרמך זה זוח תמתיק כמים הננוכים תרוין כחכרת גונכים: ואומרה שמעו סכופים כמה תריבון חורפים הן כלכם רעים חנופים דברי עברה רודפים יום דין תהו יחד דחופים עת יגשו החורפים אז תראנו שמה עצבים בין העפרים גרמכים:

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת</p>
----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

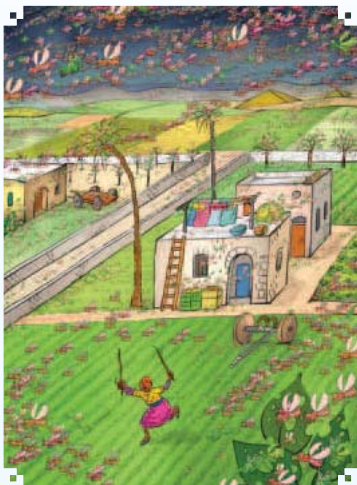
ביצד הביא ה' על המצרים את מפת ארבה

(שהקב"ה לא הס אתם), ולא נשאר עלה אחד ירק בכל מצרים. חוץ משדותיהם של בני ישראל. לארבה יש תכונה שהוא אף פעם לא שבע, הוא יכל לאכל ללא הפסקה, ולכססם כל דבר. למצרים לא נשאר אכל, רק מה שהיה להם בבתים.

הקב"ה אמר למשה שילך להתרות בפרעה על מפת ארבה, משה ואהרן באו אל פרעה ואמרו לו: אם לא תשלח את בני ישראל, יבוא מחר ארבה בכל מצרים, הארבה יהיה כל כך רב עד שהוא יסתיר את אור השמש, הארבה גם יאכל את כל מה שנשאר בשדות, וכל בתי מצרים יתמלאו מהארבה שלא נראה כמוהו מעולם. מיד קשה סימו לדבר עם פרעה הם יצאו בלי להמתין לתגובתו. **עבדי** פרעה פנו אליו בפחד ובדאגה ואמרו לו: תשלח את הגברים שיעבדו את א-להיהם! וכי אתה לא רואה שאבדה מצרים? פרעה קבל את עצתם ושלח לקרא למשה ואהרן שיחזרו אליו ואמרו להם: "לכו עבדו את ה' אלקיכם. מי נמי ההלכים?" משה ענה לו: פלנו ללא יוצא מן הכלל הולכים, גם עם צאננו ובקרנו נלה, כי חג ה' לנו, ואת הצאן והבקר אנו צריכים בשביל קרבנות וסעודת החג. ענה להם פרעה: מתוך דבריכם אני מבין שאתם רוצים לברח, שהרי רק הגברים מקריבים קרבנות, ולשם מה אתם רוצים לקחת אתכם גם את הילדים? לכן אם אתם רוצים לצאת, אני מסכים רק לגברים.

ביצד הגיב פרעה כשראה שהמכה כל כך חזקה? פרעה מהר לקרא למשה ואהרן ואמר להם: "חטאתי לה' אלקיכם ולכם, ועתה שא נא חטאתי אף הפעם והעתירו לה' אלקיכם ויסר מעלי רק את המות הזה". פרעה כנה את מפת ארבה "מות", כי יחד עם הארבה הגיעו נחשים שנשכו והרגו במצרים, וגם מפני שלא נשאר כמעט מזון בכל מצרים, וגם מפני שהארבה היה עף לתוף העינים של המצרים ומעור אותם. במכה הזו פרעה הבין שכל אליליו לא יעזרו לו, רק הקב"ה!

משה יצא והתפלל וה' הביא רוח מערבית שלקחה את כל הארבה ממצרים והשליכה אותו בים סוף, ובכל ארץ מצרים לא נשאר אפילו ארבה אחד. המצרים נסו להרוח מהמכה ואספו ערמות של ארבה וכבשו אתם בחביות, אבל הקב"ה עשה נס וגם הארבה שהיה בחביות הסגורות יצא ופרח.

ומה היתה מדה כנגד מדה במפת ארבה?

המדה כנגד מדה היתה שהמצרים הכריחו את ישראל לזרע בשדות, בא הארבה ואכל את כל היבול שבשדות.

כבר באותו יום הטא משה את משה על ארץ מצרים, וכל היום והלילה נשבה רוח מזרחית חזקה, ובבקר ארבה עצום ורב הגיע למצרים. הארבה היה כבד מאד שכמוהו לא היה כמוהו לא יתה, ואכן הוא החשיף את מצרים ולא ראו את אור השמש. הארבה אכל את כל מה שנשאר בשדות - החטה והקסמת

ביצד התחילה מכת חשך וכמה ימים נמשכה המכה?

סמיוך כל כך עד שאף מצרי לא יכל לזוז ממקומו, במשך שלושה ימים נתקעו המצרים במקומם כמו אבנים, כל אחד נשאר עם התנועה שהוא עשה באותו זמן למשך שלושה ימים.

האם גם בני ישראל סבלו מהחשך?

רק לבני ישראל היה אור, ובכל מקום שהם הסתובבו האור הלך אתם. בני ישראל נצלו את המצב שהמצרים לא יכולים לזוז, והסתובבו בבתיהם, בדקו היכן הם מחביאים את הפסח והתכשיטים שלהם, והמצרים

ללא התראה מקדמת, משה הניף את ידו לעבר השמים והשף כבד ירד על מצרים, החשך לא היה כמו החשך שיש לנו בלילה אלא חשך עבה וממשי, האור היה סמיוך ונתן היה למשש את החשך. במשך שלושה ימים הסתובבו המצרים בחשך מחלט, הם לא ראו כלום וכאלו דחפו את האור. הם רק יכלו לקרא זה לזה או לאכל. **לאחר** שלושה ימים התחזק החשך עוד יותר ונהיה

פסח

למי זאת נרשמת הכר נא דבר אמת למי החותמת ולמי הפתילים:

שירה חדשה שבחו נאילים:

ושוב שנית לקדשה ואל תוסיף לנרשה והעלה אור שמושה ונסו הצלילים:

שירה חדשה שבחו נאילים:

ידידים רוממוך בשירה קדמוך מי כמוכה ה' פאילים:

שירה חדשה שבחו נאילים:

בנלל אבות תושע בנים ותביא נאילה לבני כניהם:

- יום לויכשה נהפכו מצוילים שירה חדשה שבחו נאילים:
- הטבעת בתרמית רגלי בת ענמית ופעמי שוילמית ופו בנעילים:
- שירה חדשה שבחו נאילים:
- וכל רואי ישרון בבית חודי ושררון אין פ- ושררון ואובינו פלילים:
- שירה חדשה שבחו נאילים:
- רגלי בן תרים על הנשאררים והלקט נפזרים כמלקט שבילים:
- שירה חדשה שבחו נאילים:
- הכאים עמך כברית חותמת ומבטן לשמך הטה נמוילים:
- שירה חדשה שבחו נאילים:
- הראו אותותם לכל רואי אותם ועל כנפי כסותם ועשו גרילים:
- שירה חדשה שבחו נאילים:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת:

שמעו אותם אבל לא יכלו לקום אליהם. וכשבני ישראל יצאו ממצרים וה' צוה עליהם לבקש מהמצרים כלים ובגדים, אם המצרי היה משקר שאין לו, הם היו "מזפירים" לו היכן בדייק זה נמצא.

איך קרא פרעה למשה ואהרן שיסירו את המכה הרי אף מצרי לא יכל לזוז?

במפת חשך פרעה היה צריך להמתין שהמכה תסתים ורק אז הוא קרא

למשה ואהרן, פשהם באו לפניו הוא אמר שהוא מסכים שגם הילדים ילכו, אבל את הצאן והבקר שישאירו במצרים, ערבון לכך שהם יחזרו. אבל משה לא הסכים ואמר לפרעה שבני ישראל יקחו את הכל אתם למדבר, כי לא נדע מה אלקים יבקש מאתנו שנקריב לו עד שנגיע לשם.

פרעה קעס וחזר בו מלשתרר את ישראל, וגרש מביתו את משה ואהרן ואמר למשה: "לך מעלי! השמר לך, אל תסרף ראות פני, כי ביום ראתך פני - תמות". משה ענה לו: "כן דברתי! לא אסרף עוד ראות פניך".

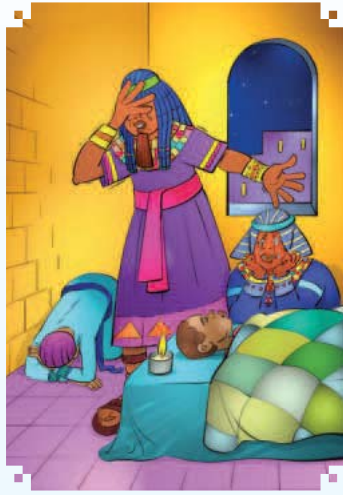
ביצד התרה משה בפרעה על מכת בכורות הרי פרעה הזהיר אותו שלא יראה אותו יותר?

אחד מתו כל הבכורות במצרים, וגם בכורות הבהמות מתו. ובבית שלא היה בו בכור, המבגר שבבית מת. בנוסף לכל זה באו כלבים והוציאו מהקברים את

הבכורות המצרים שמתו בעבר, והביאו אתם לבתיהם בחזרה. ובכל מצרים היתה צעקה גדולה מאוד, כי לא היה בית שלא מת בו לפחות אדם אחד. גם בבית פרעה מתו אנשים, ופרעה עצמו שהיה בכור קפץ בבהלה ממשותו כי הבין שעוד רגע גם הוא ימות, הוא רץ מהר לבתי עבדיו ובקש מהם שפלים יצאו לחפש את ביתם של משה ואהרן. כשהוא מצא אותם, אמר להם: "קומו צאו מתוך עמי, גם אתם גם בני ישראל, ולכו עבדו את ה' כדברכם". הוא גם בקש ממושה ואהרן שיתפללו עליו שלא ימות.

משה ענה לו: אנחנו לא יכולים לצאת, כי ה' צוה עלינו שלא נצא מפתח ביתנו עד הבקר. וחזן מזה, אנחנו לא נצא כגנבים בלילה, נצא ביום בצורה מוקדנת. לפרעה לא היתה ברירה והוא המתין לבקר. בבקר דחקו המצרים בבני ישראל שיזדרזו לצאת הם חיששו שעוד קעט כלם ימותו, כי ראו שמתו גם אנשים שהם לא בכורות.

באותו מעמד שלאחר מכת חשך, לפני שמושה ואהרן יצאו מארמון פרעה, עמד משה והתרה בפרעה על מכת בכורות

וכך אמר לו: "כה אמר ה' חצצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים, ומת כל בכור בארץ מצרים מבכור פרעה הישב על כסאו" - בנו הבכור של פרעה, המיעד למלך אחרי, "עד בכור השפחה אשר אחר הרחיים" - אפילו הבכורות הפחותים ביותר, של העבדים והשפחות של המצרים. ואפילו "וכל בכור בהמה" של המצרים. ולמרות זאת, לבני ישראל לא היה שום נזק, ואתה עוד תראה שאנחנו נצא ממצרים רק אחרי שתבוא אלי בעצמך ותתחנן לפני שניצא ממצרים. גם הפעם חזק ה' את לב פרעה כדי להביא עליו את מכת בכורות. בימים שקדם המכה באו הבכורות המצרים אל אבותיהם ואל עבדי פרעה ודרשו שישחררו את בני ישראל, פרעה לא הסכים והורה לעבדיו להכות את הבכורות, וכך החלה מלחמה חזקה בתוך מצרים בין התומכים למתנגדים, ורבים מהמצרים נהרגו.

מה היתה מדה כנגד מדה במפת בכורות?

מכת בכורות היתה מדה כנגד מדה, על שהמצרים נסו לפגוע בעם ישראל שעליהם אמר ה': "בני בכורי ישראל", לכן פגע הקב"ה בבכוריהם.

מתי ארעה מפת בכורות?

מפת בכורות ארעה בליל טו בניסן, בחצות לילה יצא ה' בתוך מצרים וברגע

יהי רצון שגזכה לגאלה השלמה בקרוב ממש וברחמים, ויקים בנו הפסוק: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

פסח בשר ושמרה!

האל גדול דעה הטמיר כבוד במהומה זוועה אבד כל נטיעה. כן יאכרו כל גוים:

בארץ מצרים:

רוח קדים קשה כהיות אור הפקר. ארבה גדול נשא כמזוה לא נמצא. תחת השמים:

בארץ מצרים:

נחשכו מאורות אל בני ישראל. נגלו כל נסתרות הכת כל בכורות. אל ארץ אפים:

בארץ מצרים:

חוישה גואלי חי זה פרש בפני אויבי ומייתי קצין נשמת כל חי תוך ירושלים:

דבקו כנים פהם אצבע א-להים היא. אמרו תרטימהם כי לא יכלו להם. מבפלי תיים:

בארץ מצרים:

באו להם חיות ערב כבוד מאד. ממדבר וציות דבים ואריות. טורפים בשנים:

בארץ מצרים:

נגפו אף וחמת וקצף ומשחית. מקנה הבהמה ושם שוכן רומה. נפשנו כחיים:

בארץ מצרים:

אנשים ונשים שחין אבעבעות. גררו כחרשים מכהוין יבשים. תוכים מלא מים:

בארץ מצרים:

יחיר עושה אורח דצ"ך עד"ש באח"ב. מכות עשרה חרון אף ועברה. השליך משמים:

בארץ מצרים:

דם הפך מימיהם בכל יאוריהם. ובכל אנמיהם כי לא יכלו להם. כי לא מצאו מים:

בארץ מצרים:

ועוד ירו נטה וצפרדע אחת. לכה עלתה ובעת שהקתה. יצאו מהנים:

בארץ מצרים:

יצור גואלנו אשר במצלתים. עבדים היינו בארץ מצרים:

בארץ מצרים:

א-י חי שוכן סנה שמע צעקת עם. מרבה ומענהב וראה ונהג. לקו בכפלים:

בארץ מצרים:

נורא פלא עושה כגבורתו הכה. פרעה מלך קשה על יד האיש משה.

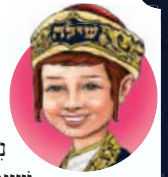
בארץ מצרים:

- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
- להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת:

הריעת ים סוף

חג שמח לילדי משכן שילה היקרים!

בגליון הקודם למדנו על שעבוד מצרים, כמה עם ישראל סבל מהמצרים, ואיך העניש הקב"ה את פרעה והמצרים על כך. קעת נלמד על היציאה ממצרים למדבר, ועל אחד המאורעות המרפזיים שעברו על בני ישראל בדרך אל ארץ הקדש - ארץ ישראל.

ט"ו בניסן שנת בתמ"ח

משהאיר היום, דחקו המצרים בבני ישראל לצאת במהירות ממצרים, ה' עשה נס וכלם התקבצו בתוך זמן קצר בעיר רעמסס, ומשם יצאו כלם יחד ממצרים אל המדבר. לפני שהם יצאו, נגשו בני ישראל אל שכניהם המצרים ושאלו מהם כלי כסף וכלי זהב, שמלות ותכשיטים, והמצרים נתנו להם הכל בחפץ לב. בשביל צדה לדרך הכינו בני ישראל בצק, אבל המצרים כל כך זרוזו אותם לצאת שעדיין הבצק לא הספיק לתפח, ולכן הם אפו אותו בחם השמש ואכלו ממנו מצות.

בני ישראל יצאו אל המדבר וה' עשה להם נסים גדולים. לפני מחנה ישראל היה הולך עמוד הענן, תפקידו היה לישר את ההרים הגבוהים ולמלא את המקומות הנמוכים בחול, כדי שהמקום יהיה ישר ובני ישראל ילכו בנהל. הענן גם היה הורג כל מיני מזיקים, ועושה להם מזג אוויר נח ונעים, כי במדבר מאד חם.

פרעה רודף אחרי בני ישראל

כשיצאו בני ישראל ממצרים, חשד פרעה שהם לא יחזרו ולכן הוא צרף אליהם כמה מאנשיו שליכו אתם ויעדקנו אותו בנעשה. שלושה ימים לאחר שבני ישראל יצאו ממצרים, ראו אותם שליחי פרעה מתכננים להמשיך ללכת, הם חזרו אל פרעה וספרו לו שבני ישראל ברחו. פרעה קעס מאוד, אבל חשש לרדף אחרי בני ישראל.

בני ישראל המשיכו ללכת ולהתרחק ממצרים, אבל לאחר שלושה ימים אמר ה' למשה לחזור לכוון מצרים ולחנות בין מגדול (היא היתה מצודה גדולה של המצרים) ובין ים סוף, במקום שנקרא 'פי החירות', סמוך לאילת המצרי החשוב 'בעל צפון'.

בינתים במצרים, חרטמי פרעה חזו איך שבני ישראל חוזרים לכוון 'בעל

צפון' ומהרו להודיע על כך לפרעה, פרעה אמנם רצה מאוד להחזיר את עם העבדים שברח לו, אך גם חשש שמא יבואו עליו מכות חדשות. אבל ה' חזק את לבו ואת לב עבדיו לרדף אחרי בני ישראל, כדי להכריחם לחזר.

פרעה הסכים לעצת חרטמיו והחל להתארגן ליציאה, הוא לקח עמו את כל אוצרות המלוכה, הרבה זהב, אבני חן ויהלומים, מכל האוצרות שאסף יוסף בשנות הרעב, אתם הוא קשט את המרכבות והסוסים כדי לשכנע את המצרים לבוא עמו. וכך הוא יצא בראש צבא גדול ועצום, מבטיח אוצרות לכל מי שיבוא להחזיר את בני ישראל למצרים.

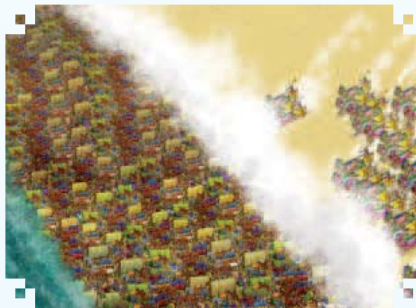
מפגש מפתח על שפת הים

בערב שביעי של פסח הגיעו בני ישראל לים סוף, לפתע הם רואים את המצרים רודפים אחריהם בחול גדול, הם נבהלו מאד אך לא היה להם לאן לברח, הים לפניהם, המצרים מאחוריהם, ובצדדים יש מדבר עם חיות טורפות.

משה רבנו עמד והתפלל אל ה' שיושיע את בני ישראל, אבל ה' אמר לו: אחרי כל הנסים שעשיתי לבני ישראל במצרים, הגיע הזמן שהם יאמינו בי שיש ביכלתי להצילם. קעת יש עליהם קטרוג בשמים, ורק אם הם ימסרו את נפשם באמונה שלמה הם יצילו, ולכן - שיקסו מיד אל תוף הים. ומנגד אני אקביד את לבם של פרעה והמצרים שיירדפו אחרי בני ישראל אל תוף הים, ואז יגדל כבוד ה' כשכל העולם יראו את הנסים שאעשה לבני ישראל ואיך שאנקם משונאייהם.

קריעת ים סוף

הראשון שנקנס היה נחשון בן עמינדב משבט יהודה, אחרי נכסו כל שבט יהודה וכשהמים הגיעו עד צוארם הם צעקו אל ה': באותו רגע אמר ה' למשה "הרם את מטף ונטה את ידך על הים ובקעהו". משה נטה את ידו על הים והקב"ה העביר רוח מזרחית חזקה שיבשה את קרקעית הים (כדי שבני ישראל לא ישקעו בים), ולפתע נבקע הים לשניים.

התהום קפאה ונהיתה כמו אבן, ומשני הצדדים נצבו המים כמו חומה. באותה שעה לא נבקע רק ים סוף, אלא כל הימים, הנהרות ומקורות המים שבעולם נבקעו גם כן, אפילו אם מישהו החזיק כוס עם מים, נבקעו המים בכוס לשני הצדדים. הכל כדי שכל העולם ידע שבשעה זו הקב"ה עושה נסים לישראל.

זמירות לשבת

מו האיש התפין תיים אהב ומים לראות טוב; נצר לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה; סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו:

אם אשחקך ירושלים, תשבח וימיני, תביכך לישוני לחמי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלים על ראש שבחתי:

רבנו של עולם, ותן חלקנו בתורתך, וחננו כדי שתשרה שכנינוך עלינו. מלא משאלות לבי לשוכה, ותפק רצוני ותן שאליתי:

אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח, ואף על פי שיהממה, עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא:

גם כי אלך בגיא צלמות לא ארא רע כי אתה עמדי:

בלבכי משכן אבנה לך רב כבוד, וכמשכן מנוח אשים לקרני חדוד. ולני המיד אקח לי את אש העקרה, ולקרנן אקריב לו את נפשי הניתנה:

שפכי כמים לבך, נח פני ה': כשהנשמה מאירה, גם שמים עושי אדריך ה' אקרא, ואלי ה', אתחנן. שמע ה' ותנני ה', ויה עור לי:

נשבעתי ואקמה לשמה, משפטי צדקה:

אדוני כל בית ישראל, הנתונים בצרה ובשבת. העומים בין גים ובין כובשת. המקום ירחם עליהם ויציאם מצרה לרוחה. ומאפה לאורח. ומשעבוד לנאלה. השתא בעגלא ובזמן קרוב:

מה אמר ה', וקרתי לך חסד נעורך, אהבת כלולתיך, לבתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה:

ועתה בני שירו ולמך בתפארת מפואר, ואשרי עבדו המשמיעים בקול שבו:

תהא השעה הוואת שעת רחמים ועת רצון מלפניך:

<p>לעילוי נשמת שירה רינה בת מיסה ז"ל נלביע ל חשן התשפ"ג הנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת בת שבע עופרה בת יפת ושושנה חוה ז"ל נלביע י"ח אדר א' התש"ס הנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת אסתר דרמי בת שלום ז"ל נלביע כ"ב אב התשע"ג הנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת נעמי עליזה בתו ז"ל בת ר' יהודה חובה רייז נלביע ט"ז אלול התשפ"ג הנצב"ה</p>
--	---	---	--

ואלה יעמדו על הכרעה:														
אליאור נתנאל ובתיה חג' והילדים	תאיר בת שושנה אברשמי	מספת טובס אדיר ושלומית	יוסף וגנאלה שוניג וילדיהם	חדוה פאר	אודי וינוב עובד והילדים	עדי חיים וילינו צפירי ובני ביתם	אלעד בן נעוני, אמונית בת מסווי	עופר ורחל נעמי מרלל	האחלת נושחת אוסקר	אסתר בת עליזה כהן	אורח בן רחל	מרים ומיאל קליין ובני ביתם	אורי ואורי נופר עפרי וילדיהם	לירון וילירן דמטרי וילדיהם

בַּיִם היו שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה שְׁבִילִים, שְׁבִיל לְכָל שְׁבֵט. בְּתוֹךְ חוֹמוֹת הַמַּיִם שִׁפּוֹן הַשְּׂבָטִים זָרְמוּ מַיִם עִם דָּגִים יְפִים, וְהַקִּירוֹת הָיוּ כְּמוֹ אֲקוּרִיּוֹם גָּדוֹל – שְׁקוּפִים כְּזוֹכוּת, כְּדֵי שֶׁכָּל אָחֵד יִרְאֶה אֶת חֲבֵרוֹ מִהֶשְׁבֵּט הַשְּׂנִי, וְיַעֲבֹר בְּשִׂמְחָה.

בְּתוֹךְ יָם סוּף גְּדוֹלוֹ כָּל מִינֵי פְרוֹת, וְכָל מִי שְׁהָיָה רָעֵב הָיָה קוֹטֵף וְאוֹכֵל, וְמִי שְׁהָיָה צָמָא הָיָה נוֹקֵב בְּחוֹמוֹת הַמַּיִם, וְהָיוּ יוֹצְאִים לוֹ מִשֶּׁם זָרְמֵי מַיִם מִתּוֹקִים. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בְּתוֹךְ הַיָּם רְגוּעִים וְשָׁלוּם, הֵם לֹא יָדְעוּ מַה קוֹרֶה מֵאֲחֹרָיהֶם.

מִנְעֵר אוֹתָם בְּתוֹךְ הַיָּם. כָּל מְצָרִי קָבַל אֶת עוֹנְשׁוֹ בַיָּם לְפִי רִמַּת רְשָׁעוֹתָיו, אֵלּוֹ שְׁהָיוּ הֲכִי פְחוּת אֲכָזְרִים טַבְעוֹ מְהֵרָה. אֵלּוֹ שְׁהָיוּ בִּינוּנִיִּים טַבְעוֹ יוֹתֵר אֲכָזְרִיִּים הֵקֵב"ה נֵעַר אוֹתָם בְּמַיִם כְּמוֹ קֶשֶׁ שָׁנַע עַל הַגָּלִילִים, הֵם טַבְעוֹ בַּיָּם, וְרָגַע לִפְנֵי שִׁיִּצְאָה נִשְׁמָתָם הֵם עָלוּ לַמַּעְלָה, וְשׁוֹב טַבְעוֹ, וְשׁוֹב יִצְאוּ, כְּדֵי שִׁיִּסְבְּלוּ הַרְבֵּה. כָּל הַמְצָרִים טַבְעוֹ בַּיָּם, חוּץ מֵאָחֵד, פְּרָעָה, אוֹתוֹ הֵקֵב"ה לֹא הִטִּיבַע כְּדֵי שֶׁהוּא יֵצֵא וְיִסְפֵּר לְכָלֵם מִי זֶה ה'.

הַמְצָרִים טוֹבְעִים בַּיָּם

הַמְצָרִים לֹא הִבִּינוּ שֶׁהֵסֵס הָזֶה שִׁיךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלְבַד, וְהֵם הִמְשִׁיכוּ לְרַדֵּף אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִכְנְסוּ לַיָּם. לַפְּנוֹת בָּקֵר כִּשְׁאֲחָרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּבַר עֲלֵה לִיבְשֵׁה, וּמִנְגִּיד כָּל מַחֲנֵה מְצָרִים הָיָה בְּתוֹךְ הַיָּם, עֲשֵׂה הֵקֵב"ה נֵס, עֲמוּד הָעֵנָן הִרְטִיב אֶת קָרְקַע הַיָּם, וְעָמוּד הָאֵשׁ הִרְתִּיחַ אֶת קָרְקַע הַיָּם, וְכַךְ הָיָה נִהַפְכָה לְטִיט (בַּי) רוֹתַחַת. כִּתּוּצָאָה מִכָּף גִּלְגָּלִי הַמְרַכְבּוֹת נִתְּכוּ וְנִמְסוּ, הַסּוֹסִים הִחֲלוּ לַהֲשֹׁתָל כִּי הַרְגָּלִים שִׁלְהֵם נִכוּ, וְהַמְצָרִים הִטְלָטְלוּ בַּעֲצָמָה עַד שֶׁגּוֹפֵם הִתְפָּרַק מִרֵב הַטְּלָטְלוֹת שֶׁל הַמְרַכְבּוֹת שֶׁנִּגְרְרוּ עַל פְּנֵי הַבַּיַץ הָרוֹתַחַת. גַּם מִי שֶׁנָּסָה לְרַדֵּת מִהַסּוֹס וּלְבָרַח לֹא יָכָל, כִּי ה' הִדְבִּיק אֶת הָרוֹכְבִים לַסּוֹסִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לַהֲפָרֵד זֶה מִזֶּה. בְּנוֹסֵף לְכָל זֶה עֲשֵׂה הֵקֵב"ה רַעַשׁ גָּדוֹל בְּקֵרֵב מַחֲנֵה מְצָרִים, וְהַמַּחֲנֵה כְּלוּ הָיָה בְּהִלַּת מוֹת! שֶׁשֶּׁלֵב זֶה הִבִּינוּ סוּף סוּף הַמְצָרִים שֶׁהֵקֵב"ה נִלְחַם בָּהֶם.

יוֹם שָׁבְלוֹ שִׁירָה וְהוֹדִיָּה לַה' יִתְבָּרַךְ

בַּבֶּקֶר פָּלַט הַיָּם אֶת גּוֹפּוֹת הַמְצָרִים וְהִרְכוֹשׁ הָרַב שֶׁהֵם הִבְיָאוּ אִתָּם, וְכִשְׂרָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמְצָרִים שֶׁהֻעִבְדוּ אוֹתָם וְהִתְעַלְלוּ בָּהֶם מֵתִים עַל שִׁפְתַי הַיָּם, הֵם נִרְגָּעוּ וְנִחָה נַפְשָׁם. לְאַחַר קִרְיַעַת יָם סוּף הִגִּיעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֶרְגַת אֲמוּנָה גְבוּהָה מְאֹד בַּה' וּבְמִשְׁחֵה רַבְּנוּ.

אֵז אִסַּף מֹשֶׁה אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וַיַּחַד הֵם שָׂרוּ אֶת שִׁירַת הַיָּם, וּמְרִיִם הִנְבִּיאָה וְנִשְׁוֹת יִשְׂרָאֵל הִבְיָאוּ תַפְסִים וְשָׂרוּ שִׁיר הַלֵּל וְתוֹדָה לַה'. הַהֲתַעַלּוֹת הַרוּחַנִית שֶׁל שִׁירַת הַיָּם הִיָּתָה מְעִין עוֹלַם הַבְּאָ. אַחֲרֵיהֶם פָּתְחוּ גַם הַמַּלְאָכִים בְּשִׁירָה. וְכַךְ הָיָה יוֹם שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח יוֹם שָׁבְלוֹ שִׁירָה וְהוֹדִיָּה לַה' יִתְבָּרַךְ.

כְּשִׁיִצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמְצָרֵי הַיָּם צִוְּהוּ אוֹתָם לַקַּחַת בְּהֶשְׂאֵלָה מִהַמְצָרִים כְּלִי כֶסֶף וְכִלֵּי זָהָב, וְלְאַחַר שְׁטַבְעוּ הַמְצָרִים בַּיָּם, פָּלַט הַיָּם אֶת הָאוֹצְרוֹת

בַּצֵּד הַשְּׂנִי שֶׁל הַיָּם, לְאַחַר שְׁאֲחָרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ, אָמַר הֵקֵב"ה לְמֹשֶׁה: **"נִטֵּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם, וַיָּשׁוּבוּ הַמַּיִם עַל מְצָרֵי עַל רַבְּבוֹ וְעַל פְּרִשְׁיוֹ"**. מֹשֶׁה עֲשֵׂה כַּדְּבַר ה', וְלַפְּנוֹת בָּקֵר חָזַר הַיָּם לְקַדְמוֹתוֹ כִּשְׁהַמְצָרִים נִמְצָאִים בְּתוֹכוֹ, וְהֵקֵב"ה

הַעֲצוּמִים שֶׁהֵם לָקְחוּ אִתָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִסְפוּ מִשְׁפַּת הַיָּם רְכוֹשׁ רַב. כַּךְ קִזְּזוּ הֵקֵב"ה אֶת הַבְּטָחָתוֹ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ: **"וְאַחֲרָיו כֵּן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל"**.

יְהִי רַצוֹן שְׁנוֹכְהָ לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּקִדּוּב מַמְשׁ וּבְדַחֲמַיִם, וְנִזְכָּה לְהַאֲמוּנָה בַּה' וּבְמַשְׁיוּחֹו כְּמוֹ שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲמוּנָה לְאַחַר קְדִיעַת יָם סוּף, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ וּבְכַנְנֵנוּ בֵּית מִקְדָּשְׁנוּ וְתַפְאֲרֻתֵנוּ, וַיְקִים בְּנֵנוּ הַפְּסוּקִי: **"כִּי־מִי צִאתְךָ מֵאֲרֶז־מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ נִפְלְאוֹת".**

פְּסַח כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה!

לְמַת נִקְרָא מוֹרֵיָה עַל שֵׁם הַפֶּר הַטּוֹב שִׁישְׁנוּ שֵׁם. מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בַּהַר הַמּוֹרִיָה, הוּא יַעֲנֶה אִתְּכֶם וְיַשְׁמַע קוֹל צַעֲקַתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה:

עַל הַר נִבְחָה עַלֵי לָךְ, מַכְשֶׁרַת צִיוֹן, הַרִימִי בְּכַח קוֹלְךָ, מַכְשֶׁרַת יְרוּשָׁלַיִם. הַרִימִי, אֵל תִּירָא, אֲמַרְי לְעַמִּי יְהוּדָה, הִנֵּה אֲ-לֵהִרְבֵּם:

בֵּן אָדָם, עֲלֵה לְמַעְלָה עֲלֵה: כִּי בַת עוֹ לָךְ יֵשׁ לָךְ כִּנְפֵי רוּחַ, כִּנְפֵי נְשִׂרִים אֲבִירִים:
אֵל תִּמְחַשׁ בֶּן נָם וְיִחַשְׁוּ לָךְ: דְּרִישׁ אוֹתָם דְּרִישׁ: בֵּן אָדָם – וְיִמְצְאוּ לָךְ מִרְד:

יוֹם קָדוֹשׁ הוּא מְבֹאָא וְעַד צֹאֲתוֹ, כְּלִי זָרַע יַעֲקֹב וַיַּכְבְּדוּהוּ כַּדְּבַר הַמְּלַךְ וְדַתוֹ, לְעִתּוֹ בּוֹ וְלִשְׁמוֹת כְּתַעֲנֵנוּ אֲבֹלוֹ וְשִׁתּוֹ, כְּלִי עַדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשֵׂה אוֹתוֹ:

מִשְׁךְ הַמְּדֻךְ יִדְעֵיךָ א-ל קְנָא וְנוֹקַם, נוֹטְרִי לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי זְכוֹר וְשׁוֹמֵר לְהִקָּם, שְׁמַחֵם בְּכַנְנֵנוּ שְׁלָם בְּאוֹר פֶּנֶךְ תַּבְתִּיקֵם, וְרַוְוִן מוֹדֵשׁן בִּיתְךָ וְנַחֵל עַדְנִיד תַּשְׁקֵם: עוֹזֵר לְשׁוֹבְתִים כְּשִׁבְעִי כְּתִירִשׁ וּבַקְצִיר עוֹלָמִים, פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קִמְנָה, סוֹעֵרִים בּוֹ לְכַרְךְ שְׁלֵשׁ עָמִים, צַדִּיקְתֶּם תִּצְחֹרֵר בְּאוֹר שְׁבַעַת תִּימִים, ה' א-לֵהוּ יִשְׂרָאֵל אֲהַבַת תְּמִים, ה' א-לֵהוּ יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

כִּי מִקְדָּשׁ שְׁבִיעִי קָרְאוּ לוֹ, כִּי שׁוֹמֵר שַׁבַּת מִתְּחִלָּלוֹ, שְׂכָרוֹ הַרְבֵּה מֵאֵר עַל פִּי פְעִילוֹ, אִישׁ עַל מַחֲנֵתוֹ וְאִישׁ עַל דַּגְלוֹ: אוֹהֵבוֹ ה' הַמַּחֲבִים בְּכַנְנֵנוּ אֲרִיאֵל, יוֹם הַשַּׁבָּת שִׁישׁוֹ וְשִׁמְחוֹ כְּמַקְבָּלֵי מַתָּן נְחִילָאֵל, גַּם שְׂאוּ רִיבְכֵם קוֹדֵשׁ וְאִמְרוּ לֹא-לִי, בְּרוּךְ הו' אֲשֶׁר עָתָּה מִנְחָתוֹ לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

דוֹרֵשׁ ה' זָרַע אֲבְרָהָם אוֹהֵבוֹ, הַמְּאֲחִירִים יִצְאָת מִן הַשַּׁבַּת וּמַכְתִּירִים לְבָא, וְשִׁמְחִים לְשִׁמְרוֹ וְלִעֲרַב עָרִיבוֹ, זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה' נִגְלִיָּה וְנִשְׁמַחְתָּה בּוֹ:

זְכוֹר תוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוֹת שַׁבַּת גְּרוּסָה, תְּרוּתָה לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכַלֵּה בְּיַרְעוּתִיהָ מִשְׁבַּעַת, סְתוּרִים יִרְשׁוּת וּיְקַדְּשׁוּהָ בְּמֵאֲמַר כִּי אֲשֶׁר עֲשֵׂה, וְכִכֵּל א-לֵהִים יוֹם הַשְּׁבִיעִי מֵלֵאבְתוֹ אֲשֶׁר עֲשֵׂה:

<p>הַחֲבִירוֹת שְׁלַמְחָה וְרוּחַ נְיָאֲמָצִיק לְרַפְאֵת שׁוּחַ נְיָאֲמָצִיק בֵּית פּוֹרְטוּנָה</p>	<p>לְעִילּוֹ נִשְׁמַחַת אוֹפִיר נְיָאֲמָצִיק יוֹלֵב בֵּן שְׂרַחַת הַחַיִּי נְלִבְע' ה' שְׁבַט הַתְּשִׁבִיעִי תַּנְצִיב' ה'</p>	<p>לְעִילּוֹ נִשְׁמַחַת שׁוֹשַׁנָּה בֵּן-סִימּוֹן בֵּת רַחֵל יוֹלֵב נְלִבְע' כ"ט חֲשׁוֹן הַתְּשִׁבִיעִי תַּנְצִיב' ה'</p>	<p>לְעִילּוֹ נִשְׁמַחַת אֲרִיָּה סִלְאִיר יוֹלֵב בֵּן טוֹרָן הַחַיִּי נְלִבְע' ד' תַּמּוּר הַתְּשִׁבִיעִי תַּנְצִיב' ה'</p>	<p>הַחֲקָרִישׁוֹת נִיתוֹ לַפְּנוֹת לְמַעֲרַכַת 073-222-4-999</p>
--	---	---	---	---

וּזְמַנָּה יַעֲמִידוּ עַל הַבְּרִיתָה:

גוֹל שַׁחַחָה כַּת גּוֹרִית וּמִיכָאֵל בֵּן יִפֵּה	אוֹרְטֵל בֵּת טַנָּה	קִנְיֻת רְגִימוֹת וּמִשְׁפַּחְתָּה	אֲלִנּוֹג פְּטוּסוֹ בֵּן עֵלְיָהוּ	פְּנִתָּה וְעִילְיָהוּ פְּטוּסוֹ	דְּנִיבָל בֵּן פְּרִיחָה	שְׁלוֹם עַדְן וְאֲרִיק בְּנֵי שׁוֹשַׁבָּה	רוֹתוֹ בֵּת אֲבִיבָה	אֲמוּנָתוֹ שְׁלֹנּוֹ בֵּת מִיטֵל	מִוֹר וְאִבִּיָּה יַדְעִי וְנִבְנוּתֵיהֶם אֲלִישְׁבַע בֵּת רִינָה	אֲוִדְלָיָה
--	----------------------	------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	--------------------------	---	----------------------	----------------------------------	---	-------------

לא נבס"ק אתג השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות, הערות והארות, ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.ג. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א. הי"ו.

הילולא קדישא

הגאון הרב יוסף היים אוהב ציון שליט"א
מו"צ, מרבני בית הכנסת "מוסאיוף" ירושלים

הרב הקדוש רבי מאיר אביחצירא המכונה ה'בבא מאיר' זצ"ל נולד בי' בטבת ה'תרע"ז בתפיליאת שבמרוקו. בהיותו כבן 25 שנים בלבד הוסמך לרבנות. ובשנת ה'תש"ה מונה כרבה של העיר מידלאת שבמרוקו ולראש ישיבת תומכי תמימים. בשנת ה'תשי"ג מונה כרבה של העיר ארפוד ובשנת ה'תשכ"ה עלה לישראל והתיישב באשדוד. הוא החלק לקבל קהל עוד בחיי אביו. מקובל ובעל מופת. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים. התפרסם בכוח ברכותיו ובשמירת העיניים שלו. נפטר בי"ז בניסן ה'תשמ"ג חי כ-67 שנים. ציונו בהר הזיתים ירושלים.

אביו: הצדיק המקובל ר' ישראל ה'בבא סאלי זי"ע. אמו: מרת פרחא. בניו: ר' אלעזר מבאר שבע זצוק"ל הבן הבכור של הבבא מאיר ר' דוד חי מנהריה, ר' רפאל מאשדוד, ר' יקותיאל מאשדוד, צעיר בניו של הבבא מאיר, ר' ישועה ורחמים מאשדוד. את ר' אלעזר ור' דוד רפאל אבוחצירא שלח הבבא מאיר לפתוח חצרות משלהם עוד בחייו. והבבא מאיר נשאר בחצרו שבאשדוד. כשנפטר הבבא מאיר, לקח על עצמו ר' יקותיאל אבוחצירא, שגר עם אביו באשדוד, להמשיך את החצר של אביו באשדוד כדי לעזור לאנשים שהיו חסידי אביו. המשך בעמוד 3.

חג פסח!

יצא לאור חוברת בדיחות
'לחג הפסח'

במהדורה חדשה.

ניתן לקנות את החוברת ב- 5 ₪ בירושלים: ברחוב דוד 9 שכונת הבוכרים ליד דואר ישראל.

עוד פרטים:

0534-135-183

מילתא דבדיחותא

1. מי שאמר שקשה יש רק בלחם עוד לא אכל מצות.....
2. בשבת הראשונה אחרי פסח, כשהכריז הקורא "יעמוד פלוני בן-פלוני מפטיר", טפח עם-הארץ על הקורא וצעק: "אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן....."
3. לא מובן לי למה על כל אריזה של המצות יש תאריך של פג תוקף, כאילו לאן זה עוד יכול להתדרדר.....
4. הדבר הכי מעצבן שאשתי היא כמו מצה. כי אי אפשר למרוח אותה....
5. אחד הגיע לבית חולים כולו שטוף דם. שואל אותו הרופא: "משה מה קרה?" אומר משה לרופא: "אחרי שאשתי שטפה את הבית לפסח נכנסתי לבית עם בורקס. זהו מאז אני לא זוכר יותר....."

כדי להיות בטוח שאתה קורא את כל החלקים של פסח: a05832349@gmail.com

מילתא דבדיחותא

6. רק בשבוע שלפני פסח זוכה סט התלמוד בבלי שקיבלת בבר מצווה להיפתח למספר שניות, לצורך נייעור בלבד כמובן.....
7. בזמנים קדומים שבחורי ישיבות אכלו ימים אצל בעלי בתים בעירם, אירע שבחור אחד התארח אצל בעל בית קמצן 'והישיבה בוחר' הטביל חתיכת חלה ביי"ש ואכל. הבעל הבית הקמצן עשה חשבון שחלה יבשה ללא טבילה נאכלת בשליש הכמות, פנה אל הבחור ושאל בעוקצנות: "מדוע נזקק משה רבינו לחולל נס כזה גדול של קריעת ים סוף, הרי הוא היה יכול לתת לכל אחד חתיכת חלה, והם היו טובלים את זה בים וכך היה הים מתייבש?" השיב לו הבחור מנה אחת אפיים "מה שכחת שזה היה בפסח!....."
8. איש אחד היה בבית סוהר של גוים בערב פסח והתירו להעביר לו רק דבר אחד או מצה לאכול או יין לשתות 4 כוסות שאל את הרב מה לעשות? ענה לו הרב תקח מצות!!! שאל את הרב למה? ענה הרב: כי אם תשתה יין אתה תודה ברצח.....
9. אמא ביקשה מבנה שיעזור לה בניקיונות לפסח. השיב בנה: "מה אני קרבן פסח?" אמרה לו אמו "ומה אני קרבן תמיד?....."

דבר כזה בתולדות השמחה לא היה מעולם!

כל ה- 9 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום ע"י המערכת:

1. לא נפסיק את השמחה חלק 1.	6. חג פורים.
2. לא נפסיק את השמחה חלק 2.	7. חג פסח.
3. לא נפסיק את השמחה חלק 3.	8. משמח חתן וכלה חלק 1.
4. לא נפסיק את השמחה חלק 4.	9. משמח חתן וכלה חלק 2.
5. חגי תשרי.	ועוד הרבה הוספות, בדיחות על חנוכה וכדו'
- כל זווה בספר אחד 228 עמודים, 1,500 בדיחות, עם הרבה בדיחות חדשות ונוספות שלא היו בחוברות.

מחיר הספר 50 ₪!

המכירה נמצאת ברחוב: דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים ||| אך ורק בתיאום מראש! או משלוח חינם ברוב שכונות ירושלים.
התקשרו עכשיו לפני שהמלאי יגמר: 0534-135-183.

שימו לב: חוברת הבדיחות חלק 5 אין בספר.

יש מוקדים גם בערים: בני ברק – ובית שמש.

הילולא קדישא הגאון הרב יוסף חיים אוהב ציון שליט"א מז"צ, מרבני בית הכנסת "מוסאיוף" ירושלים

מסופר על אחד מחובשי בית המדרש בשיבת "פורת יוסף" שלא בא בכרית הנישואין, מאחר והרופאים פסקו בימי בחרותו, שהוא אינו יכול להביא ילדים לעולם, ולכן החליט להשקיע את כל זמנו בלימוד תורה בלבד. גם כשהוצעו לו שידוכין, נאלץ לדחותם על הסף, בחשפו את העובדות המצערות מפי הרופאים, שחרצו את גורלו לחיי בדידות. ראש הישיבה, הגאון ר' יהודה צדקה זצ"ל, שהעריך את התלמיד, ביקש לשולחו לר' מאיר. כשהגיע והחל לגולל את סיפורו, הבבא מאיר קטע את סיפורו באחת ובירכו שבעז"ה בקרוב יבוא בכרית הנישואין ויזכה לראות בנים ובנות. הבחור, מרוב הלם עזב את הבית ונסע לישיבה ונכנס וסיפר לר' יהודה צדקה, כי הובטח בישועה מהצדיק. הרב, למחרת השכם בבוקר, זימן את נהגו וירד בעצמו לאשדוד. שמח הבבא מאיר באורחו הדגול וכבדו כערכו הרם. הרב צדקה לא השתהה וניגש לעצם העניין שלשמו הגיע: "הרב הבטיח אתמול בנים ובנות לבחור פלוני הלומד בשיבת, הלה לא נישא, מחמת שאינו יכול להביא ילדים. הרופאים הגדולים ביותר ראו את הממצאים וסמכו את ידיהם על העובדה המצערת. חוששני, שהבחור לא הספיק לספר לך את כל הסיפור". הבבא מאיר קטע את הרב באומרו: "יהיו לו ילדים". לאחר זמן קצר הבחור התחתן. בביתו של אדם זה, יש עשרה ילדים אשר נולדו לו. יש לו גם תיק שלם של מסמכים רפואיים הקובעים ברורות, שהוא אינו יכול להיות אבא.

כשנשאל כיצד מגיעים לדרגות שבהם העפיל לרום המעלה, והקב"ה מקיים את דבריו, הצביע על עינו ואמר "עין", ולאחר מכן הצביע על הפה ואמר "פה" ואז אמר "צדיק". דהיינו, כאשר שומרים על העיניים, ועל הפה, אזי האדם עולה לרום המעלה לדרגת צדיק, והקב"ה מקיים את דבריו.

לפני מספר שנים הגיעו אדם אל ה'בבא מאיר', ר' מאיר אבוחצירא זצ"ל ושטח לפניו בצער את צרתו. הוא נשוי כבר 14 שנה ולא זכה להיפקד בילדים. "כבוד הרב, האם יש דבר שאוכל לעשות כדי לזכות בפרי בטן?", הוא התחנן בפניו. ה'בבא מאיר' ענה ואמר לו: "תתחיל ללמוד על מידת הענווה ולעבוד עליה וב"ה תזכה בבן זכר". האיש שמע את הדברים והתפלא עד מאוד: "שאני אלמד את מידת הענווה ואעבוד עליה? וכי אני גאוותן?! מתנהג אני לאשתי ולכל אדם בצורה יפה ורגילה, ומדוע צריך אני לעבוד על הגאווה?!", כך תמחה על בקשת הרב, אך מכיוון שהצדיק אמר, אז גם כאשר הדברים נראים לא מובנים יש לקיימם, מכיוון שהוא רואה ומבין הרבה יותר מאיתנו. מאותו יום החל אותו אדם ללמוד בספרים על מידת הענווה וגנותה של הגאווה, ואף השתדל להתנהג במידה זו. והנה, לא עוברים כמה חודשים ובבית החולים מודיעים להם: "נס של ממש! אחרי 14 שנה אתם עומדים לחבוק בן!". – כמה גדולה היתה שמחתם ותדהמתם. והנה, ולאחר תשעה חודשים נולד להם בן זכר בריא ושלם בשעה טובה. הגיע יום ברית המילה, וזכה הזוג שר' מאיר אבוחצירא זצוק"ל היה הסנדק בכבודו ובעצמו. בסיום הברית ניגש אבי הבן הטרי אל ה'בבא מאיר' בקומה כפופה ושאלו: "כבוד הרב הצדיק אנחנו אסירי תודה לך, רק במחילה מכבוד הרב, יש לי שאלה קטנה: מדוע הרב ביקש ממני לפני תשעה חודשים לעבוד על מידת הענווה כתנאי לזכייתי בבן זכר, הרי אינני גאוותן ושחצן בחיי היום יום, אם כן, מה ראה הרב לבקש ממני בקשה שכזאת?". הביט בו הצדיק ואמר לו: "אומנם, יכול להיות שבאמת אינך גאוותן כלל וכלל ומתנהג אתה כאחד האדם, אך אומר דוד המלך בתהילים: "שבשפלנו זכר לנו", כשאדם משפיל את עצמו, אז הקב"ה זוכרו ומתמלא עליו ברחמים, ואז – הוא זוכה לו: "שבשפלנו (בן) זכר לנו לבן זכר!". וכך היה רבינו אומר לחשוכי בנים שאם ירצו לזכות לזרע של קיימא ינהגו בשפלות וענווה, ורמז את זה במה שכתוב "שבשפלנו זכר לנו...". אם תהיה ענווה אז בן זכר לנו.

סיפר הגאון ר' יהודה עדס שליט"א ר"י קול יעקב, פעם נכנסתי אל רבינו ושאלתיו מה לעשות כדי שיהיה לבחורים ירא"ש, ענה הרבה שישמרו על העיניים והפה ובוזה יזכו לירא"ש גדולה מאוד. לאחר שרבי מאיר זצוק"ל נתבקש לישיבה של מעלה סיפר המגיד הירושלמי רבי שבתאי יודלביץ' זצ"ל בעת ההספד ביום השלושים: ידידי הגיע ארצה מלונדון ובפיו בשורה מרה – בנו נחטף לפני זמן מה וכל החיפושים אחריו לא העלו דבר. נסענו לבית רבנו הבבא מאיר זיע"א והאב התחנן לפניו שיגלה להם היכן הבן נמצא. בתחילה ניסה בבא מאיר להתחמק וסירב לענות לענין זה, אך כאשר רבו ההפצרות ביקשו הצדיק להביא נייר ועיפרון. בבא מאיר ישב וצייר לעיניהם את הבית שבו נמצא הילד החטוף בלונדון ואת השבילים המוליכים לפרדס שבקצה הרחוב, ושם בקצה הפרדס מצייר הצדיק את הבניין הגבוה בן שמונה הקומות, ואז פונה לאנשי שיחו ואומר להם: כאן כקומה השלישית יש כנסיה ובה נמצא הבן. מיד התקשרו ללונדון והודיעו לקרוביהם את תשובתו של הצדיק. הבשורה הועברה מיד למשטרת לונדון אשר איתרה את הבנין ופרצה לשם ושיחררה את הבן החטוף, וברוך פודה ומציל. סיים הרב שבתאי יודלביץ' זצ"ל ושאל את הקהל בקול אדיר: האם רבי מאיר מכיר את המבנה בשכונה הזו שצייר? ומתי אם בכלל היה בלונדון? אלא זו תוצאה של שמירת העיניים. בגללה זכה רבי מאיר לראות למרחוק את כל מה שרצה.

הדבר תורה לעילוי נשמת: קאסאנש בת דגיטו ע"ה

מילתא דבדיחותא

10. אישה דופקת אל השכנה בערב פסח ושואלת: "אם אפשר את הסמרטוט לחמש דקות" אומרת לה השכנה: "הוא הלך כרגע להתפלל הוא יחזור בעוד רבע שעה....."
11. שנה שניה ברציפות הרבנות החליטה גם השנה אין צורך להחביא את האפיקומן אין להורים כסף למתנות.....
12. ההתעמלות של ערב פסח גמרה אותי, תרים ת'רגליים.. תוריד ת'רגליים.. תרים ת'רגליים.. תוריד ת'רגליים.. תפסיקו לנקות....."
13. פגשתי רבאיי רפורמי שאמר לי לקנות לאשתי מתנה לפסח גרביים אמרתי לו 'מה הקשר??' אמר לי 'חייב אדם לשמח את אשתו ברגל' בתגובה הרמתי לו בעיטה מסובבת לפניו!!! 'מה זה???' אמרתי לו 'מה מה? חייב אדם להקביל פני רבו ברגל....."
14. ערב פסח נשברה לי האסלה הלכתי לקנות חדשה ובאמצע הדרך האסלה על כתפי כולי מזיע אומר לי ברסק'ער: 'אווו פששש איזה חומר'ה איזה חומר'ה על זה עדיין לא חשבת....."

המשך הבדיחות בחלק ב'

ניתן לקבל אצל המפיצים היקרים בכל עיר ועיר.
או במייל: a05832349@gmail.com

גיליונות פסח ה'תשפ"ד יו"ל בהסות:

הבטחתי לפרסם

התפללתי בציון הקדוש של חכם ששון מזרחי זיע"א

אמרתי פרשת הקטורת, נתתי פרוטה לצדקה, קבלתי על עצמי לשוב בתשובה, בקשתי בקשה ולאחר כמה זמן נושעתי.
הציון נמצא בבית החיים סנהדריה בירושלים

גמ"ח 'דרכי חיים'

השאלת גמרות שוטנשטיין וטוש"ע
054-844-8683
או בקו המידע: 02-5907438
רחוב אבינועם ילין 13.
מול בית המדרש סטמאר

פרסם ותתפרסם.

פרסום בעלון החל מ- 10 ש"ח
העלון מופץ ב- 8,000 עותקים
0534-135-183

גמ"ח הקלדות

דברי תורה | מסמכים
0534-135-183

לארגון: "ושננתם לבניך"

ימים ראשון, שלישי, חמישי.

ראשון: 14:00 – 14:30.
שלישי: 18:00 – 18:45.
חמישי: 15:00 – 15:30.

דרושים: גמרות (עדיף קטנות וכריכה רכה) עם ביאור.
(כגון: שוטנשטיין, מתיבתא, ושננתם)

משומשות או חדשות אך אתם לא צריכים, עדיפות לסדרים נשים ונוזיקין.
נשמח מאוד לקבלם במספר: 058-324-9966 רפאל.
ובזכות התורה ולומדיה ינצל העולם.

לא נבס"ק אתג השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183
לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.ג. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א הי"ו.

וזארט לזג פסה.

יציאת מצרים - יסוד האמונה במצוות רבות מזכירים אנו "זכר ליציאת מצרים": בקידוש, בקריאת שמע, בתפילין, ועוד. אולם פעם אחת בשנה, בליל הסדר, מצוה עלינו לא רק לזכור את יציאת מצרים, אלא לספר. "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח".

אומר "ספר החינוך": "משורשי מצוה זו, כי הוא יסוד גדול ועמוד חזק בתורתנו ואמונתנו, לפי שהוא לנו אות ומופת גמור בחידוש העולם, וכי יש אלוה קדמון חפץ ויכול, פועל כל הנמצאות הוא, ובידו לשנותם כפי שיחפוץ בכל זמן מן הזמנים, כמו שעשה במצרים ששינה טבעי העולם בשבילנו, ועשה לנו אותות מחודשים גדולים ועצומים. הלוא זה משתק כל כופר בחידוש העולם, ומקיים האמונה בידיעת ה' ברוך הוא".

אופן הסיפור כתב בספר יסוד ושורש העבודה: "מצות עשה של סיפור יציאת מצרים בלילה הזה, הוא על כל איש מאישי ישראל עם קדוש, אף אם הוא יחידי על שולחנו... עיקר מצות הסיפור היא לבני ולבני ביתו, להודיע להם גבורותיו יתברך... לפרסם להם גודל הנסים וגבורות ונפלאות של בוראנו, יתברך שמו ויתעלה. ולא די לפרש להם כלליות הנסים מה שכתוב בהגדה, אלא לפרט ולבאר באר היטב כל נס ונס, על פי מה שנמצא כתוב בגמרא ובמדרשים. וראוי לכל יודע ספר, מקודם פסח לחפש בכל הספרים... ולספר פרטיהם לבני ביתו בליל שימור פסח, כדי להגדיל בעיניהם הנס, ויתנו בליבם יותר שבח והודיה לבורא יתברך שמו ויתעלה".

הדבר תורה לעילוי נשמת: קאסאנש בת דגיטו ע"ה

ולהצלחת בנה היקר שעומד לימין העלון, ר' ספינו בן קאסאנש הי"ו
יתן לו ה' שפע ברכה והצלחה, נחת ושמחה כל החיים אושר ועושר עד בלי די.

חתן כלה!

גם בימי חג פסח!

יש במכירה המרכזית
ברחוב דוד 9 בירושלים
את חוברת הבדיחות
ה'רב מכר'

משמח חתן וכלה
במחיר מצחיק של 10 ₪

עוד פרטים:

0534-135-183

מילתא דבדיחותא

המשך מחלק א'

15. כשיצאו עם ישראל ממצרים אמר שרו של מצרים 'הרי גזרו עליהם 400 שנה ובפועל הם היו רק 210 שנים אז למה מוציאים אותם?' ענו לו 'לא נאמר דוקא במצרים לכן נשלים להם את השעבוד בנקיונות לפסח....'

16. סדר הכנת כוס קפה בערבי פסחים: קם הולך למטבח, לוקח כוס הולך לאמבטיה כדי לקחת כפית, חוזר למטבח להביא קפה, נזכר שהסוכר ליד הכיור במרפסת, הולך להביא, הולך למטבח כדי לשים מים חמים וחלב, נזכר ששכח את הכפית בכלי של הסוכר ליד הכיור במרפסת, מערבב את הקפה עם האצבע, הולך לארון במקלחת כדי להניח משהו על הכווייה, זה לא שם, לוקח את הקפה שהספיק להתקרר, ויושב בחדר מדרגות.....

מילתא דבדיהותא

17. תפילת הדרך לחג פסח!!

יהי רצון מלפניך השם אלוקינו ואלוקי אבותינו
שתוליכנו לשלום ותצעידנו לשלום
ותדריכנו לשלום ותסמכנו לשלום
ותגיענו לערב בדיקת חמץ בחיים ולשמחה ולשלום (ותחזירנו לשלום)
ותצילנו מכף כל אקונומיקה וסנט מוריס וערבוב של סנו ז'אוול עם אנטי קלאק
בדרך ומכל מיני סופות חול יום אחרי שניקינו חלונות
המתרגשות ובאות לעולם,
ותשלח כפפה שתגן על ידינו מכל מעשה ידינו,
ותיתן את ילדינו לחן ולחסד ולרחמים,
לאוכל מוצק שלא כולל רק קורנפלקס או עוגיות שנשארו מפורים,
בעיניך ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים טובים,
ותשמע קול תפילת בעלינו המתחננים לטיפת שפיות כאשר אנו שוטפות קירות עם צינור,
כי אתה שומע תפילת כל פה.
ברוך אתה השם שומע תפילה.....

18. שיכור אחד אמר אם אני הייתי משה רבנו במקום לעשות 10 מכות ו-4 כוסות, הייתי עושה 4 מכות ו-10 כוסות.....

19. איש אחד שאל את אשתו בערב פסח 'איך אני יכול לעזור לך?' אמרה לו האשה 'העזרה הכי טובה היא שתלך מהבית!' אמר 'בסדר' יצא מהבית וחזר אחרי שעתים, אמרה לו אישתו 'מה כבר חזרתה?!' ענה- 'חלאס כמה אני יכול לעזור לך.....'

20. הדבר הכי מצחיק אצל התימנים בליל הסדר זה שהכזיתות שלהם זה הכי מדויקות.....

21. אברך ליטאי אחד הולך עם המשפחה המורחבת בפארק בפסח לפתע מחליקה החמות לאגם ומתחילה לצעוק ולבלוע מים מיד אישתו נזעקת 'תציל את אמא שלי' ענה לה 'כל הנזהר ממשו חמו'ס בפסח מובטח לו שהוא בן העולם הבא.....'

'ממלכת השמחה'

וגיליון 'לא נפסיק את השמחה' מאחלים:

חג פסח כשר שמח

לעשרות המנויים
ברחבי העולם.

למאות המפיצים
ברחבי הארץ.

לאלפי הקוראים.

לכל בית ישראל. מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון

22רכה: ידידכם ואוהבכם

שר השמחה: מאיר פנחסי הי"ו ולא צוות 'ממלכת השמחה' של הפנה שאחים לשאח אותכם.

מילתא דבדיחותא

22. הידעת?! הקראים אוכלים בליל הסדר רק טונה מלפפון חמוץ זיתים כרוב כבוש וכדומה שכן במקרא נאמר: "ליל שימורים הוא....."
23. כתוב שמי שיש לו דין עם גוי יקבענו בחודש אדר ונראה שמי שיש לו דין עם הרפורמים יקבענו לחודש ניסן שכן נאמר בו "לכל בני ישראל לא יחרץ 'כלב' לשונו....."
24. הדבר הכי מעצבן בחודש אדר: ש'משנכנס אדר' ממשיך עד פורים אח"כ כבר נזכרים 'בעבדים היינו...'
25. לכבוד פסח עיריית תל אביב יוצאת במחווה מיוחדת ולפיה לאורך כל ימי החג העירייה לא תאכוף את האיסור להניח תפילין במרחב הציבורי.....

יצא לאור חוברת הבדיחות לחג הפסח

ניתן לקנות את החוברת במכירה המרכזית בירושלים רחוב דוד 9
במחיר מצחיק של 5 ₪ בלבד. עוד פרטים: 0534-135-183

26. איך אני יודע שפסח מתקרב? כשאני נכנס למקלחת עם החלקים של המקרר.....
27. רבי נפתלי מרופשיץ היה מגנה נמרצות את הצבועים למיניהם, שמתעטפים באיצטלא של צדיק כדי להוליך שולל אנשים תמימים. הוא היה אומר: "מפני מה נוהגים להדפיס מדי שנה בשנה הגדות חדשות לפסח? מפני שהרשע דאשתקד נעשה השנה צדיק....."

28. אשתי אומרת: אומרים שאבק זה לא

חמץ, אז אומרים.....

29. עשינו סקר מה המצווה שהכי אוהבים

בפסח להלן התשובות שקיבלנו:

ישיב'ע בוחר - המצות ברור.

האברך - וסיפרת לבינך...

החסיד - הביצים... (זכר לקרבן חגיגה)

כלה טריה - התכשיטים...

חתן טרי - הגביע מכסף....

סבתא - הנכדים...

בריסק'ער - רובה חדשה בין הבלטות....

צרפתי - יין....

הספרדים - על האש....

פולני - המרור...

תימני - הקמחא דפסחא..

פרסי - כנ"ל ברור רק שהאחרון לא

השאיר לו הרבה....

כל עם ישראל - לקרוא את ספר

הבדיחות החדש' לא נפסיק את השמחה'

עקרת בית - ה'ניקיון'.....וואהו

המשך הבדיחות בחלק ג'

גמ"ח דרכי חיים

להשאלת גמרות שוטנשטיין וטור שו"ע

הגמ"ח כולל: השאלת גמרות מהדורת שוטנשטיין בבלי וירושלמי, וטור שולחן ערוך.

רחוב אבינועם ילון 11 ירושלים (ליד בית המדרש קרלין, מול בית המדרש סטמאר)

דרושים עבור לומדי התורה:

גמרות בהוצאת: ארטסקרול - מסורה מהדורת שוטנשטיין ירושלמי

טור שולחן ערוך בהוצאת "שירת דבורה" מוסד ירושלים

משניות בהוצאת: ארטסקרול - מסורה מהדורת רייזמן

שמות התורמים והנדיבים יונצחו על גבי הספרים

ניתן לתרום בגמ"ח ברחוב אבינועם ילון 11 ירושלים

(ליד בית המדרש קרלין, מול בית המדרש סטמאר) בשעות הפעילות יום ראשון מהשעה: 14:00 עד 14:30. יום שלישי מהשעה: 18:00 עד 18:45 יום חמישי מהשעה 15:00 עד 15:30.

עוד פרטים: 054-844-8683

ניתן לתרום כסף כדי שנקנה את הספרים או את הספרים עצמם.

זכויות התורה ולמודיה יצלל העולם - בברכת התורה ולמודיה הנהלת הגמ"ח.

גיוואלד!

שמועה שמענו ותרגז בטננו היתכן כדבר הזה אשר יש מאחינו בית ישראל השרויים בעצבות נוראה. ובפרט בתקופה שלנו, שהמחירים עולים, הכל עולה ועולה, מלחמה קשה בדרום - ולצערנו גם בצפון, אנשים לא בבית שלהם כבר יותר מחצי שנה, וחלקם לא יודעים מה יהיה מחר, ומיליוני אנשים נכנסים לעצבות ודיכאון.

היתכן!?

שאלפי אנשים בעולם בכלל, ובארץ ישראל בפרט לא שמחים, ובעיקר עצובים ומודאגים ושואלים מה יהיה?, וכאן השמחה שואלת:

איה כבודי??

כך כל עם ישראל ילדים, נשים, גברים, זקנים, בחורים, אברכים. ספרדים, אשכנזים, חסידים, חבדניקים, ברסלבים, ליטאים, דתי-לאומי, תמנים, בקיצור יהודים.

וכולנו מוחים מחאה נמרצת!

וקונים את ספר הבדיחות במחיר מצחיק של 50 ₪ שכולל כ- 1,500 בדיחות מצחיקות, בתוך 228 עמודים.

אנו קוראים לציבור הנשמע לאזהרתנו ולהזמין את הספר הבדיחות

בפלאפון: 0534-135-183.

ובמוקדי המכירות: בירושלים, בני ברק, ביתר, מודיעין עילית, אלעד.

לא נבס"ק אתג' השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות, הערות והארות, ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.ג. הי"ו | הפצה ירושלים: ה.ש.א הי"ו.

סדר קרבן פסח פיצד?

הבעל - קרבן פסח

האשה - קרבן תמיד

הילדים - קרבן חגיגה

הרב שעונה על השאלות - קרבן ציבור

ה'ישיבע בחור' שמסייד את התקרה - קרבן עולה

הילד שפורר וופל בחדר - קרבן אשם (ואח"כ הוא יהיה גם תלוי)

הילד שמוריד ומעלה את הכלים - קרבן עולה ויורד

הילד שהלך לסחוב את התפו"א מהחלוקה - קרבן נדבה

הנשואים שהתנחלו החג אצל ההורים - קרבן תודה

הבעל לפני פסח שצריך לשלם את כל התשלומים - קרבן שלמים

אחרי פסח כשהצ'קים חוזרים - קרבן עני

עליה השלם כל הקרבנות כולם.

מילתא דבדיחותא

30. מה ההבדל בין ספרדים לאשכנזים: שאלו ילד אשכנזי: מה המאכל המיוחד של פסח? ענה: 'תפו"א' ושאלו ילד ספרדי מה המאכל המיוחד של פסח? ענה: 'על האש.....'
31. סבתא אחת הגיעה לליל הסדר לבן שלה איך שנכנסה בא הנכד ואומר לסבתא: "איזה יופי סבתא עכשיו יש לנו הכל" אמרה לו הסבתא "למה? חמוד" אמר לה הנכד: "כי כשאבא אמר לאמא 'סבתא באה לליל הסדר' אמא אמרה: יופי רק זה מה שחסר לי....."
32. נשות ישראל זיכרו אבק זה לא חמץ והבעל לא קרבן עולה ויורד (על הסולם) והילדים הם לא קרבן פסח.....
33. פעם פנתה אשה לבעלה בערב פסח, ובקשה שיעזור לה יותר. ענה הבעל: "את יודעת מפני מה אומרים שבזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים? מכיוון שהן לקחו על עצמן להשלים כל שנה בערב פסח, את עבודת הפרך....."

יצא לאור חוברת הבדיחות לחג הפסח

ניתן לקנות את החוברת במכירה המרכזית בירושלים

רחוב דוד 9 ק"א ליד דואר ישראל

במחיר מצחיק של 5 ₪ בלבד.

עוד פרטים: 0534-135-183

34. יוסי: אבא, בני ישראל הלכו 40 שנה במדבר נכון אבא? אבא: נכון יוסי: ובזכותם אנחנו חוגגים את פסח. אבא: נכון. יוסי: אז למה אין חופש 40 שנה.....

35. חכמה - קונה רק מה שצריך....

תמימה - משלמת כל מחיר שתוקעים לה....

שאינה יודעת לשאול - לא שואלת מה המחיר ואפילו לא שואלת הנחה....

רשעית - משלמת בצ'קים שאין להם כיסוי.....

36. חדש על המדף: סנו אינסטלטור לא שרויה לפסח.....

37. חשוב לדעת!!! שבליל הסדר ישתדל אדם לא לריב עם אשתו, בכדי שהילדים ישאלו מה נשתנה.....

38. קראתי 40 בדיחות בספר הבדיחות ונושעתי.....

פרק שירה לערב פסח:

- אקונומיקה מה היא אומרת? "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו".
- סקוטש מה הוא אומר? "סבוני גם סבבוני".
- נוזל ניקוי מה הוא אומר? "נקי כפיים ובר לבב".
- סמרטוט רצפה מה הוא אומר? "על זאת יתפלל... רק לשטף מים רבים".
- סבון כלים מה הוא אומר? "כל כלי יוצר עלייך לא יצלח".
- מסיר שומנים מה הוא אומר? "ואת כל הרשעים ישמיד".
- שואב אבק מה הוא אומר? "למען בית ה' אלוקינו אבק-שה טוב לך".
- כפפות גומי מה הן אומרות? "וקשרתם אותם לאות על ידכם".
- נייר כסף מה הוא אומר? "כי זה כמה נכסוף נכסף".
- עקרת בית מה היא אומרת? "ה', מה רבו צרי רבים קמים עלי".
- בעל הבית מה הוא אומר? "ברוך שלא עשני עבד".
- התינוק מה הוא אומר? "כי אבי ואמי עזבוני".

ושמחת בחגיך... מצווה מדאורייתא!

כל ה- 9 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום ע"י המערכת:

1. לא נפסיק את השמחה חלק 1. 10 ₪	6. חג פורים. 5 ₪
2. לא נפסיק את השמחה חלק 2. 10 ₪	7. חג פסח. 5 ₪
3. לא נפסיק את השמחה חלק 3. 10 ₪	8. משמח חתן וכלה חלק 1. 5 ₪
4. לא נפסיק את השמחה חלק 4. 10 ₪	9. משמח חתן וכלה חלק 2. 5 ₪
5. חגי תשרי. 5 ₪	ועוד הרבה הוספות, בדיחות על חנוכה וכדו'
- כל זווה בספר אחד 228 עמודים, 1,500 בדיחות, עם הרבה בדיחות חדשות ונוספות שלא היו בחוברות.

מחיר הספר 50 ₪!

המכירה המרכזית נמצאת ברחוב: דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים

התקשרו עכשיו לפני שהמלאי יגמר: 0534-135-183. שימו לב: חוברת הבדיחות חלק 5 אין בספר.

אם אתה גר ב- אלעד, בית שמש, ביתר, בני ברק, מודיעין עילית. אזוז גם אתה יכול לקרוא את הספר כי הוא בעיר שלך.

מילתא דבדיחותא

39. חג הפסח זו הוכחה לכך שאפשר לפתור הכל במכות.....

40. ההבדל בין פעם להיום!! פעם בני ישראל הלכו במדבר והסתדרו בסוף. היום חצי שעה בוואדי בערבה וכבר יש מסוקים באוויר.....

41. נסעתי בפסח להשתתף בברכת הכוהנים בכותל. ניגש אלי כהן צעיר אחד ובקש את הטלית שלי והיה לי ברור שהסיכוי שאני אראה אותה חוזרת אלי שוב, אפסי. אז אמרתי לו: "קח את הטלית ואני אשמור לך על הנעלים....."

42. שדכניות מדווחות: לקראת חג הפסח גובר הביקוש לשידוכים מעדות המזרח.....

אפשר לומר במילה אחת. העלונים של פסח מביאים 'ושמחת בחגיך' למהדרין.

מקווה שנהנתם וצחקתם ממני המו"ל מאיר פנתסי, שר השמחה.

אם זה לא מספיק, יש חוברת בדיחות עם מלא בדיחות במיוחד לחג פסח במחיר מצחיק של 5 ₪

גיוואלד!

שמועה שמענו ותרגזו בטננו היתכן כדבר הזה אשר יש מאחינו בית ישראל השרויים בעצבות נוראה. ובפרט בתקופה שלנו, שהמחירים עולים, הכל עולה ועולה, מלחמה קשה בדרום – ולצערנו גם בצפון, אנשים לא בבית שלהם כבר יותר מחצי שנה, וחלקם לא יודעים מה יהיה מחר, ומיליוני אנשים נכנסים לעצבות ודיכאון.

היתכן!?

שאלפי אנשים בעולם בכלל, ובארץ ישראל בפרט לא שמחים, ובעיקר עצובים ומודאגים ושואלים מה יהיה? וכאן השמחה שואלת:

איה כבודי??

כך כל עם ישראל ילדים, נשים, גברים, זקנים, בחורים, אברכים. ספרדים, אשכנזים, חסידים, חבדניקים, ברסלבים, ליטאים, דתי-לאומי, תמנים, בקיצור יהודים.

וכלנו מוחים מתאה נמרצת!

וקונים את ספר הבדיחות במחיר מצחיק של 50 ₪ שכולל כ- 1,500 בדיחות מצחיקות, בתוך 228 עמודים. אנו קוראים לציבור הנשמע לאזהרתנו ולהזמין את הספר הבדיחות בפלאפון: 0534-135-183.

ובמוקדי המכירות: בירושלים, בני ברק, ביתר, מודיעין עילית, אלעד.

אזהרה! בעלון משולבים קטעי הומור - אין בכוונתן לפגוע ולהעליב!

ניתן לסכם את החג בשתי מילים: 5 קילו.

ממש מזור!
קח מצה 250 גרם שים אותה על הראש אתה עולה 250 גרם. מכניס אותה לפה עולה קילו.

פסח - בוכים שאין מה לאכול ועולים עשרים קילו.

הייתי אתמול בסופר, תוך כדי שאני מכניס לעגלה חומץ נעמדה מולי אישה אחת ואומרת לי שחומץ לא כשר לפסח. שאלתי 'למה?' והיא הסבירה לי שבתוך המילה חומץ יש את האותיות חמץ ואני יכול להתאפק שבוע בלי החומץ. הסתכלתי עליה ואמרתי לה שגם במילה חמץ יש את האותיות חמץ ולא יקרה כלום אם היא תתאפק שבוע...

עוד רגע פסח או איך שקוראים לזה בחנויות פלאפל, הזמן שמחליפים שמן.

איזו אינפלציה, פעם היינו קונים כבש שלם בתרי זוזי, היום 150 שקל לקילו.

חייב אדם לשמח עצמו ברגל

הרגע הזה שאמא מנסה להיפטר מכל החמץ שיש בבית לפני פסח: "אמא מה את מכינה לצהריים?" "בורקס במילוי ספגטי עם חתיכות חלה ונגיעות לחם פרוס ברוטב פרורי לחם"

אצל התימנים (גויים כמוכן...) הנכדים עד עכשיו מחפשים את האפיקומן.

התקופה הזו בערב פסח שמוכר פלאפל תופר בשעה יותר כסף ממה שביל גייטס עושה בשנה.

דברי הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

לפכתני אחתי כלה בתורה תמיד נכתב חג הפסח בלשון "חג המצות", ואילו בפי בני אדם רגילים לקרא לחג זה בשם "חג הפסח", והטעם לכך לפי ש"חג המצות" הוא על שם שלא הספיק בצקם של ישראל להחמיץ ביציאתם ממצרים, ובכך עשו מסירות נפש גדולה לקיים את ציווי ה' לצאת ממצרים ואף לא התמהמהו וחיכו שהבצק יתפח מעט ויחמיץ אלא בעודו מצות לקחוהו על שכמם ויצאו, לכן בתורה הקדושה מוזכר תמיד חג הפסח בלשון "חג המצות" לפי שה' יתברך משתבח ומתפאר בבני ישראל בתורתו וקורא לחג זה על שם מסירות הנפש שמסרו ישראל כדי לקיים את ציווי ה'.

ואילו עם ישראל קוראים לחג זה בשם "חג הפסח" לפי שהוא על שם הנס הגדול שעשה הקב"ה לישראל ופסח על בתי בני ישראל במכת בכורות, ומשבחים ומודים בני ישראל לאלוהיהם שעזר הגן והושיע אותם ביציאתם ממצרים.

נמצא שכל צד משבח ומשתבח בשני, הקב"ה משבח את בני ישראל ומתפאר בהם, ובני ישראל משבחים את הקב"ה על הניסים והנפלאות שעשה ועושה עמם.

שבת שלום ולמבורך!

גם אם תשתה מים שרשום כשר לפסח עדיין תרגיש שזה לא טעים כמו מים חמץ

בדרך חזר מחלוקת קמח דפסחא בבני ברק

למה בפסח הכל מלא חומרות, ובסוכות הכל קולות? דופן עקומה, לבוד, מצטער, וכו' ההבדל הוא שבפסח הנשים מכינות. בסוכות הגברים מכינים!!

תבונתו של העני אל הצדיק רבי דוד מטלנא זצ"ל, נכנס לפני חג הפסח יהודי עני ואמר: "בימים אלה באים כולם אל הרב לשאול שאלות בהלכות הפסח. גם לי יש שאלה גדולה: מה נאכל?!" הביט הצדיק בעיניו הזכות אל פניו הכחושות והמורעבות של האביון ואמר: "אתרץ לך את קושייתך!!!", ותוך כדי דיבור הוציא מטבע מכיסו ונתנו לו. למחרת חזר העני בעיניים מושפלות אל הצדיק ואמר: "רבי, התירוץ שקיבלתי אתמול כבר לא נשאר ממנו מאום... והקושיה הקשה חזרה למקומה בחזרה..."

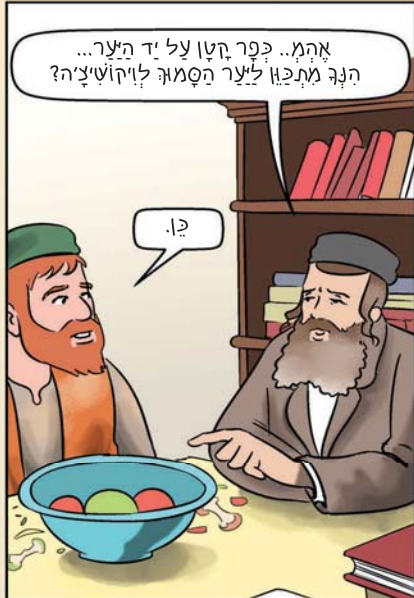
הא לחמא עניא

לקבלת העלון במייל: 367korona@gmail.com

יוסלה

ציירה: טובהלה

פרק 19

אָהם.. כּפּר קטן על יד הַיַּעַר...
הַנָּד מַתְכַּבֵּן לַיַּעַר הַסְּמֹךְ לַיְהוּדִים צִיָּה?

כּוּ.

הִיכָן הוֹרֵי?
הוֹרֵי גָרוּ בְּכֶפֶר וְהִיוּ מְכַנְּסִים
אוֹרְחִים גְּדוּלִים עַד טַעֲנֵרְפֵי בָּתֵּם.
הֵם עָבְרוּ לְהַתְּאוֹרֵר בְּבֵית אָבוֹת,
אֵךְ לֹא מִזְמָנוּ נִפְטְרוּ וְלָכוּ לַעֲבֹתֵי

שְׁמִי יוֹסֵלָה. עַד לֹא מִזְמָנוּ גָרְתִי בְּכֶפֶר קָטָן
עַל יד הַיַּעַר, אֵךְ כְּבָר לַעֲבֹתֵי אֶת הַכֶּפֶר,
יְכַלֵּת אֲנִי נוֹדֵד מִמְּקוֹם לְמִקְוֹם עִם תְּבָרִי.

אֲנִי מֵאֲמִין, זֶה מֵה שְׂוֹעָה
מְבַרְכֵתִי רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוֹי,
אֲנִי יוֹדֵעַ אִם לַעֲמֹת
אוֹ לְבָכוֹת...

שְׁמוֹ שֶׁל אָבִיךָ הִיָּה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר??
כִּיצַד הָרַב יוֹדֵעַ?

הַדְּבָר הַמְּשֻׁנֶה בְּיוֹתֵר בְּסִפּוֹר הוּא שֶׁהָרַב הַכֶּפֶר מֵאֵד בְּתוֹר הַזֶּה
לְהַשְׁאֵר בְּבֵיתוֹ לְמֵרוֹת סָרְבוּ. הוּא הִבְטִיחַ לְדַאֵג לוֹ לְכָל אֵם
יְסָכִים לְהַשְׁאֵר. כָּל בְּנֵי הַבֵּית מִתְּפִלְאִים עַל כֵּן.

שְׁמַעְלֵה, מֵה הָרַב לְרַב? הוּא הִיָּה נִרְאָה הַיּוֹם נִסְעָר בְּמִתְחַד.
מֵה, לֹא שְׁמַעְתָּ? כָּלֵם מְדַבְּרִים עַל זֶהוּ הַיַּעַר לְבֵיתוֹ שֶׁל הָרַב
בְּתוֹר מְגֻדֵל וּמוֹזֵר שְׂעָעֶק וְהַתְּפִרֵּעַ. הָרַב שׁוֹמֵחַ אֵתוֹ בְּיַמֵּי דוֹת.
אֵף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ מֵה אֵרַע שֶׁם בְּפִנִּים, אֲבָל מֵאֵז הָרַב מֵאֵד
עֲצוֹב וְהַשְׂוֵי אוֹכֵל וּמְדַבֵּר. שְׁמַעְתָּ שְׁהוּא אֵם בְּכֵה הָרַבֵּה.

מֵעַנְיָ מִיְהוּהַ הַבְּתוֹר הַזֶּה...

© כל הזכויות שמורות